

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ในบทนี้ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่นหญิงในปัจจุบัน และศึกษาแนวทางว่าวัยรุ่นหญิงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำรงชีวิตอย่างไรในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำมาอธิบายผลเป็นการศึกษาเชิงปริมาณด้านปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ในทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาแนวทางว่าวัยรุ่นหญิงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำรงชีวิตอย่างไรในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของวัยรุ่นหญิง ทั้งในแง่ภูมิวิถีชีวิต ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม การปรับตัวในสภาพสังคม วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากการพัฒนาประเทศ และการเผชิญปัญหา

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาเชิงปริมาณแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง : ทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง : ทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ สถานภาพของบิดา และมารดา บุคคลที่วัยรุ่นหญิงอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน จำนวนพี่น้องในครอบครัว และลำดับการเกิด สถานภาพครอบครัว ได้แก่ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ บิดา มารดา และผู้ประกอบการ บุคคลที่จะปรึกษาเมื่อประสบปัญหา ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15	78	19.5
16	206	51.5
17	86	21.5
18	30	7.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงมีอายุระหว่าง 15-18 ปี โดยผู้ที่มีอายุ 16 ปีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ มีอายุ 17 ปี, 15 ปี และ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.5, 19.5 และ 7.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2
จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิง
จำแนกตามรายได้และแหล่งที่มาของรายได้

รายได้และแหล่งที่มา	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
น้อยกว่า 2,000 บาท	82	20.5
2,000-3,000 บาท	244	61.0
มากกว่า 3,000 บาท	74	18.5
รวม	400	100
แหล่งที่มาของรายได้		
มารดา	166	41.4
บิดา	115	28.8
บิดาและมารดา	119	29.8
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงมีรายได้ 2,000-3,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท และมากกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 18.5 ตามลำดับ โดยแหล่งที่มาของรายได้ของวัยรุ่นหญิงนั้นมาจากมารดา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ มีได้รับเงินจากทั้งบิดาและมารดา และจากบิดาเพียงผู้เดียว คิดเป็นร้อยละ 29.8 และ 28.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิง
จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา

สถานภาพของบิดามารดา	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	348	87.0
บิดามารดาหย่าร้างกัน	40	10.0
บิดา หรือมารดา ทำงานต่างจังหวัด	12	3.0
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 บิดามารดาของวัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างอยู่ด้วยกัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.0 รองลงมาคือ บิดามารดาหย่าร้างกัน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และ บิดา หรือมารดา แยกกันอยู่โดยที่ไม่ได้หย่าร้างกัน เช่น บิดาทำงานต่างจังหวัด หรือมารดาทำงานต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิง
จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา	342	85.5
อาศัยอยู่กับมารดา	40	10.0
อาศัยอยู่กับบิดา	12	3.0
อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดาและมารดา	6	1.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 ในปัจจุบันวัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.5 รองลงมาคือ พักอาศัยอยู่กับมารดา พักอาศัยอยู่กับบิดา และ พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดาและมารดา คิดเป็นร้อยละ 10.0, 3.0 และ 1.5 ตามลำดับ โดยวัยรุ่นหญิงที่พักอาศัยอยู่กับบิดา หรือมารดา หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดาและมารดานั้น ทั้งนี้

เนื่องมาจากบิดาและมารดาแยกกันอยู่ ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น บิดาหรือมารดาทำงานต่างจังหวัด หรือทั้งบิดาและมารดาทำงานต่างจังหวัด หรือบิดาและมารดาหย่าร้างกัน เป็นต้น

ตารางที่ 4.5

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตาม
จำนวนบุตรทั้งหมดของบิดามารดา และลำดับการเกิด

จำนวนบุตรของบิดามารดา และลำดับการเกิด	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบุตรทั้งหมด		
มีบุตรคนเดียว	98	24.5
มีบุตร 2 คน	232	58.0
มีบุตร 3 คน	46	11.5
มีบุตร 4 คน	24	6.0
รวม	400	100
ลำดับการเกิด		
เป็นบุตรคนที่ 1	237	59.3
เป็นบุตรคนที่ 2	133	33.2
เป็นบุตรคนที่ 3	18	4.5
เป็นบุตรคนที่ 4	12	3.0
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 บิดาและมารดาของวัยรุ่นหญิงมีบุตรรวม 2 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ วัยรุ่นหญิงเป็นบุตรคนเดียวในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 24.5 และบิดาและมารดาของวัยรุ่นหญิงมีบุตรรวม 3 คน และ 4 คนคิดเป็นร้อยละ 11.5 และ 6.0 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อศึกษาถึงลำดับการเกิด พบว่า วัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.3 รองลงมาคือ วัยรุ่นหญิงเป็นบุตรคนรอง เป็นบุตรคนที่ 3 และเป็นบุตรคนเล็ก คิดเป็นร้อยละ 33.2, 4.5 และ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตาม
อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา

อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของบิดา		
ธุรกิจส่วนตัว	133	33.2
ข้าราชการ	126	31.5
พนักงานบริษัท	56	14.0
รัฐวิสาหกิจ	44	11.0
รับจ้าง	24	6.0
ไม่ระบุ/ไม่ทราบ	17	4.3
รวม	400	100

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา = 49,950.82 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 15,000 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 200,000 บาทต่อเดือน

จากตารางที่ 4.6 บิดาของวัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างประกอบธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมาคือ ข้าราชการ พนักงานบริษัท รัฐวิสาหกิจ และรับจ้าง คิดเป็น ร้อยละ 31.5, 14.0, 11.0 และ 6.0 ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นหญิงที่ไม่ได้อยู่กับบิดานั้นบางคนไม่ทราบว่าบิดาประกอบอาชีพอะไร คิดเป็นร้อยละ 4.3

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 49,950.82 บาทต่อเดือน โดยผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 15,000 บาทต่อเดือน และผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 200,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.7

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตาม
อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา

อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	165	41.3
ธุรกิจส่วนตัว	94	23.5
แม่บ้าน	67	16.7
รับจ้าง	29	7.3
พนักงานบริษัท	22	5.5
รัฐวิสาหกิจ	11	2.7
ไม่ระบุ/ไม่ทราบ	12	3.0
รวม	400	100

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา = 32,539.86 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 100,000 บาทต่อเดือน

จากตารางที่ 4.7 มารดาของวัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างรับราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว แม่บ้าน รับจ้าง พนักงานบริษัท และรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.5, 16.7, 7.3, 5.5 และ 2.7 ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นหญิงที่ไม่ได้อยู่กับมารดานั้น บางคนไม่ทราบว่ามารดาประกอบอาชีพอะไร คิดเป็นร้อยละ 3.0

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 32,539.86 บาทต่อเดือน โดยผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน และผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 100,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.8

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตาม
อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้อุปการะ

อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้อุปการะ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผู้อุปการะ	380	95.4
ข้าราชการ	14	3.1
รับจ้าง	6	1.5
รวม	400	100

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดา = 24,623.52 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 20,000 บาทต่อเดือน

ผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน

จากตารางที่ 4.8 วัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 95.4 ไม่มีผู้อุปการะ โดยมีวัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 4.6 เท่านั้นที่มีผู้อุปการะและได้รับเงินจากผู้อุปการะ โดยผู้อุปการะดังกล่าวรับราชการ และมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 3.1 และ 1.5 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้อุปการะ พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 24,623.52 บาทต่อเดือน โดยผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดมีรายได้เท่ากับ 20,000 บาทต่อเดือน และผู้ที่มีรายได้มากที่สุดมีรายได้เท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.9

จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงจำแนกตาม
บุคคลที่ปรึกษาเมื่อประสบปัญหา

จำนวน : ร้อยละ

บุคคลที่ปรึกษา	ไม่ปรึกษา/ ไม่มี	น้อย ที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มาก ที่สุด	รวม
บิดา	5 1.3%	46 11.5%	80 20.0%	136 34.0%	105 26.2%	28 7.0%	400 100%
มารดา	7 1.7%	36 9.0%	50 12.6%	64 16.0%	124 31.0%	119 29.7%	400 100%
ผู้ปกครอง (ถ้ามี)	380 96.0%	-	-	8 2.0%	5 1.3%	7 1.7%	400 100%
พี่	129 32.1%	24 6.0%	51 12.8%	98 24.5%	75 18.8%	23 5.8%	400 100%
น้อง	120 30.0%	96 24.0%	97 24.3%	57 14.2%	18 4.5%	12 3.0%	400 100%
ญาติ	12 3.0%	134 33.5%	117 29.3%	105 26.2%	22 5.5%	10 2.5%	400 100%
เพื่อน	6 1.5%	6 1.5%	40 10.0%	66 16.4%	123 30.8%	159 39.8%	400 100%
ครู-อาจารย์	23 5.8%	69 17.2%	149 37.2%	131 32.8%	17 4.2%	11 2.8%	400 100%
เพื่อนชาย	153 38.3%	137 34.3%	70 17.4%	34 8.5%	6 1.5%	-	400 100%
อื่น ๆ (ตัดสินใจ ด้วยตนเอง)	383 95.7%	-	-	-	5 1.3%	12 3.0%	400 100%

จากตารางที่ 4.9 เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาผู้ที่วัยรุ่นหญิงเลือกที่จะปรึกษามากที่สุดคือ เพื่อนของตนเอง และมารดา โดยวัยรุ่นหญิงเลือกที่จะปรึกษาเพื่อนมากที่สุดถึงร้อยละ 39.8 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเลือกที่จะปรึกษามารดามากที่สุดถึงร้อยละ 29.8 ทั้งนี้เนื่องจาก

วัยรุ่นหญิงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในวัยเรียน และใช้เวลากับเพื่อนมากที่สุด จึงปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเพื่อน ส่วนที่เลือกที่จะปรึกษามารดานั้นเนื่องจากเป็นผู้หญิงเหมือนกันและสามารถที่จะเข้าใจการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้มากกว่าบิดาซึ่งเป็นผู้ชาย เป็นต้น

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาบุคคลที่อยู่แวดล้อมวัยรุ่นหญิงและมีโอกาสที่วัยรุ่นหญิงเลือกที่จะปรึกษาเมื่อประสบปัญหาโดยผู้ศึกษาให้วัยรุ่นหญิงได้เลือกกว่าที่ผ่านมาเมื่อตนเองมีปัญหาก็จะปรึกษาศิลปินดังต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด พบว่า

1. บิดา เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาศิลปินกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ ปรึกษามากและปรึกษาน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.2 และ 20.0 ตามลำดับ
2. มารดา เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษามารดามาก คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาคือ ปรึกษามากที่สุดและปรึกษาศิลปินกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.7 และ 16.0 ตามลำดับ
3. ผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดาหรือมารดา พบว่า วัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาผู้ปกครองปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 2.0 รองลงมาคือ ปรึกษามากที่สุดและปรึกษามาก คิดเป็นร้อยละ 1.7 และ 1.3 ตามลำดับ
4. พี่ เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาพี่ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ ปรึกษามาก และปรึกษาน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ 12.8 ตามลำดับ
5. น้อง เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาน้องน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาคือ ปรึกษาน้อย และปรึกษาศิลปินกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.0 และ 14.2 ตามลำดับ
6. ญาติ เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาญาติน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ ปรึกษาน้อย และปรึกษาศิลปินกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.3 และ 26.2 ตามลำดับ
7. เพื่อน เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ ปรึกษามาก และปรึกษาศิลปินกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.8 และ 16.4 ตามลำดับ
8. ครู-อาจารย์ เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาครู-อาจารย์ น้อย คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาคือ ปรึกษาศิลปินกลาง และปรึกษาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 และ 17.2 ตามลำดับ
9. เพื่อนชาย เมื่อวัยรุ่นหญิงประสบปัญหาจะปรึกษาเพื่อนชาย น้อย คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ ปรึกษาศิลปินกลาง และปรึกษาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.4 และ 8.5 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อผู้ศึกษาเปิดโอกาสให้วัยรุ่นหญิงได้เสนอแนะบุคคลอื่น ๆ ที่จะปรึกษาเมื่อมีปัญหา พบว่า วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เสนอแนะบุคคลอื่นเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 95.7 แต่มีบางส่วนที่ระบุว่าเมื่อมีปัญหาจะทำการตัดสินใจด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 4.3

ตอนที่ 2 ทศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ทศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมของวัยรุ่นหญิงภายใต้สภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม ประกอบด้วย ลักษณะการแต่งกาย การประพฤติปฏิบัติ ภาษาพูด และ ความคิดจิตใจ ของวัยรุ่นหญิง ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.10

ทศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านลักษณะการแต่งกายที่เหมาะสม

ลักษณะการแต่งกาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทศนคติที่ดี
1. การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนทุกวันๆ ไปเรียนหนังสือ	3.44	.77	มาก
2. การซื้อสินค้าที่ห่อแพ่ง ๆ ใช้น้ *	3.43	.84	มาก
3. การแต่งกายตามสมัยนิยม *	3.08	.83	ปานกลาง
4. การซื้อสินค้าออกใหม่ *	3.38	.89	ปานกลาง
5. ความชอบสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ *	3.35	1.08	ปานกลาง
เฉลี่ย ทศนคติด้านลักษณะการแต่งกายที่เหมาะสม	3.34	.61	ปานกลาง

*เป็นข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4.10 วัยรุ่นหญิงมีทศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านลักษณะการแต่งกายที่เหมาะสมในระดับปานกลางเนื่องจากยังมีบางส่วนที่นิยม ซื้อสินค้าออกใหม่ แต่งกายตามสมัยนิยม และชอบสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นสิ่งที่วัยรุ่นหญิงไม่สมควรที่จะนำไปประพฤติปฏิบัติ เนื่องจากจะทำให้สิ้นเปลือง และไม่เหมาะสมกับวัยเรียนหนังสือ ส่วนในเรื่องการซื้อสินค้าที่ห่อแพ่ง ๆ ใช้นั้น พบว่า มีทศนคติที่ดีในระดับมาก เนื่องจากวัยรุ่นหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ซื้อสินค้าที่ห่อแพ่ง ๆ ใช้น้ และเมื่อพิจารณาการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนทุกวันๆ ไปเรียนหนังสือ พบว่า วัยรุ่นหญิงมีทศนคติที่ดีในระดับมาก แสดงว่าวัยรุ่นหญิงนั้นส่วนใหญ่แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

ตารางที่ 4.11

ทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติ

การประพฤติปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติที่ดี
1. การใช้เงินอย่างประหยัด	3.04	.66	ปานกลาง
2. การใช้เงินซื้อสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเท่านั้น	2.94	.89	ปานกลาง
3. การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	3.73	.66	มาก
4. การไม่เคยขโมยของของผู้อื่น	4.42	.95	มากที่สุด
5. การไม่เคยพูดโกหก	3.29	.66	ปานกลาง
6. การทำงานบ้านด้วยตนเอง	2.58	1.05	น้อย
7. การตื่นนอนตอนเช้าอย่างสม่ำเสมอถึงแม้ว่าจะเป็นวันหยุด	2.27	1.09	น้อย
8. การไม่เคยไปโรงเรียนสาย	3.74	1.15	มาก
9. การให้เพื่อนหยิบยืมอุปกรณ์การเรียนเมื่อเพื่อนไม่มี	4.21	.69	มากที่สุด
10. การบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ให้ผู้ขาดแคลนทุกครั้งเมื่อมีโอกาส	3.38	.86	ปานกลาง
เฉลี่ย ทัศนคติด้านการประพฤติปฏิบัติ	3.36	.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 วิทยาลัยหึงมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด พบว่าพฤติกรรมที่ดีที่วิทยาลัยหึงประพฤติคือการไม่เคยขโมยของของผู้อื่น และการให้เพื่อนหยิบยืมอุปกรณ์การเรียนเมื่อเพื่อนไม่มี ส่วน ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในระดับมากพบว่าพฤติกรรมที่ดีที่วิทยาลัยหึงประพฤติคือการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และการไม่เคยไปโรงเรียนสาย

ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในระดับปานกลาง คือ การบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ให้ผู้ขาดแคลนทุกครั้งเมื่อมีโอกาส การใช้เงินอย่างประหยัด การไม่เคยพูดโกหก และการใช้เงินซื้อสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเท่านั้น ส่วน ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในระดับน้อย คือ การทำงานบ้านด้วยตนเอง การตื่นนอนตอนเช้าอย่างสม่ำเสมอถึงแม้ว่าจะเป็นวันหยุด ซึ่งแสดงว่า วิทยาลัยหึงบางส่วนไม่ได้ทำการบ้านด้วยตนเอง และมีพฤติกรรมตื่นสายในวันหยุด เป็นต้น

ตารางที่ 4.12
ทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจา

วาจา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติที่ดี
1. การพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ	2.97	.71	ปานกลาง
2. การพูดกับผู้ใหญ่ด้วยถ้อยคำที่สุภาพ	4.21	.61	มากที่สุด
3. การพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์	3.11	.51	ปานกลาง
4. การไม่ชอบคนที่พูดไม่สุภาพ	3.55	.91	มาก
5. การทำในสิ่งที่การได้สัญญาเอาไว้กับทุกคน	3.52	.64	มาก
6. การไม่เคยพูดโกหกเลย	2.77	.91	ปานกลาง
เฉลี่ย ทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจา	3.35	.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 วัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจาที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจาที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด พบว่าพฤติกรรมที่ดีที่วัยรุ่นหญิงประพฤติคือ การพูดกับผู้ใหญ่ด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ส่วน ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจาที่เหมาะสมในระดับมากพบว่าวัยรุ่นหญิงไม่ชอบคนที่พูดไม่สุภาพ และวัยรุ่นหญิงต้องการทำในสิ่งที่ได้สัญญาเอาไว้กับทุกคน

ส่วน ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านวาจาที่เหมาะสมในระดับปานกลาง คือ การพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ การพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และการไม่เคยพูดโกหกเลย ซึ่งแสดงว่า วัยรุ่นหญิงยังคงมีการสื่อสารด้วยคำพูดในเรื่องราวต่าง ๆ มากมายกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปซึ่งบางครั้งไม่มีสาระ และเนื่องจากด้วยความเป็นเพื่อนกันในกลุ่มจึงทำให้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารบางครั้งเป็นภาษาที่ใช้กับเพื่อนซึ่งอาจจะมีภาษาที่ไม่สุภาพ ดังที่ได้ยินในกลุ่มวัยรุ่น ส่วนเมื่อพิจารณาถึงการโกหกนั้นพบว่า วัยรุ่นหญิงยังมีพฤติกรรมการโกหกอยู่ โดยจากการศึกษาวัยรุ่นหญิงให้เหตุผลว่าการโกหกนั้นจะโกหกเป็นบางครั้ง และเพื่อให้ผู้อื่นสบายใจเป็นต้น

ตารางที่ 4.13
ทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านจิตใจ

จิตใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติที่ดี
1. ความพอใจในสิ่งที่มีอยู่	3.72	.75	มาก
2. การให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด	3.77	.68	มาก
3. การไม่พยายามปกป้องร้ายผู้อื่น	3.62	.86	มาก
4. ความรู้สึกสงสารเมื่อเห็นคนมีความทุกข์	4.35	.62	มากที่สุด
5. การคิดไตร่ตรองจนรอบคอบก่อนที่จะเชื่อในสิ่งใด	3.45	.79	มาก
6. ความเข้าใจว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะกระทำ สิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย	4.39	.72	มากที่สุด
7. ความรู้สึกชื่นชมยกย่องผู้ที่ทำความดี	4.41	.75	มากที่สุด
8. ความชอบขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย	3.99	.71	มาก
9. ความพยายามที่จะไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับ ผู้อื่น	4.27	.65	มากที่สุด
10. ความรู้สึกว่าขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยเป็น สิ่งที่มีคุณค่า	4.30	.69	มากที่สุด
เฉลี่ย ทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านจิตใจ	4.03	.44	มาก

จากตารางที่ 4.13 วัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านจิตใจที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านจิตใจที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ วัยรุ่นหญิงมีความรู้สึกชื่นชมยกย่องผู้ที่ทำความดี มีความเข้าใจว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย มีความรู้สึกสงสารเมื่อเห็นคนมีความทุกข์ โดยมี ความรู้สึกว่าขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยเป็นสิ่งที่มีความค่า และมีความพยายามที่จะไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

และพบว่า ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้านจิตใจที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ความชอบขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย การให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด ความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ การไม่พยายามปกป้องร้ายผู้อื่น และการคิดไตร่ตรองจนรอบคอบก่อนที่จะเชื่อในสิ่งใด

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง เป็นปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะจิตใจ ความรู้สึก และสภาวะแวดล้อมของวัยรุ่นหญิง ที่มีอิทธิพลกับการดำเนินชีวิตของตนเองภายใต้ สภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม ได้แก่ 1) สุขภาพจิต 2) ทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณี ไทย 3) การอบรมเลี้ยงดู 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา 5) ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิง และบิดามารดา 6) การคบเพื่อน 7) โรงเรียน 8) อิทธิพลจากสื่อ และ 9) สิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ศึกษา ได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.14

ปัจจัยด้านสุขภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

สุขภาพจิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต	3.84	.83	มาก
2. ความรู้สึกสบายใจ	3.65	.83	มาก
3. ความสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยาก จะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา)	3.54	.81	มาก
4. ความมั่นใจว่าสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุ การณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น	3.35	.86	ปานกลาง
5. ความมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้น ในชีวิต	3.16	.98	ปานกลาง
6. ความรู้สึกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์	4.14	.71	มาก
7. ความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา	4.30	.68	มากที่สุด
8. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	4.07	.79	มาก
9. ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง	3.37	.72	ปานกลาง
10. ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว	4.20	.86	มาก
11. ความเชื่อว่าครอบครัวจะดูแลเป็นอย่างดีหากป่วย หนัก	4.42	.85	มากที่สุด
12. สมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพัน	4.32	.86	มากที่สุด

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สุขภาพจิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
13. ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน *	3.22	.96	ปานกลาง
14. ความรู้สึกผิดหวังในตัวเอง *	3.27	.82	ปานกลาง
15. ความรู้สึกที่ชีวิตมีแต่ความทุกข์ *	3.93	.91	มาก
เฉลี่ยปัจจัยด้านสุขภาพจิต	3.79	.48	มาก

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4.14 ปัจจัยด้านสุขภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง ภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมวัยรุ่นหญิงมีสุขภาพจิตดีมาก และมีสุขภาพจิตดีมากที่สุดใน เรื่อง ความเชื่อว่าครอบครัวจะดูแลเป็นอย่างดีหากป่วยหนัก สมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพัน และมีความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา วัยรุ่นหญิงมีสุขภาพจิตดีมากในเรื่อง การมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว การมีความรู้สึกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส การมีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต การมีความรู้สึกสบายใจ ความสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา) และพบว่าวัยรุ่นหญิงมีสุขภาพจิตดีปานกลางในเรื่องความมั่นใจว่าสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น ความมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต และความรู้สึกภูมิใจในตนเอง โดยรวมวัยรุ่นหญิงรู้สึกที่ชีวิตมีความสุขดี เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบ พบว่ามีความเบื่อหน่ายต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และรู้สึกผิดหวังในตัวเองบ้าง

ตารางที่ 4.15

ปัจจัยด้าน ทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทย
ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

ทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เห็นว่าศาสนาเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในปัจจุบัน	3.75	.98	มาก
2. การไปฟังคำสอนของผู้ปฏิบัติธรรมทำให้จิตใจแจ่มใส	3.69	.94	มาก
3. การทำบุญร่วมกับครอบครัวในวันสำคัญทางศาสนา	3.56	1.08	มาก
4. ประเพณีไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าทุกคนควรช่วยกันรักษา	4.32	.75	มากที่สุด
เฉลี่ยปัจจัยด้าน ทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทย	3.83	.76	มาก

จากตารางที่ 4.15 ปัจจัยด้าน ทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมวัยรุ่นหญิงมีทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทยในระดับดีมาก และมีทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทยในระดับดีมากที่สุดใน เรื่อง ประเพณีไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าทุกคนควรช่วยกันรักษา และวัยรุ่นหญิงมีทศนคติต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทยในระดับดีมากในเรื่อง ศาสนาเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในปัจจุบัน การไปฟังคำสอนของผู้ปฏิบัติธรรมทำให้จิตใจแจ่มใส และการทำบุญร่วมกับครอบครัวในวันสำคัญทางศาสนา

ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงว่าวัยรุ่นหญิงเห็นว่าประเพณีไทยเป็นสิ่งที่มีความค่า และตนเองก็พร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยรักษาประเพณีไทยให้ดำรงอยู่สืบไป แต่อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติจริงนั้นพบว่าพฤติกรรมของวัยรุ่นหญิงยังคงเกี่ยวข้องกับศาสนาน้อย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเฉพาะกับครอบครัวเท่านั้น เป็นต้น

ตารางที่ 4.16

ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

การอบรมเลี้ยงดู	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีอิสระในการกระทำสิ่งต่าง ๆ	3.73	.84	มาก
2. บิดามารดายอมรับความสามารถของวัยรุ่นหญิง	3.71	.91	มาก
3. บิดามารดายอมรับความคิดของวัยรุ่นหญิง	3.62	.99	มาก
4. วัยรุ่นหญิงตัดสินใจด้วยตนเอง	3.73	.88	มาก
5. บิดามารดาสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	3.80	.96	มาก
เฉลี่ยปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู	3.72	.76	มาก

จากตารางที่ 4.16 ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมวัยรุ่นหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูดี มาก โดยบิดามารดาให้การสนับสนุนวัยรุ่นหญิงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นหญิงมีอิสระในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และสามารถตัดสินใจด้วยตนเองในบางเรื่อง เนื่องจากบิดามารดายอมรับความสามารถและความคิดของวัยรุ่นหญิง

ตารางที่ 4.17
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาที่มีอิทธิพล
ต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าบิดามารดามีความรักใคร่ปรองดองกันดี	4.14	.96	มาก
2. คิดว่าบิดามารดามีบทบาทเท่าเทียมกันในครอบครัว	3.98	.88	มาก
3. คิดว่าบิดามารดาเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.88	.99	มาก
4. คิดว่าบิดามารดาช่วยกันแก้ปัญหาในครอบครัว	4.01	.96	มาก
5. คิดว่าบิดามารดาแบ่งเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	3.77	1.02	มาก
6. คิดว่าอำนาจในการตัดสินใจปัญหาครอบครัวมีเพียงบิดาผู้เดียว *	3.30	1.11	ปานกลาง
7. คิดว่าอำนาจในการตัดสินใจปัญหาครอบครัวมีเพียงมารดาผู้เดียว *	3.24	1.02	ปานกลาง
เฉลี่ยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา	3.76	.70	มาก

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4.17 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาของวัยรุ่นหญิงอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยวัยรุ่นหญิงคิดว่าบิดามารดามีความรักใคร่ปรองดองกันดี เนื่องจากเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีการช่วยกันแก้ปัญหาในครอบครัวโดยบทบาทเท่าเทียมกัน และวัยรุ่นหญิงคิดว่าบิดามารดาแบ่งเวลาเอาใจใส่ซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามวัยรุ่นหญิงบางส่วนยังคงคิดว่าอำนาจในการตัดสินใจปัญหาครอบครัวมีเพียงบิดาหรือมารดาแต่เพียงผู้เดียว

ตารางที่ 4.18
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงและบิดามารดา
ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงและบิดามารดา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. บิดามารดาเอาใจใส่ในตัววัยรุ่นหญิง	4.02	.91	มาก
2. บิดามารดาให้โอกาสตัดสินใจ	3.79	.92	มาก
3. บิดามารดาให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา	3.74	1.06	มาก
4. บิดามารดายอมรับในตัววัยรุ่นหญิง	3.86	.99	มาก
5. บิดามารดามีความขัดแย้งกับวัยรุ่นหญิง *	3.80	.99	มาก
6. บิดามารดาบังคับและเข้มงวดกวดขัน *	3.39	1.08	ปานกลาง
เฉลี่ยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงและ บิดามารดา	3.77	.80	มาก

จากตารางที่ 4.18 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงและบิดามารดาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงและบิดามารดาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยวัยรุ่นหญิงคิดว่า บิดามารดาเอาใจใส่ ยอมรับในความสามารถ ให้โอกาสตัดสินใจ และให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา อยู่ในเกณฑ์ดีมาก อย่างไรก็ตามบางส่วนยังคงคิดว่าตนเองมีความขัดแย้งกับบิดามารดา ทั้งนี้เนื่องจากบิดามารดาบังคับและเข้มงวดกวดขันในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

ตารางที่ 4.19

ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

การคบเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะทำกิจกรรมร่วมกันเมื่อมีเวลาว่าง	3.99	.93	มาก
2. เพื่อนให้ความช่วยเหลือทุกครั้งเมื่อต้องการ	3.63	.81	มาก
3. วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะใช้เงินไปกับการซื้อสินค้าที่ถูกใจเสมอ *	2.84	1.06	ปานกลาง
4. เมื่อไม่ชอบเรียนวิชาใด วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะไม่มีสนใจเรียนวิชานั้น *	3.28	.95	ปานกลาง
5. หลังจากเลิกเรียนแล้ว วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะแวะไปเดินเล่นก่อนกลับบ้านเสมอ *	2.96	1.26	ปานกลาง
เฉลี่ยปัจจัยด้านการคบเพื่อน	3.34	.45	ปานกลาง

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4.19 ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง ภายใต้สภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า โดยรวมการคบเพื่อนของวัยรุ่นหญิงอยู่ในเกณฑ์ดีปานกลาง โดยพฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนปฏิบัติคือ การทำกิจกรรมร่วมกันเมื่อมีเวลาว่าง และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทุกครั้งเมื่อต้องการ

อย่างไรก็ตามยังมีพฤติกรรมบางอย่างที่วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนปฏิบัติ คือ เมื่อไม่ชอบเรียนวิชาใด วัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะไม่มีสนใจเรียนวิชานั้น หลังจากเลิกเรียนแล้ววัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะแวะไปเดินเล่นก่อนกลับบ้านเสมอ และวัยรุ่นหญิงและกลุ่มเพื่อนมักจะใช้เงินไปกับการซื้อสินค้าที่ถูกใจเสมอ เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง และพฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นบ่อเกิดของปัญหาต่าง ๆ เช่น การไม่สนใจเรียนในวิชาเรียนที่ไม่ชอบ อาจจะมีการชักชวนกันไม่เข้าเรียนในวิชานั้น ๆ เป็นต้น และการไปเดินเล่นก่อนกลับบ้านเสมอหลังจากเลิกเรียนจะเป็นปัญหาที่ทำให้วัยรุ่นหญิงกลับบ้านไม่ตรงเวลา นอกจากนี้การชักชวนกันใช้เงินไปกับการซื้อสินค้าที่ถูกใจ ทำให้สิ้นเปลืองไปโดยเปล่าประโยชน์

ตารางที่ 4.20

ปัจจัยด้านโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

โรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกต่าง ๆ	3.04	.94	ปานกลาง
2. โรงเรียนมีกฎระเบียบที่เหมาะสมกับนักเรียน	2.79	1.02	ปานกลาง
3. นักเรียนที่ดีจะต้องปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.57	.88	มาก
4. การไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน	2.71	1.04	ปานกลาง
5. โรงเรียนให้ความสำคัญกับการสอนจริยธรรม	3.81	.79	มาก
6. ครูให้คำแนะนำเสมอเมื่อมีข้อสงสัย	3.36	.88	ปานกลาง
เฉลี่ยปัจจัยด้านโรงเรียน	3.22	.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 ปัจจัยด้านโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง ภายใต้สภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า วัยรุ่นหญิงได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนโดยโรงเรียนให้ความสำคัญกับการสอนจริยธรรมในระดับมาก และเห็นด้วยมากกว่านักเรียนที่ดีจะต้องปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน แต่ในทางปฏิบัตินั้น พบว่า วัยรุ่นหญิงยังคงมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่มาก ส่วนสิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนมากขึ้น คือ ต้องการให้โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกต่าง ๆ ปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับนักเรียน และเป็นที่น่าสังเกตว่าในประเด็นคำแนะนำจากคุณครูเมื่อมีข้อสงสัยนั้น วัยรุ่นหญิงเห็นว่าตนเองยังได้รับไม่เต็มที่ซึ่ง อาจเนื่องมาจากตัวของวัยรุ่นหญิงเองที่ไม่ซักถาม หรือปรึกษา แต่อย่างไรก็ตามควรให้โอกาสกับวัยรุ่นหญิงในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

ตารางที่ 4.21
ปัจจัยด้านอิทธิพลจากสื่อที่มีต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

อิทธิพลจากสื่อ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สื่อมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต	3.32	.97	ปานกลาง
2. วัยรุ่นหญิงติดตามข่าวสารที่สนใจเป็นประจำทุกวัน	3.66	.84	มาก
3. สื่อทำให้เปิดโลกของการเรียนรู้	3.97	.67	มาก
4. ตัวแบบจากสื่อทำให้มีความกล้าที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ	3.30	.93	ปานกลาง
5. การเชื่อว่าสื่อนำเสนอแต่สิ่งที่เป็นจริง	2.50	.84	น้อย
6. การนำเสนอการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นหญิงทำให้เกิดการเลียนแบบ	3.16	1.26	ปานกลาง
เฉลี่ยปัจจัยด้านอิทธิพลจากสื่อ	3.32	.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 ปัจจัยด้านอิทธิพลจากสื่อที่มีต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า สื่อมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อิทธิพลจากสื่อที่มีต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงในระดับมาก คือ สื่อทำให้เปิดโลกของการเรียนรู้ และวัยรุ่นหญิงติดตามข่าวสารที่สนใจเป็นประจำทุกวัน อิทธิพลจากสื่อที่มีต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงในระดับปานกลาง คือ สื่อมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ตัวแบบจากสื่อทำให้มีความกล้าที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ และการนำเสนอการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นหญิงทำให้เกิดการเลียนแบบ ส่วนอิทธิพลจากสื่อที่มีต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงในระดับน้อย คือ การเชื่อว่าสื่อนำเสนอแต่สิ่งที่เป็นจริง

ตารางที่ 4.22

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานที่ออกกำลังกายไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.31	.91	ปานกลาง
2. สถานที่ออกกำลังกายบางแห่งไม่ปลอดภัยกับวัยรุ่นหญิง	3.77	1.02	มาก
3. การพบเห็นสถานบันเทิงบ่อนๆ ทำให้ยากเข้าไปเที่ยว *	2.32	1.19	น้อย
4. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่น่าเบื่อ *	3.46	.86	มาก
เฉลี่ยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	3.21	.44	ปานกลาง

*เป็นข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4.22 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม พบว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามวัยรุ่นหญิงบางคนมองว่า สถานที่ออกกำลังกายบางแห่งไม่ปลอดภัยกับวัยรุ่นหญิง และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนห้องสมุดเป็นสถานที่ที่น่าเบื่อ และการพบเห็นสถานบันเทิงบ่อนๆ ทำให้ยากเข้าไปเที่ยว

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง : ทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาทัศนคติ ความต้องการของวัยรุ่นเพื่อเสนอแนะถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและตัวของวัยรุ่นหญิงเอง โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาถึงสิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการจาก 1) บิดามารดา หรือผู้ปกครอง 2) สังคมสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่ไกลออกไป และ 3) สื่อมวลชนซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถเข้าถึงวัยรุ่นได้อย่างรวดเร็วและทวีความสำคัญขึ้นในสังคมข่าวสารไร้พรมแดนอย่างปัจจุบัน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.23

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตาม

ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาทของ

บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาทของ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องยอมรับกับพฤติกรรม ของลูกวัยรุ่นหญิงในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3.98	.77	มาก
2. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องปรับตัวให้ได้กับ ลูกวัยรุ่นหญิงมากกว่าที่เป็นอยู่	3.98	.78	มาก
3. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องให้เวลากับลูกวัยรุ่น หญิงมากขึ้น	4.03	.90	มาก
4. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจ ในการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมากขึ้น	4.35	.68	มากที่สุด
5. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องให้ข้อคิด ในการดำเนินชีวิตที่ดีกับลูกวัยรุ่นหญิง	4.24	.67	มากที่สุด
6. บิดาควรมีบทบาทมากขึ้นในการเลี้ยงดูลูกวัยรุ่น หญิงไม่ปล่อยให้ป็นภาระของมารดาเพียงอย่าง เดียว	4.17	.78	มาก
7. บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องรู้จักการให้อภัยในสิ่ง ที่ลูกวัยรุ่นหญิงได้ทำผิดพลาดไป	4.41	.71	มากที่สุด
8. มารดาควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการเป็นกุลสตรี	4.22	.82	มากที่สุด
เฉลี่ยความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาท ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	4.17	.48	มาก

จากตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตามความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาทของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง พบว่า สิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการในระดับมากที่สุดคือ บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องรู้จักการให้อภัยในสิ่งที่ลูกวัยรุ่นหญิงได้ทำผิดพลาดไป บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

มากขึ้น บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตที่ดีกับลูกวัยรุ่นหญิง และมารดาควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการเป็นกุลสตรี

ส่วนสิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการในระดับมาก คือ บิดาควรมีบทบาทมากขึ้นในการเลี้ยงดู ลูกวัยรุ่นหญิงไม่ปล่อยให้เป็นการของมารดาเพียงอย่างเดียว บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องให้เวลากับลูกวัยรุ่นหญิงมากขึ้น บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องปรับตัวให้ได้กับลูกวัยรุ่นหญิงมากกว่าที่เป็นอยู่ และบิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องยอมรับกับพฤติกรรมของลูกวัยรุ่นหญิงในสังคมที่เปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 4.24

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง
สำหรับตัวของวัยรุ่นเอง

สำหรับตัวของวัยรุ่นเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. วัยรุ่นหญิงต้องรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อไม่ให้ตนเองตกเป็นเหยื่อ	4.79	.47	มากที่สุด
2. วัยรุ่นหญิงต้องรู้จักการคบเพื่อนที่ดี	4.74	.47	มากที่สุด
3. วัยรุ่นหญิงจะต้องมีความเข้มแข็งที่จะปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดีที่จะเข้ามาหาตนเอง	4.75	.50	มากที่สุด
4. วัยรุ่นหญิงควรเลิกคบเพื่อนที่ชักนำสิ่งไม่ดีเข้ามาหา	4.52	.61	มากที่สุด
5. วัยรุ่นหญิงจะต้องหมั่นเรียนรู้ทักษะการมีชีวิตที่ดี	4.58	.55	มากที่สุด
6. วัยรุ่นหญิงควรได้รับการส่งเสริมจริยธรรมให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงของสังคมปัจจุบัน	4.44	.64	มากที่สุด
7. วัยรุ่นหญิงต้องเรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง เพื่อป้องกันการใช้ชีวิตแบบฟุ้งเฟ้อ และปัญหาการขาดบริการทางเพศ	4.60	.60	มากที่สุด
เฉลี่ยสำหรับตัวของวัยรุ่นเอง	4.63	.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงสำหรับตัวของวัยรุ่นเอง พบว่า สิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องปรับในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ วัยรุ่นหญิงต้องรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อไม่ให้ตนเองตกเป็นเหยื่อ วัยรุ่นหญิงจะต้องมีความเข้มแข็งที่จะปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดีที่จะเข้ามาหาตนเอง วัยรุ่นหญิงต้องรู้จักการคบเพื่อนที่ดี วัยรุ่นหญิงต้องเรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง เพื่อป้องกันการใช้ชีวิตแบบฟุ้งเฟ้อ และปัญหาการขายบริการทางเพศ วัยรุ่นหญิงจะต้องหมั่นเรียนรู้ทักษะการมีชีวิที่ดี วัยรุ่นหญิงควรเลิกคบเพื่อนที่ชักนำสิ่งไม่ดีเข้ามาหา วัยรุ่นหญิงควรได้รับการส่งเสริมจริยธรรมให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบัน

ตารางที่ 4.25

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตาม
ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อสังคม

สังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. สังคมต้องช่วยสอดส่องดูแลภัยมีดที่มีต่อวัยรุ่นหญิง	4.73	.51	มากที่สุด
2. สังคมต้องไม่ทอดทิ้งวัยรุ่นหญิงที่เคยทำผิดพลาด	4.59	.57	มากที่สุด
3. สังคมต้องแจ้งแหล่งอันตรายหรือไม่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นหญิงให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.63	.57	มากที่สุด
4. ควรระบุโทษรุนแรงสูงสุดอย่างชัดเจนกับผู้ที่ทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของวัยรุ่นหญิง	4.79	.50	มากที่สุด
5. ศาลควรพิพากษาให้โทษสูงสุดต่อผู้ที่ทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของวัยรุ่นหญิงโดยไม่มีข้อยกเว้นและประกาศให้ทราบทั่วกัน	4.81	.52	มากที่สุด
เฉลี่ยความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อสังคม	4.71	.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตามความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อสังคม พบว่า สิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ศาลควรพิพากษาให้ได้รับโทษสูงสุดต่อผู้ที่ทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของวัยรุ่นหญิงโดยไม่มีข้อยกเว้น และประกาศให้ทราบทั่วกัน ควรระบุโทษรุนแรงสูงสุดอย่างชัดเจนกับผู้ที่

ทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของวัยรุ่นหญิง สังคมต้องช่วยสอดส่องดูแลภัยมืดที่มีต่อวัยรุ่นหญิง สังคมต้องแจ้งแหล่งอันตรายหรือไม่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นหญิงให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สังคมต้องไม่ทอดทิ้งวัยรุ่นหญิงที่เคยทำผิดพลาด

ตารางที่ 4.26

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตาม

ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อ สื่อมวลชน

สื่อมวลชน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. สื่อต้องไม่เสนอเนื้อหาที่เป็นเชิงกระตุ้นให้นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง	4.37	.74	มากที่สุด
2. สื่อต้องนำเสนออย่างถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมของวัยรุ่น	4.45	.60	มากที่สุด
3. เนื้อหาบางอย่างที่สื่อนำเสนอให้เห็นด้านมืดของสังคมนั้นทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น การนำเสนอเรื่องวัยรุ่นขายตัวและบอกว่าได้เงินเยอะ ทำให้เกิดการเลียนแบบ ดังนั้นควรหยุดการนำเสนอ	3.72	1.18	มาก
4. เนื้อหาบางอย่างที่ถึงแม้ว่าสื่อจะอธิบายว่าไม่ควรทำ แต่การนำเสนอของสื่อทำให้เปิดโลกทัศน์ของวัยรุ่นให้อยากทำตาม เช่น การนำเสนอ “การเดินโคโยตี้ คนสวยหุ่นดีเท่านั้นที่ทำได้”	3.68	1.15	มาก
5. การนำเสนอแบบเปรียบเทียบความคิดเห็นของวัยรุ่นหรือดารา แต่ละคนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของวัยรุ่น เช่น การแต่งกายแบบเปิดเผย (โป๊) สื่อนำเสนอกลุ่มที่มองว่าเป็นสิทธิ สร้างความมั่นใจ กับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ส่งผลให้วัยรุ่นบางคนเชื่อกลุ่มที่มองว่าเป็นสิทธิและสร้างความมั่นใจ ทำให้เกิดค่านิยมในการแต่งกายแบบเปิดเผย (โป๊) ขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้	3.84	1.07	มาก
6. สื่อควรนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมการปฏิบัติตัวที่ดีและเหมาะสมกับวัยรุ่น	4.43	.67	มากที่สุด
เฉลี่ยความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อ สื่อมวลชน	4.08	.64	มาก

จากตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตามความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อสื่อมวลชน พบว่า สิ่งที่วัยรุ่นหญิงต้องการในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ สื่อต้องนำเสนออย่างถึงพืดกิจกรรมที่เหมาะสมของวัยรุ่น สื่อควรนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมการปฏิบัติตัวที่ดีและเหมาะสมกับวัยรุ่น สื่อต้องไม่เสนอเนื้อหาที่เป็นเชิงกระตุ้นให้นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง การนำเสนอแบบเปรียบเทียบความคิดเห็นของวัยรุ่น หรือดารา แต่ละคนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของวัยรุ่น เช่น การแต่งกายแบบเปิดเผย (โป๊) สื่อนำเสนอกลุ่มที่มองว่าเป็นลัทธิ สร้างความมั่นใจ กับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ส่งผลให้วัยรุ่นบางคนเชื่อกลุ่มที่มองว่าเป็นลัทธิและสร้างความมั่นใจ ทำให้เกิดค่านิยมในการแต่งกายแบบเปิดเผย (โป๊) ขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื้อหาบางอย่างที่สื่อนำเสนอให้เห็นด้านมืดของสังคมนั้นทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น การนำเสนอเรื่องวัยรุ่นขายตัวและบอกว่าได้เงินเยอะ ทำให้เกิดการเลียนแบบ ดังนั้นควรหยุดการนำเสนอ เนื้อหาบางอย่างที่ถึงแม้ว่าสื่อจะอธิบายว่าไม่ควรทำแต่การนำเสนอของสื่อทำให้เปิดโลกทัศน์ของวัยรุ่นให้อยากทำตาม เช่น การนำเสนอ “การเดินโคโยตี้คนสวยหุ่นดีเท่านี้ทำได้”

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง : ทักษะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงในทักษะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient หรือ r) ดังแสดงในตารางที่ 4.26 โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีระหว่าง $-1 < r < 1$ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, น. 280) ซึ่งความหมายของค่า r มีดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า $r = 0$ แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันน้อย

ซึ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตนะ., 2541, น. 324)

ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.01-0.30	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
0.00	ไม่สัมพันธ์

จากตารางผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ของตัวแปรดังนี้

B คือ ทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

B1 คือ การแต่งกาย หมายถึง ค่านิยมในการแต่งกายตามแฟชั่นของวัยรุ่นหญิง

B2 คือ การประพฤติปฏิบัติ หมายถึง การใช้เงินอย่างประหยัดอดออม รู้จักพอเพียงไม่ขโมยของของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย ความเสียสละ แบ่งปันให้กับผู้อื่น ความมีระเบียบวินัยในตัวเองตรงต่อเวลา และการไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะช่วยได้

B3 คือ วาจา หมายถึง การใช้คำพูดสื่อสารกับเพื่อน และกับผู้ใหญ่ โดยการตระหนักในการสื่อสารที่ดี พูดจาสุภาพเรียบร้อย อย่างมีกาลเทศะ พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ รักษาคำพูดและไม่พูดปด

B4 คือ จิตใจ หมายถึง ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การเชื่ออย่างมีเหตุผล มีเมตตาไม่พยายาบทปองร้ายผู้อื่น สำนึกในสิทธิเสรีภาพของบุคคล และความคิดเห็นที่ดีต่อชนบธรรมเนียมประเพณี

C คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย สุขภาพจิต ทักษะต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทย การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้าและบิดามารดา การคบเพื่อน โรงเรียน อิทธิพลจากสื่อ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

C1 คือ สุขภาพจิต

C2 คือ ทักษะต่อชนบธรรมเนียมประเพณีไทย

C3 คือ การอบรมเลี้ยงดู

C4 คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา

C5 คือ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้าและบิดามารดา

C6 คือ การคบเพื่อน

C7 คือ โรงเรียน

C8 คือ อิทธิพลจากสื่อ

C9 คือ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

D คือ ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อหน่วยงานหรือกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาทของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ข้อเสนอแนะสำหรับตัวของวัยรุ่นเอง ข้อเสนอแนะสำหรับสังคม ข้อเสนอแนะสำหรับสื่อมวลชน

D1 คือ ความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อบทบาทของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

D2 คือ ข้อเสนอแนะสำหรับตัวของวัยรุ่นเอง

D3 คือ ข้อเสนอแนะสำหรับสังคม

D4 คือ ข้อเสนอแนะสำหรับสื่อมวลชน

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อหน่วยงานหรือกลุ่มต่าง ๆ เท่ากับ .206 อยู่ในระดับต่ำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการของวัยรุ่นหญิงต่อหน่วยงานหรือกลุ่มต่าง ๆ เท่ากับ .565 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เท่ากับ .458 อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน (รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 2.7
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	B1	B2	B3	B4	B	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C	D1	D2	D3	D4	D
B1	1.000																			
B2	0.26	1.000																		
B3	-0.15	.414*	1.000																	
B4	0.37	.573*	.433*	1.000																
B	.542*	.703*	.649*	.713*	1.000															
C1	.057	.489*	.302*	.715*	.561*	1.000														
C2	-.247*	.276*	.116*	.456*	.175*	.428*	1.000													
C3	.079	.315*	.139*	.594*	.412*	.718*	.534*	1.000												
C4	.019	.331*	.209*	.516*	.384*	.443*	.327*	.546*	1.000											
C5	.055	.290*	.092	.547*	.357*	.666*	.420*	.870*	.522*	1.000										
C6	.311*	.406*	.047	.235*	.395*	.311*	.109*	.181*	.305*	.283*	1.000									
C7	.039	.373*	.313*	.417*	.409*	.411*	.495*	.378*	.300*	.282*	.149*	1.000								
C8	-.347*	.013	.152*	.161*	-.058	.179*	.479*	.286*	.179*	.147*	-.289*	.321*	1.000							
C9	-.118*	-.141*	-.101*	-.016	-.149*	-.097	.149*	.022	-.141*	-.023	-.319*	-.204*	.223*	1.000						
C	-.035	.430*	.232*	.681*	.458*	.754*	.748*	.876*	.672*	.809*	.300*	.592*	.465*	.073	1.000					
D1	-.290*	.118*	-.004	.324*	.009	.289*	.631*	.369*	.148*	.300*	.037	.195*	.371*	.377*	.499*	1.000				
D2	.049	.170*	.248*	.309*	.283*	.385*	.363*	.335*	.143*	.304*	.273*	-.010	.060	.206*	.370*	.496*	1.000			
D3	.122*	.047	.111*	.356*	.248*	.330*	.329*	.367*	.167*	.310*	.119*	-.025	.156*	.195*	.359*	.567*	.608*	1.000		
D4	-.102	.096	.125*	.255*	.119*	.251*	.458*	.317*	.183*	.141*	.060	.285*	.496*	.295*	.444*	.395*	.335*	.191*	1.000	
D	-.092	.143*	.156*	.407*	.206*	.408*	.604*	.459*	.216*	.335*	.150*	.179*	.399*	.367*	.565*	.802*	.767*	.724*	.717*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ นั้นสามารถสะท้อนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่นหญิง และการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงในทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมของประชากรทั้งหมด แต่เนื่องจากข้อจำกัดของการตอบแบบสอบถามที่ไม่สามารถเจาะลึกเข้าไปในเรื่องส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้หมด ดังนั้นผู้ศึกษาจึงทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกวัยรุ่นหญิง 10 คน ซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกันในทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลง การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อลดความวิตกกังวลของน้อง ๆ ผู้ศึกษาจึงตัดสินใจที่จะหลีกเลี่ยงโรงเรียน และชุดนักเรียน เพราะโรงเรียน และชุดนักเรียนอาจทำให้น้องเกิดความเครียดในการสัมภาษณ์เนื่องจากความรู้สึกผิดชอบของตนเองในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาจะต้องทำการสัมภาษณ์ ดังนั้นจึงทำการสัมภาษณ์นอกสถานที่โดยทำการนัดกับน้อง ๆ ในสถานที่ต่าง ๆ ที่น้องแต่ละคนสะดวก

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพในส่วนนี้จะมีกระบวนการวิจัยค่อนข้างยืดหยุ่น โดยผู้ศึกษามีการรวบรวมข้อมูลว่าวัยรุ่นหญิงมีการดำเนินชีวิตอย่างไรในปัจจุบัน และปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิงในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และการพัฒนาตนเองในสังคมที่เปลี่ยนแปลงในทัศนะของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร ซึ่งข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแสดงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.28
ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

นาม สมมติ	อายุ	ครอบครัว	วิธีการเลี้ยงดู และการดำรง ชีวิต	ความต้องการ
แอม	16	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	เปรียบเทียบกับพี่ชาย	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
ส้ม	16	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	ตามใจ และใช้เงินฟุ่มเฟือย	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
ผึ้ง	17	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	ทำกิจกรรม/มีปัญหากับแม่	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
เจน	15	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	ขยันเรียนหนังสือ	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
เก้	15	อาศัยอยู่กับแม่	ไม่ยอมใคร/ทะเลาะวิวาท	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
จี	16	อาศัยอยู่กับแม่	นักกีฬา/มีปัญหากับแม่	โควตา เพื่อเรียนต่อระดับ อุดมศึกษา
เอ๋	17	อาศัยอยู่กับแม่	เพศสัมพันธ์ก่อนวัย	ออกจากโรงเรียนมาช่วยแม่ ทำงาน
เอ	18	อาศัยอยู่กับแม่	ย้ายโรงเรียนบ่อย/ เรียนไม่เก่ง	เรียนต่อสายอาชีพ
ก้อย	17	พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	พ่อแม่ตามใจ แต่เรียนเก่ง	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา
มิน	15	อาศัยอยู่กับแม่	เฮ้ไหน เฮ้นั้น	เรียนต่อระดับอุดมศึกษา

กรณีศึกษาที่ 1 แอมขยันเรียน

จากการที่ผู้ศึกษาไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนห้องหนึ่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ครูประจำชั้นเล่าให้ผู้ศึกษาฟังว่า แอม (นามสมมติ) เป็นเด็กขยันเรียนมาก และมีความเพียรพยายามสูง ไม่ว่าจะทำอะไรแอมจะตั้งหน้าตั้งตาทำจนสำเร็จ ตอนอยู่ในห้องแอมจะเป็นเด็กเรียบร้อย เงียบ ๆ ไม่พูดมาก ตั้งใจเรียน ไม่เคยโดดเรียน ผู้ศึกษาไม่แปลกใจเลยที่แอมจะได้คะแนนจิตพิสัยเต็มในทุกรายวิชาที่เรียน นอกจากนี้ครูประจำชั้นยังกล่าวกับผู้ศึกษาอีกว่าครูเชื่อว่าครูทุกคนต้องการให้ลูกศิษย์ของตนตั้งใจเรียน และขยันเรียนเหมือนแอม

แอมอายุ 16 ปี มีคติประจำใจคือ ฝันให้ไกลแล้วไปให้ถึงอาศัยอยู่กับพ่อ-แม่ และได้รับเงินจากทั้งพ่อและแม่เดือนละประมาณ 3,000 บาท แอมมีพี่ชาย 1 คน กำลังเรียนระดับอุดมศึกษา พ่อของแอมรับราชการ มีรายได้เดือนละประมาณ 35,000 บาท แม่ของแอมก็รับราชการเช่นกันมี

รายได้เดือนละ 25,000 บาท พ่อกับแม่ของแอมทำงานอยู่สถานที่เดียวกัน พ่อแม่ของแอมออกจากบ้าน และกลับบ้านพร้อม ๆ กันรวมทั้งวันหยุดของทั้งพ่อและแม่ของแอมก็ตรงกัน ผู้ศึกษาเห็นว่าสิ่งนี้ทำให้แอมมีเวลาอยู่กับพ่อและแม่พร้อมกัน อยู่เสมอ ผู้ศึกษาเริ่มถามน้องแอมถึงลักษณะการดำเนินชีวิตประจำวัน

“น้องแอมมีวิธีการใช้เงินอย่างไรบ้างคะ”

“ใช้ซื้อของคะ เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัวบ้าง”

“น้องแอมซื้อเสื้อผ้าอย่างไรคะ ชอบแต่งตัวอย่างไร”

“ก็ชอบใส่เสื้อตัวเล็กคะ ส่วนกางเกงก็ชอบใส่ยีนส์สบายสบาย รองเท้าแตะคะ”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับการแต่งตัวของวัยรุ่นนปัจจุบัน”

“ชอบทำตัวเป็นเด็กแนว แอมว่าบางทีก็สายเดี๋ยวนะคะแต่เสื้อผ้าแบบเด็กแนวจะแพงคะ ซื้อไม่ไหว อีกอย่างที่บ้านก็ไม่ชอบด้วย” ผู้ศึกษาทราบจากน้องแอมว่าทางบ้านของน้องแอมชอบให้ลูก ๆ แต่งตัวเรียบร้อยเหมาะกับวัย และความเป็นชายและหญิง ดังที่น้องแอมกล่าวว่า “ตอนไปทำธุระกับพ่อแม่ หรือไปที่ทำงาน ก็จะให้แอมใส่กระโปรงคะ พี่ชายไม่ค่อยโดนมากเพราะพี่ชายเป็นผู้ชายใส่กางเกงยีนส์ได้ แต่ต้องใส่เสื้อเรียบร้อย”

“เสื้อเรียบร้อยยังงัยคะ”

“ก็เสื้อคอปก เสื้อ shirt คะ เสื้อยืดก็ได้แต่ต้องดูเรียบร้อย แอมว่าปกติพี่แอมก็เรียบร้อยอยู่แล้วนะคะ และก็แต่งตัวดี”

“ในสายตามแอม พี่ชาย เป็นอย่างไรคะ”

“ก็เรียนเก่ง ตั้งใจเรียน ตอนนี้อยู่เรียนหมออยู่ปี 3 แล้ว”

“แล้วน้องแอมอยากเรียนอะไร”

“แอมอยากเรียนเภสัชคะ แต่ไม่รู้ว่าจะได้หรือเปล่า ตอนนี้อยากเอ็นให้ติดก่อนคะ”

“คุณพ่อคุณแม่ให้กำลังใจอย่างไร”

“พยายามไม่ให้เครียดมากคะ จะคอยดูอยู่ห่าง ๆ มีอะไรให้ถามพี่ ให้พี่แนะนำคะ จะไม่ค่อยกดดันคะ แม่จะพยายามหาอะไรให้กิน จะถามหิวไหมลูก ของกินอยู่ในตู้ แล้วก็คอยเอ็ดพี่ตอนแก้มแอม เดียวเสียสมาธิอ่านหนังสือ”

“พี่ชายให้กำลังใจอย่างไร”

“พี่ไม่ค่อยพูด แต่จะเอาหนังสือมาตีหัวให้ แล้วให้เลือกหมอนอันดับแรกเลยด้วย เพื่อว่าจะติด”

“แสดงว่าพี่เรียนเก่ง”

“เก่งมาก แต่พี่ชายไม่ค่อยอ่านหนังสือนะคะ แต่เป็นคนหัวดี อ่านแป๊บเดียวก็จำได้อะไรเข้าใจยากถามพี่ชายก็อธิบายให้เข้าใจ” ผู้ศึกษาเลยถามเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของน้องแอมเพิ่มเติมว่า

“อยู่บ้านน้องแอมทำอะไรบ้างคะ”

“ตอนเช้าก็ตื่นมาช่วยแม่ทำกับข้าว ทำงานบ้านค่ะ แล้วก็ดู TV อ่านหนังสืออะไรพวกนี้แหละค่ะ” ผู้ศึกษาเห็นว่าบ้านนี้มีผู้หญิง 2 คน ทุกคนตื่นมาทำงานบ้านและทำกับข้าวผู้ศึกษาจึงถามถึงพ่อ กับพี่ชายว่าทำอะไรบ้างในระหว่างนั้น น้องแอมตอบว่า “ก็ต่างคนต่างทำนะคะ ส่วนมากพี่จะเดินไปเดินมา นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือบอลค่ะ เล่นกับน้องหมา ช่วยยกกับข้าวตอนทำเสร็จแล้ว ส่วนคุณพ่อจะอ่านหนังสือพิมพ์ตัดต้นไม้ จัดสวนหน้าบ้าน ทิ้งขยะ ล้างรถบ้างค่ะ” หลังจากฟังน้องแอมเล่าเรื่องในครอบครัว ผู้ศึกษาจึงถามเกี่ยวกับงานบ้านที่แอมต้องรับผิดชอบ แอมบอกว่า “ซักผ้า รีดผ้า ทำกับข้าวบ้าง กวาดบ้าน ถูบ้านค่ะ”

หลังจากนั้นผู้ศึกษาจึงถามน้องแอมเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่โรงเรียน พบว่า น้องแอมไปโรงเรียนตอนเช้า 7 โมงครึ่ง ทุกวันโดยออกจากบ้านพร้อมคุณพ่อกับคุณแม่ไปทำงาน จากนั้นกิจกรรมประจำวันของน้องแอมก็เหมือนคนอื่น ๆ คือ คุยเล่นกับเพื่อนแล้วก็เรียนหนังสือ จากนั้นก็พักกลางวัน และกลับบ้านหลังเลิกเรียน ซึ่งน้องแอมจะอยู่โรงเรียนรอพ่อกับแม่ไปรับกลับหรือบางวันก็กลับเองถ้าพ่อกับแม่กลับช้าแต่ส่วนมากน้องแอมจะกลับกับพ่อและแม่

“น้องแอมทำอะไรตอนรอพ่อกับแม่”

“คุยกับเพื่อนที่ยังไม่กลับเหมือนกัน ทำการบ้าน ลอกงานใหม่ เพราะตอนเรียนเวลาครูสอนจะจดไม่สวยต้องเอามาลอกใหม่ให้สวย แล้วยังเป็นการทบทวนอีกด้วยทำให้จำได้”

“น้องแอมไปเที่ยวกับเพื่อนหลังเลิกเรียนบ้างหรือเปล่า”

“ไม่ค่อยไปหรอกค่ะ เพราะกลับบ้านกับแม่ ถ้าจะไปก็ต้องบอกก่อนแล้วกลับบ้านต้องตรงเวลา เช่น บอกว่าจะกลับ 6 โมงก็ต้อง 6 โมง”

“แล้วใช้เวลาไหนออกไปเที่ยวกับเพื่อน”

“วันหยุดค่ะ”

“ยังไ้คะ ไปที่ไหน กับใคร”

“ไปจุ๊กร้าง ดูนั่งบ้าง กับเพื่อน บางทีก็กับพี่ แล้วก็กับพ่อกับแม่ค่ะ ส่วนมากจะไปกับเพื่อนถ้าไม่ได้ไปไหนก็จะอยู่บ้าน นั่งเล่น นอนเล่น ดู TV อ่านหนังสือไปเรื่อย ๆ”

“เรียนพิเศษหรือเปล่า”

“เรียนค่ะเสาร์อาทิตย์ วันธรรมดาตอนเย็น เรียนใกล้บ้านนี้แหละค่ะเดินไปเรียนเองเป็นโรงเรียนกวดวิชาอยู่ปากซอยบ้าน”

“เคยโดดเรียนไหมคะ”

“ไม่เคยค่ะ เสียตั้งคี่ไปแล้วเสียตายค่ะ”

“แอมกับเพื่อนก็สนิทกันดี ไม่เคยทะเลาะกัน ต่างคนต่างเรียน แล้วบางวันก็ไปเที่ยวกัน เพราะเพื่อนกับแอมคล้าย ๆ กันค่ะ คุยกันรู้เรื่อง”

ผู้ศึกษาต้องการทราบว่าปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ นั้นมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

“น้องแอมมีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“ก็ดีนะคะ แต่แอมไม่ค่อยได้ติดตามข่าวสารหรอกค่ะ เพราะแอมจะอ่านหนังสือ เตรียมเอ็น จะสนใจข่าวบางอย่างเท่านั้น เช่น ข่าวต่างประเทศ ข่าวภาคใต้ แล้วก็ข่าวบันเทิงค่ะ คลายเครียด”

“ข่าวที่เป็นการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนน้องแอมคิดอย่างไร”

“ไม่ควรทะเลาะกันนะคะ ควรเอาเวลาไปตั้งใจเรียนมากกว่านะคะ เพราะว่าการเรียนมันเป็นอนาคตของเราถ้าเราไม่ตั้งใจเรียนก็จะได้ไม่ได้เรียนต่อ แล้วก็ไม่มีอนาคตที่ดี”

“เรื่องที่ดาราหรือวัยรุ่นแต่งโป๊ในโทรทัศน์”

“ไม่เห็นด้วยค่ะ ดาราเค้ามีเหตุผลที่ต้องแต่ง เช่น อยากเด่นอยากดัง แต่วัยรุ่นแต่งจะเกิดอันตรายมากกว่าค่ะ”

“วัฒนธรรมประเพณีของไทยเป็นอย่างไรบ้างคะ”

“ก็ดีนะเป็นสิ่งที่ดี ทำให้คนไทยเป็นคนเรียบร้อย แตกต่างกับชาติอื่น ๆ”

“ทำอะไรบ้างในวันสำคัญทางศาสนา”

“ไปวัดค่ะกับพ่อแม่แล้วก็ฟี ไปทำบุญ”

“น้องแอมไปวัดในวันสำคัญทางศาสนา แล้ววันวาเลนไทน์ ฮาโลวีน หรือวันอื่น ๆ ของฝรั่งน้องแอมทำอะไรบ้าง”

“มีติดสติ๊กเกอร์วันวาเลนไทน์ สติ๊กเกอร์รูปหัวใจ ชอบเล่นกับเพื่อน ส่วนวันอื่น ๆ ก็ไม่ได้ทำอะไรหรอกค่ะ”

“วัยรุ่นให้ความสำคัญกับการไหว้ การมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่มากน้อยอย่างไร”

“น้อยลงค่ะ ยอมรับว่าน้อยลง ทั้งนี้ก็มองว่าผู้ใหญ่คนนั้นเป็นใครถ้าเรานับถือก็จะเคารพ ถ้าทำตัวไม่น่านับถือก็就不用เคารพ”

น้องแอมกล่าวว่า “ผู้ที่ทำตัวไม่น่าเคารพคือ ทำตัวไม่ดี ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ น้องแอมไม่ชอบเหล้า ไม่อยากใกล้” น้องแอมกล่าวแบบนี้ก็เพราะ “ที่บ้านของน้องแอมไม่มีใครดื่มเหล้า หรือสูบบุหรี่เลยน้องแอมเลยมองว่าคนดื่มเหล้า หรือสูบบุหรี่นั้นเป็นคนไม่ดี”

“สุดท้ายน้องแอมต้องการอะไร หรือต้องการให้ผู้ใหญ่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร”

“ก็อยากให้เข้าใจวัยรุ่นมากขึ้น ไม่ต้องบังคับมาก ๆ ก็ได้ คุณครูก็ต้องเข้าใจว่าลูกศิษย์แต่ละคนไม่เหมือนกัน ถ้าคุยมากในห้องก็ไม่ควรให้ออกไปอยู่นอกห้องก็ได้”

“น้องแอมเคยถูกทำโทษแบบนี้หรือคะ”

น้องแอมหัวเราะ “ไม่เคยค่ะแต่เพื่อนเคยแอมแค่โดนเอาหนังสือทาบหัว เพราะคุยตอนนั้นเป็นวิชาชีวะค่ะ พุดมาก ครูเอาหนังสือทาบหัว แอมโกรธนะคะก็นิ่งเฉย ๆ ไม่ตั้งใจเรียนเลย แล้วก็ไม่ค่อยตั้งใจเรียนวิชานั้นอีกเลย พาลไม่ชอบอาจารย์ไปเลย”

“ทำไมคะ”

“ไม่ชอบให้อาหนังสีมาทาบหัว ไม่เคยมีใครเอาหนังสือมาทาบหัวเลย ครูก็เอะอะเอาหนังสือมาทาบหัวทำไม ทุกคนในห้องก็คุยกันทั้งนั้นเสียงมันอื้ออึงไปหมด ทาบหัวแอมคนเดียวเพราะใกล้มือ น่าโมโหจริง”

“สื่อมวลชนควรมีบทบาทอย่างไร”

“สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่นมากกว่านี้ แอมอยากให้มีการนำเสนอข่าวการศึกษาต่อด้วยค่ะ เช่น ข่าวการศึกษาในต่างประเทศ หรือทุนการศึกษาต่าง ๆ ไม่เคยเห็นข่าวประชาสัมพันธ์ใน TV เลยต้องหาเอง ค้นด้วยตนเอง บางทีถ้าเอ็นไม่ติดนอกจากมหาลัยเปิดกับราชภัฏแล้วน่าจะมีทางเลือกให้กับวัยรุ่นมากกว่านี้ ข่าวทุนก็รู้เฉพาะบางกลุ่ม ยิ่งไปต่างประเทศผ่านนายหน้ายิ่งอันตราย จะโดนหลอกหรือเปล่าก็ไม่รู้ น่าจะมีการตั้งหน่วยงานของรัฐบาลรวมทุนทุกทุนที่มีในประเทศ แล้วประชาสัมพันธ์ทาง TV ให้ทราบทั่วกัน ให้สถานีโทรทัศน์ร่วมมือกันนะคะ ยังไงก็ได้ ให้วัยรุ่นทราบมากกว่านี้ค่ะ ดีกว่าเสนอข่าวที่ไม่ดีของวัยรุ่นเสียอีก”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า แอมอายุ 16 ปี มีคติประจำใจคือ ฝันให้ไกลแล้วไปให้ถึง อาศัยอยู่กับพ่อ-แม่ และได้รับเงินเดือนละประมาณ 3,000 บาท มีพี่ชาย 1 คน กำลังเรียนระดับอุดมศึกษาพ่อและแม่ของแอมรับราชการ

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ใช้เงินซื้อของ เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว โดยชอบใส่เสื้อตัวเล็กกางเกงยีนส์ รองเท้าแตะ ใส่กระโปรงแต่งกายตามกาลเทศะ ชีวิตประจำวันทำงานบ้าน และอ่านหนังสือ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ พี่ชาย พ่อ แม่ และกลุ่มเพื่อน

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า ต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าใจวัยรุ่นมากขึ้น ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี และสื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่น

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ผู้ศึกษาทราบจากน้องแอมว่าที่บ้านของน้องแอมชอบให้ลูก ๆ แต่งตัวเรียบร้อย เหมาะกับวัย และความเป็นชายและหญิง แต่ไม่ได้ทำให้น้องแอมรู้สึกถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ เพราะน้องแอมภูมิใจในตัวพี่ชายมาก ผู้ศึกษาคิดว่าครอบครัวนี้เป็นครอบครัวที่มีความเข้าใจให้แก่กันมาก หรืออาจเป็นเพราะน้องแอมเองที่เป็นเด็กเรียนดี ขยันเรียน ไม่ทำพฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงทำให้ครอบครัวของน้องแอมไม่กดดันน้องแอมมากจนเกินไป หรือเป็นเพราะพี่ชายที่น่าภาคภูมิใจของน้องแอมที่หล่อหลอมพฤติกรรมขยันเรียนแบบนี้ให้น้องแอม ผู้ศึกษาบอกว่า ครอบครัวของน้องแอมมีการแบ่งหน้าที่จำแนกบทบาทกันอย่างชัดเจนว่าใครทำอะไร ผู้หญิงทำงานบ้าน ทำอาหาร อยู่หลังบ้าน ผู้ชายอ่านหนังสือ ดูแลสัตว์เลี้ยง แต่งสวนอยู่หน้าบ้าน และเนื่องจากการที่น้องแอมขยันมาก ไม่แปลกใจเลยที่จะเป็นที่รักของคุณครูผู้ศึกษายังทราบว่ากลุ่มเพื่อนของน้องแอมทำอย่างนี้อีกหลาย ๆ คน ซึ่งถือว่าสิ่งนี้เป็นอิทธิพลซึ่งกันและกัน เป็นการเลียนแบบกันของคนกลุ่มเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษาคิดว่าน้องแอมเป็นเด็กเรียน แต่ก็มีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนเพราะเพื่อนก็เป็นเด็กเรียนเหมือนกัน ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จะใช้เวลากับเพื่อนน้อยกว่าเด็กวัยรุ่นทั่วไปที่ไม่ใช่เด็กเรียน ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าวัยรุ่นหญิงที่เป็นเพื่อนสนิทกันจะมีลักษณะบางอย่างที่คล้ายกัน กรณีของน้องแอม คือ การเป็นเด็กชอบเรียนหนังสือ และต้องอยู่ที่โรงเรียนรอผู้ปกครองไปรับ

หลังจากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษาสังเกตว่าน้องแอมมีความคิดเห็นเป็นผู้ใหญ่มากกว่าอายุมาก เพราะคำนึงถึงอนาคตของตนเองอย่างชัดเจนทั้งนี้เนื่องจากสภาพครอบครัวด้วยที่พ่อแม่รับราชการและพี่ชายกำลังจะมีอนาคตที่ดีเพราะเรียนแพทย์ ส่วนการถูกทำโทษของวัยรุ่นทำให้ไม่ตั้งใจเรียน และเหมือนกับการประจานนักเรียนในห้อง ดังนั้นผู้ศึกษาเห็นว่าวิธีการที่คุณครูควรใช้มากที่สุดคือ หยุดสอนลักพักให้ลูกศิษย์พร้อมที่จะเรียน แล้วจึงเริ่มสอนเพื่อให้วัยรุ่นวัยวุ่นวายเหล่านี้ได้ตั้งสมาธิที่จะเรียนหนังสือ

น้องแอมทั้งทำอย่างน่าสนใจให้สื่อมวลชนเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่นในการเรียนต่อดีกว่าที่จะนำเสนอข่าวอาชญากรรมวัยรุ่น สิ่งนี้ผู้ศึกษาเห็นด้วยกับน้องแอมเพราะผู้ศึกษาเองตอนเรียนจบใหม่ ๆ ก็มีดราม่าด้านเหมือนกันเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ทำให้ผู้ศึกษาอ่านหนังสืออย่างเอาเป็นเอาตายในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐบาลในขณะนั้น โดยที่ไม่ทราบเลยว่าถ้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยปิดของรัฐบาลไม่ได้จะทำอย่างไรในอนาคต

กรณีศึกษาที่ 2 ส้มใช้เงินฟุ่มเฟือย

ผู้ศึกษาสัมภาษณ์น้องส้ม (นามสมมติ) ซึ่งเป็นเพื่อนของน้องสาวคนรู้จัก และลงความเห็นว่าเป็นการใช้เงินส่วนใหญ่ไปกับการซื้อของใช้ฟุ่มเฟือยโดยซื้อทุกอย่างที่ชอบ เมื่อผู้ศึกษาพบน้องส้มครั้งแรก น้องส้มเป็นเด็กน่ารัก ตัวเล็ก ผิวขาว แต่งตัวดี ผู้ศึกษาสังเกตว่าน้องส้มแต่งหน้ามาด้วยข้าวของที่ใช้เน้นสีชมพูและ Brand name ซึ่งที่ผู้ศึกษาเห็นคือ Kitty จาก Sanrio (จากประเทศญี่ปุ่น) ซึ่งแตกต่างกับน้องเกือบทุกคนที่ผู้ศึกษาได้เคยสัมภาษณ์มา

น้องส้มอายุ 16 ปี มีคติประจำใจคือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด รายได้ต่อเดือนที่รับมาจากพ่อแม่คือ 3,000 บาทเป็นค่าขนมอย่างเดียวถ้าเงินที่ใช้ไม่พออยากซื้อของต้องขอคุณพ่อเพิ่ม ไม่ขอจากแม่เนื่องจากคุณแม่ดุ ดังนั้นเวลาน้องส้มไปซื้อของ หรือเดินห้าง ก็จะไปกับพ่อบอกว่าเพราะเวลาไปกับพ่อ พ่อจะตามใจซื้อของให้ “พ่อส้มเป็นวิศวกร ส่วนใหญ่จะไปทำงานที่ชลบุรี วันหยุดหรือวันที่ไม่ต้องไปชลบุรี เราก็จะไปเดินห้างกัน พาส้มกับแม่ไปกินข้าวคะ” เห็นได้ชัดว่าพ่อกับน้องส้มสนิทกันมาก เนื่องจากใช้เวลาว่างส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน

น้องส้มกล่าวว่าสถานที่ซื้อเสื้อผ้าของน้องส้มคือห้างสรรพสินค้า และในการซื้อแต่ละครั้งก็จะประมาณ 250 บาทขึ้นไป “ครั้งล่าสุดซื้อเท่ๆไหม”

“2,500 บาทคะ กางเกงยีนส์”

“มีวิธีการเลือกซื้ออย่างไร”

“ก็ต้องสวย แล้วก็ใส่สบาย เป็นแบบใหม่ ๆ ด้วยคะ”

“มีวิธีการใช้เงินอย่างไร”

“ใช้ไปเรื่อย ๆ ซื้อของที่ชอบได้”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบัน”

“ก็แล้วแต่บุคคลว่าจะเลือกแต่งอย่างไร”

“แล้วน้องส้มแต่งอย่างไร”

“ก็ชอบสีชมพู ก็ต้องมีสีชมพูด้วย ชอบแต่งให้ดูเป็นใส ๆ ค่ะ แล้วก็สบายด้วย” น้องส้มตอบยิ้ม ๆ

“สายเดี่ยวเคยใส่ไหมคะ”

“เคยคะ สวยดี แต่ถ้าใส่สายเดี่ยวจะมีเสื้อ ตัวข้างในจะได้ไม่โป้” ก็เหมือนกับที่น้องส้มใส่มาวันนี้คือเธอใส่เสื้อยืดตัวเล็กข้างในแล้วก็มีสายเดี่ยวข้างนอกอีกตัวดูไม่โป้ดี

“ชีวิตประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร”

“ทำงานบ้านบ้างคะ แต่ไม่ชอบล้างจานรู้สึกว่ามันเหม็น และสกปรก ล้างแล้วมือจะเหนียว ๆ ส้มเลยไม่ชอบล้างจาน”

“ลองเล่าชีวิตประจำวันของวันหยุดว่าทำอะไรบ้าง”

“ถ้าไม่ไปธุระกับพ่อก็นอนดู TV อยู่บ้าน แต่แม่จะห้ามตื่นสาย ถ้าตื่นสายจะต้องโดนเอ็ด ดังนั้นจะต้องตื่นแต่เช้าล้างหน้าอาบน้ำให้สดชื่น แล้วนอนดู TV ต่อก็ได้” ผู้ศึกษาอยากทราบว่าที่คุณแม่เอ็ดนั้นอย่างไรเพราะลักษณะที่ห้ามตื่นสายทั้ง ๆ ที่ไม่มีอะไรต้องทำนั้นมันน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของวัฒนธรรมที่คาดหวังกับผู้หญิงให้ต้องตื่นแต่เช้า และชำระล้างตนเองเพื่อจะได้สวยสะอาดอยู่เสมอ ได้รับคำตอบว่า

“คุณแม่สั้มจะไม่อยากให้สั้มตื่นสายเพราะมันไม่ดีสำหรับผู้หญิง ยายก็ไม่ให้แม่อนตื่นสายเหมือนกัน มันไม่ดีที่จะให้ใครต่อใครเห็นในขณะที่เรากำลังตื่นนอนมันดูไม่ดี ลูกผู้หญิงไม่ควรทำค่ะ”

“ตอนนี้อายุได้เยอะมากที่สุด”

“ตอนนี้อายุติดอินเทอร์เน็ตส่วนตัวค่ะ ยายก็ใช้เองบนห้องไม่ยักใช้ข้างล่าง แต่แม่คงไม่ยอมเพราะเค้ายก เป็นเหมือนในทีวีที่เด็กดูเวปโป้ หรือ chat กันแล้วโดนหลอก คุณแม่เค้ายกค่ะ”

“ความสัมพันธ์กับคุณแม่เป็นอย่างไร”

“แม่ดูค่ะ ก็รู้แหละว่าเขาห่วงมาก แต่อยากให้เค้ายกคิดว่าเราก็ดูแลตัวเองได้”

“เคยทะเลาะกับแม่หรือเปล่า”

“เคยทะเลาะกับแม่บ้างเหมือนกันบางทีเค้ายกดูไม่มีเหตุผล ก็ครั้งหนึ่งขอไปทำงานบ้านเพื่อน เค้ายกโทรตามอยู่นั่นแหละ ว่าจะกลับก็โง่ เราก็มารู้เพราะงานมันเยอะต้องทำงานจนกว่าจะเสร็จ มันดีเลยกลับบ้านดี กลับมาโดนแม่ว่า อธิบายยังงี้ก็ไม่ฟัง”

“แม่ทำอะไรบ้าง”

“แม่ว่างกลับบ้านดี เดิน ๆ อยู่แล้วเค้ายกไปชมขึ้นแล้วจะทำยังไง” น้องสั้มทำทางน้อยใจแม่มากเพราะเธอบอกว่าเหมือนแข่ง เธอไม่ชอบให้แม่พูดแบบนี้ ผู้ศึกษาเลยถามถึงคุณพ่อ

“คุณพ่อเป็นอย่างไร”

“คุณพ่อจะทำงานเยอะมากไม่ค่อยว่าง แต่พ่อเป็นคนนิ่ง ๆ และมีเหตุผลมากกว่าคุณแม่”

“ชีวิตประจำวันโรงเรียนเป็นอย่างไร”

“ก็เรื่อย ๆ เรียนหนังสือ แล้วก็ทำการบ้านบ้างค่ะ”

“เคยทำผิดกฎของโรงเรียนหรือเปล่าค่ะ”

“เคยค่ะก็มีหลายอย่าง โดนเรียนบ้าง ทรงผมผิดระเบียบบ้าง ก็คนอื่น ๆ ก็ทำกันนะค่ะ”

“การโกหกครู”

“ก็โกหกกันทุกคน เชื่อเลยว่าทุกคนก็ต้องเคยโกหกกันทั้งนั้นก็เพื่อให้คนอื่นสบายใจและจะได้ไม่โดนว่า”

“แล้วกลุ่มเพื่อน เป็นอย่างไรบ้าง”

“ก็สนิทกันดีเพื่อนช่วยกันปรึกษาปัญหา คุยได้ทุกเรื่อง ทำการบ้านด้วยกัน” เมื่อถามถึงเพื่อนแล้วผู้ศึกษาจึงถามถึงเรื่องของเพื่อนชาย พบว่าน้องสั้มยังไม่มีเพื่อนชาย แต่มีคนมาจีบเยอะ ทั้งนี้เนื่องจากน้องเป็นคนน่ารัก แต่ก็ไม่ชอบใครเป็นพิเศษ ผู้ศึกษาจึงถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย พบว่าน้องสั้มไปวัดไม่บ่อยมากนัก แต่ก็จะได้ไปวัดกับแม่บ้าง น้องสั้มมองพระสงฆ์ในแง่ลบเพราะข่าวที่น่าเสนอจากสื่อ แต่น้องสั้มก็เชื่อว่าพระสงฆ์ที่ดีก็มีอีกมากอย่างพระที่วัดที่คุณพ่อพาไปบ่อย ๆ ที่เป็นที่น่าเชื่อถือกันอยู่

“ที่วัดพระธาตุดอยพระเจ้า มีครูบาท่านอยู่จำวัดรูปเดียว ท่านไม่ฉันเนื้อ ซึ่งท่านบอกว่าที่ไม่ฉันเพราะท่านกลัวว่าชาวบ้านจะต้องล้มหมู ล้มวัว ในวันสำคัญทางศาสนา ถ้าท่านไม่ฉันก็จะไม่มีใครใช้ข้ออ้างเหตุผลนี้ในการเบียดเบียนสัตว์” น้องสั้มเล่าด้วยความเลื่อมใส จากนั้นผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์น้องสั้มว่า

“คิดว่าวัฒนธรรมไทยขณะนี้เป็นอย่างไ”

“วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่ดี แต่ความเชื่อของผู้ใหญ่ต่างหากที่ไม่เปิดกว้างให้กับเด็ก ๆ บางทีเรามีความคิดที่ดี ๆ เป็นของตนเองแต่กลับไม่ได้รับการส่งเสริม”

“เช่นอะไรบ้างคะ”

“ก็สมัยนี้วัยรุ่นทำอะไรได้ตั้งหลายอย่างบางคนเล่นดนตรี บางคนเล่นกีฬา ไม่ใช่ว่าทุกคนมีปัญหาหรือเป็นกลุ่มเสี่ยง อย่างสั้มเองจะต่อเน็ตก็เชื่อว่า Chat หรือดูเวปโป้ ทำอะไรได้ตั้งหลายอย่างบนอินเทอร์เน็ต” ผู้ศึกษารู้สึกที่น้องสั้มพูดเชิงน้อยใจที่แม่ของเธอไม่ไว้วางใจในเรื่องเหล่านี้

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“มีอิทธิพลมากเลยคะ”

“ชอบข่าวอะไรบ้าง”

“ชอบข่าวบันเทิง”

“เห็นข่าวที่เค้าทะเลาะวิวาทกันแล้วตบตีกันน้องคิดอย่างไร”

“ก็เฉย ๆ นะคะ”

“รู้จักโคโยตี้หรือเปล่า จากการนำเสนอของสื่อน้องคิดว่าโคโยตี้เป็นอย่างไร ถ้าทำแล้วได้เงินเยอะไม่ต้องขอเงินพ่อแม่เพิ่มมีเงินซื้อของที่อยากได้ น้องว่าน่าจะทำไหม”

“ไม่เคยคิดถึง เลยคะ เพราะสั้มมีเงินใช้พอ ถ้าหมดก็ขอคุณพ่อเพิ่มได้ ถึงแม้โคโยตี้ได้เงินเยอะก็ไม่น่าทำหรอกคะ แต่สำหรับคนที่เค้าไม่มีเงินแล้วเค้าจะเป็นโคโยตี้ก็ไม่แปลกนะคะ เพราะจะได้ไม่ต้องรบกวนเงินพ่อแม่ไงคะ”

“การแต่งกายแบบเปิดเผย (โป๊) ที่สื่อนำเสนอเบื้องหลังคิดอย่างไร”

“เป็นแบบกลาง ๆ มากกว่านะคะเพราะไม่เห็นด้วยที่แต่งตัวโป๊จนเกินไป แต่ก็ดังเพราะการนำเสนอของสื่อเหมือนกัน ถ้าเจียบ ๆ ไปก็ไม่มีใครรู้แต่พอสื่อนำเสนอ ก็มีคนรู้เยอะ เป็น Talk of the town ขึ้นหน้าหนึ่งทุกเล่ม แล้วอ่านสนุกด้วยนะพี่”

“สุดท้ายน้องสัมผัสต้องการให้ผู้ใหญ่เป็นอย่างไรบ้าง”

“อยากให้เข้าใจว่าปัจจุบันยุคสมัยมันเปลี่ยนไปที่ออกมาว่าเรื่องการปฏิบัติตัวก็น่าจะเพราะเป็นห่วง แต่คนส่วนใหญ่ก็ไ้กัน การออกมาดูค่าไม่ได้ผลหรอกคะ ยิ่งว่าจะเหมือนยิ่งยุ”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องสัมผัสอายุ 16 ปี มีคติประจำใจคือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด รายได้ต่อเดือนที่รับมาจากพ่อแม่คือ 3,000 บาทเป็นค่าขนมอย่างเดียวถ้าเงินที่ใช้ไม่พออยากซื้อของต้องขอคุณพ่อเพิ่ม ไม่ขอจากแม่เนื่องจากคุณแม่ดุ

2. การดำเนินชีวิต พบว่า สถานที่ซื้อเสื้อผ้าของน้องสัมผัสคือห้างสรรพสินค้า และในการซื้อแต่ละครั้งก็จะประมาณ 250 บาทขึ้นไป เลือกซื้อเพราะสวย ใส่สบาย เป็นแบบใหม่ ๆ ใช้เงินไปเรื่อย ๆ ซื้อของที่อยากได้ชีวิตประจำวันของวันหยุดดู TV อยู่บ้าน ห้ามเดินสาย

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต พบว่า พ่อ แม่ และกลุ่มเพื่อน วัฒนธรรมไทยที่ได้รับการปลูกฝัง

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า ต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าใจว่าปัจจุบันยุคสมัยเปลี่ยนไปผู้ใหญ่ต้องยอมรับ

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องสัมผัสใช้เงินไปกับการซื้อของใช้ฟุ่มเฟือยมากเกินไป กางเกงที่ซื้อครั้งล่าสุดก็เป็นเงินเกือบทั้งหมดของทั้งเดือน และน้องก็ไม่เคยมีปัญหาเรื่องเงินเนื่องจากคุณพ่อจะช่วยเสมอ ทั้งนี้เพราะน้องสัมผัสเป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว ผู้ศึกษาเห็นว่าครอบครัวนี้ผู้ที่ตามใจลูกคือคุณพ่อ และลูกก็ชอบให้ตามใจ ส่วนสัมผัสพันธภาพกับแม่นั้นไม่ค่อยราบรื่นเนื่องจากแม่ไม่ค่อยตามใจ และค่อนข้างเข้มงวดกับน้องสัมผัส

กรณีศึกษาที่ 3 ผีเด็กกิจกรรม

น้องผึ้ง (นามสมมติ) อายุ 17 ปี เป็นประธานกรรมการหนังสือรุ่นของโรงเรียนปีนี้ ครูบอกว่าน้องผึ้งเป็นเด็กที่เรียนดี มีความรับผิดชอบสูง และมีความเป็นผู้นำ เพื่อน ๆ มักให้เป็นประธานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถึงแม้ว่าน้องผึ้งจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากมาย แต่ผล

การเรียนก็ไม่เคยลดลง น้องผึ้งมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 3000 บาท ได้รับเงินจากพ่อ แม่ ปัจจุบันพ่อกับแม่อาศัยอยู่ด้วยกัน มีน้องชาย 1 คนยังเล็กอยู่ พ่อรับราชการมีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท แม่เปิดร้านขายอาหารตามสั่งมีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท

น้องผึ้งซื้อเสื้อผ้าตามห้างสรรพสินค้า โดยไปกับเพื่อน มีวิธีการเลือกซื้อโดยดูจากเนื้อผ้าเน้นที่ใส่สบาย และทนทาน ส่วนตัวน้องผึ้งชอบเสื้อสีดำเนื่องจากใส่ได้หลายโอกาส ซื้อครั้งละ 200-300 บาท

“มีวิธีการใช้เงินอย่างไร”

“ใช้อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์มากที่สุด”

“คิดว่าการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันเป็นอย่างไร”

“ก็แต่งตามญี่ปุ่น เกาหลีค่ะ และก็เหมือนกันเป็นกลุ่ม ๆ พอเปลี่ยนเทรน ก็เปลี่ยนวิธีการแต่งตัวค่ะ”

“ลองเล่าชีวิตประจำวันที่บ้านว่าทำอะไรบ้าง”

“เวลาอยู่บ้านก็ตื่นนอนประมาณ 7 โมงเช้า ช่วยแม่จัดของขาย กลางวันก็ช่วยล้างจาน เสิร์ฟอาหาร ตอนว่างก็ดู TV อ่านหนังสือ แม่เลิกขายตอน 3 โมงเย็นก็ช่วยเก็บร้านแล้วก็อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ช่วยเตรียมของขายวันถัดไป นอนประมาณ 4-5 ทุ่มค่ะ”

“ความสัมพันธ์ระหว่างคุณพ่อคุณแม่เป็นอย่างไร”

“ก็อยู่ด้วยกัน รักกันดี ช่วยกันทำงาน”

“เคยทะเลาะกันหรือเปล่า”

“เคยค่ะ แต่ก็ไม่บ่อย นาน ๆ ที่ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องไม่เข้าใจกัน ก็ไม่รู้ว่าเรื่องอะไร”

ถ้าพ่อแม่ทะเลาะกันน้องผึ้งกับน้องชายจะอยู่ด้วยกัน ครั้งล่าสุดที่ทะเลาะกันนั้นก็เป็นปีแล้วนานมากแล้วจำไม่ได้ว่าทะเลาะกันเพราะอะไร อยู่ที่บ้านผึ้งต้องดูแลน้อง สอนการบ้าน หาข้าวให้กินเวลาแม่ไม่ว่าง

“พ่อแม่ให้อิสระอย่างไรบ้าง”

“ก็มากนะคะ ให้ทำกิจกรรมที่โรงเรียน ให้กลับค่าได้ แต่ต้องขออนุญาตก่อน”

“เรื่องเรียนพ่อแม่ให้อิสระอย่างไรบ้าง”

“ให้เลือกเองว่าจะเอ็นอะไร แต่ต้องบอกว่าจะลงอะไรไว้ จะรู้แต่ก็ไม่ได้ว่าอะไร”

“ลองเล่าชีวิตประจำวันของวันที่มาโรงเรียนว่าทำอะไรบ้าง”

“ไปโรงเรียนตอนเช้า 7 โมงครึ่ง แล้วก็คุยกับเพื่อนแล้วก็เรียนหนังสือค่ะปกติ”

“ทำกิจกรรมอะไรบ้างที่โรงเรียน”

“จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ทำหนังสือรุ่น รวบรวมรูปนักเรียนจากหัวหน้าห้องทุกคน ดูว่ารูปใดใช้ได้ รูปใดใช้ไม่ได้ ถ้าใช้ไม่ได้ก็เอาไปคืนหัวหน้าห้องให้เปลี่ยนรูปค่ะ เพราะหนังสือรุ่นต้องใช้รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมแว่น ใส่ชุดนักเรียนไม่ต้องเป็นทางการแบบถ่ายรูปติดบัตร ถ่ายด้วยกล้องธรรมดาก็ได้ และก็ยืมได้”

“น้องผึ้งแบ่งเวลาอย่างไร”

“ใช้เวลาตอนเช้า พักเที่ยง แล้วก็ตอนเย็น ทำกับคณะกรรมการคนอื่น ๆ ค่ะ ไม่ได้ทำคนเดียว จะไม่ทำในเวลาเรียน แล้วก็ไปติดต่อกับ Print ทำเล่มวันหยุดค่ะ ก็นัดกันไปกับคณะกรรมการเหมือนกัน”

“การเรียนตอนนี้เป็นอย่างไรร”

“ก็เรื่อย ๆ ค่ะช่วงนี้เตรียมตัวสอบก็อ่านหนังสือหนักขึ้น และก็ตั้งใจเรียนมากขึ้นทบทวนสิ่งต่าง ๆ ที่เคยเรียนมา”

“หนักไหมคะกับการที่ต้องทำกิจกรรมไปด้วยเรียนไปด้วย”

“ไม่หรอกค่ะ ต้องรู้จักแบ่งเวลา”

“ไปเที่ยวกับเพื่อนบ่อยไหมคะ”

“เหมือนเดิมค่ะ เวลานัดกันมาทำงานที่โรงเรียนทำงานเสร็จก็ไปเดินเล่นกับเพื่อนก่อนกลับบ้านค่ะ”

“ทำงานแบบนี้เคยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้างหรือไม่”

“มีบ้าง ความคิดเห็นไม่ตรงกัน แต่ต้องฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย แล้วดูว่าอย่างไรจะดีที่สุด”

หลังจากผู้ศึกษาสัมภาษณ์ถึงการดำเนินชีวิตประจำวันแล้ว ผู้ศึกษาจึงสัมภาษณ์น้องผึ้งเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตโดยเริ่มจากอิทธิพลจากสื่อมวลชน น้องผึ้งเป็นเด็กกิจกรรมต้องเรียนและทำกิจกรรมที่โรงเรียนแล้วไม่ได้ติดตามข่าวสารมากนักน้องผึ้งกล่าวถึงสื่อมวลชนว่า “ที่น่าสนใจเดี๋ยวนี้ก็มีเรื่องการเมืองและปัญหาภาคใต้ที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ โดยที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาของวัยรุ่นมากนัก ปัญหาทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นก็ลดลงไม่ค่อยได้ข่าวแล้ว นอกจากนี้อิทธิพลของสื่อที่แสดงออกชัดเจนกับวัยรุ่นปัจจุบันคือการแต่งกายของวัยรุ่นที่เลียนแบบวัฒนธรรมของเกาหลีโดยเห็นอย่างชัดเจนที่ทรงผม และการแต่งกาย นอกจากนี้ยังมีเกี่ยวกับภาษาที่ตอนนี้นักเรียนนิยมเรียนภาษาเกาหลีกัน ซึ่งเมื่อก่อนก็เรียนภาษาญี่ปุ่นกันเยอะ”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับการทะเลาะวิวาทกันในกลุ่มนักเรียนหญิง”

“ไม่เห็นด้วยค่ะ แต่ก็เคยเห็นนะค่ะ ตบกันเรื่องแย่งผู้ชายกัน”

“น้องทำอย่างไร”

“ยีนดู สักพัก แล้วเดินหนี”

“ไม่ทำอะไรเลยหรือ”

“ไม่ค่ะ ไม่ใช่เรื่องของเราก้าเข้าไปห้ามคงโดนไปด้วยคนอื่น ๆ ก็ยีนดูเฉย ๆ เหมือนกัน”

“รู้จักคนที่ทะเลาะกันหรือไม่”

“รู้จักทั้งคู่ รู้ว่าเรียนอยู่ห้องไหน แต่ไม่รู้จักเป็นการส่วนตัวแต่เคยเห็นหน้าในโรงเรียนนะ ค่ะ”

น้องผึ้งมองว่าพฤติกรรมทะเลาะวิวาทเป็นเรื่องของบุคคลคู่กรณีคนนอกไม่สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวจึงยีนดูเฉย ๆ ซึ่งเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ปฏิบัติเช่นกัน

“นอกจากทะเลาะวิวาทแล้วยีนดูรู้สึกอย่างไรกับการนำเสนอการแต่งตัวโป๊ของสื่อ”

“ไม่เห็นด้วยกับการแต่งตัวโป๊ค่ะ แต่การนำเสนอของสื่อจะทำให้วัฒนธรรมการแต่งกายนั้นแพร่ขยายไปสู่วัยรุ่นอย่างรวดเร็ว ที่เห็นชัดคือ พอมีข่าวการนำเสนอเทรนใหม่มากก็จะแห่กันไปซื้อค่ะ”

“น้องผึ้งด้วยหรือเปล่า”

“ก็ด้วย” น้องพูดยิ้ม ๆ

“คิดว่าการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันขัดกับวัฒนธรรมของไทยหรือไม่”

“ก็มีบางอย่างขัดค่ะ ถ้าผู้ใหญ่วิบไม่ได้ก็ถือว่าขัด เช่น แต่งตัวโป๊นะค่ะ แต่กลุ่มผึ้งจะตามแฟชั่นนะค่ะแต่ก็ไม่แต่งโป๊นะค่ะเน้นให้ดูดีมากกว่า”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย”

“ดีค่ะ” น้องหัวเราะ “ก็ไม่รู้ว่าจะพูดยังไง”

“วันสำคัญทางศาสนาทำอะไร”

“ก็ทำหลายอย่าง ไปวัด จัดงานที่โรงเรียน”

“งานที่โรงเรียนมีอะไรบ้าง”

“ก็มีประกวดกระทงค่ะ เชิญอาจารย์มาเป็นกรรมการตัดสิน”

“วันอื่น ๆ เช่น สงกรานต์ น้องทำอะไร”

“ปิดเทอมก็ไปต่างจังหวัดกับที่บ้าน”

“วันสำคัญที่เป็นของศาสนาอื่น เช่น ฮาโลวีน วาเลนไทน์ ทำอะไรค่ะ”

“จัดงานวันวาเลนไทน์ที่โรงเรียน แต่ผึ้งไม่ได้เข้าร่วมค่ะเป็นของภาควิชาภาษาอังกฤษที่จัดกิจกรรมวันวาเลนไทน์ค่ะ ก็ไปดูค่ะสนุกดี”

“สุดท้ายถ้าให้น้องเป็นตัวแทนคนหนึ่งของวัยรุ่นหญิงในปัจจุบันต้องการอะไรจากผู้ใหญ่ค่ะ”

“ก็ต้องการให้เข้าใจวัยรุ่นมากขึ้น เปิดโอกาสให้ออกความคิดเห็นและแสดงความสามารถต่าง ๆ ที่มีค่ะ”

“ต้องการสิ่งใดจากสื่อมวลชน”

“ก็ให้นำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ เสนอข่าวของวัยรุ่นที่ทำประโยชน์ให้กับสังคมบ้างไม่ต้องเน้นวัยรุ่นที่ทำตัวมีปัญหาก็ได้ ปัญหาใคร ๆ ก็รู้และคนที่ทำประโยชน์นะคะ อาจเป็นแรงบันดาลใจให้คนอื่นได้ทำดีก็ได้”

“ตัวของวัยรุ่นเองต้องทำอะไร”

“วัยรุ่นเองต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และต้องรู้เท่าทันสังคมค่ะ จะได้ไม่ต้องมีใครถูกหลอก คบเพื่อนที่ดี รวมทั้งเพื่อนต่างเพศด้วย ต้องระวังเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องผึ้งอายุ 17 ปี เป็นนักกิจกรรมต่าง มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 3000 บาท ได้รับเงินจากพ่อ แม่ ปัจจุบันพ่อกับแม่อาศัยอยู่ด้วยกัน มีน้องชาย 1 คน พ่อรับราชการมีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท แม่เปิดร้านขายอาหารตามสั่งมีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าตามห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนซื้อโดยดูจากเนื้อผ้า เนื้อที่ใส่สบาย และทนทานซื้อครั้งละ 200-300 บาท โดยใช้เงิน อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์มากที่สุด แต่งกายตามกลุ่มเพื่อนชีวิตประจำวันที่บ้านต้นนอนประมาณ 7 โมงเช้า ช่วยแม่จัดของขาย กลางวันก็ช่วยล้างจาน เสิร์ฟอาหาร ตอนว่างก็ดู TV อ่านหนังสือ แม่เลิกขายตอน 3 โมงเย็นก็ช่วยเก็บร้านแล้วก็อ่านหนังสือทำการบ้าน ช่วยเตรียมของขายวันถัดไป นอนประมาณ 4-5 ทุ่ม ไปโรงเรียนตอนเช้า 7 โมงครึ่ง คุยกับเพื่อนแล้วก็เรียนหนังสือตามปกติ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ พ่อ แม่ กิจกรรมที่โรงเรียน น้องชาย และกลุ่มเพื่อน และสื่อมวลชน และการเลียนแบบวัฒนธรรมของเกาหลี

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า ต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าใจวัยรุ่นมากขึ้น เปิดโอกาสให้ออกความคิดเห็นและแสดงความสามารถต่าง ๆ ที่มี และสื่อมวลชนเสนอข่าวของวัยรุ่นที่เป็นประโยชน์ให้กับสังคม โดยตัวของวัยรุ่นเองต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และต้องรู้เท่าทันสังคม

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษาผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องผึ้งเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็กกิจกรรมที่เรียนดี มีความรับผิดชอบสูง และมีความเป็นผู้นำ ตอนนี้เป็นประธานในการทำหนังสือรุ่นถึงแม้ว่าน้องผึ้งจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากมาย แต่ผลการเรียนก็ไม่เคยลดลง ซึ่งเป็นเด็กที่ในสังคมปัจจุบันนั้นหาได้ยาก มีมุมมองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตอย่างน่าสนใจ

กรณีศึกษาที่ 4 เจนเด็กเรียน

น้องเจนเป็นเด็กเรียนดีที่สุดในห้องเรียนคุณครูของน้องเจนบอกกับผู้ศึกษาว่า “น้องเจนเป็นเด็กดี เรียบร้อย มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง เพื่อน ๆ มักให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม เมื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นคนเรียบร้อย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อน” และคุณครูของน้องเจนทั้งทำกับผู้ศึกษายืนยันว่า “คนนี้แหละต้นเฒ่าการบ้านของนักเรียนในห้องนี้”

จากการสัมภาษณ์น้องเจนอายุ 15 ปี ได้รับเงินต่อเดือนประมาณ 2000 บาท จากทั้งพ่อและแม่เนื่องจากน้องเจนและพ่อกับแม่อาศัยอยู่ด้วยกัน น้องเจนมีน้องชาย 1 คน พ่อกับแม่มีอาชีพค้าขายรายได้ไม่แน่นอน แต่ก็พอใช้ในครอบครัว และพอเก็บ น้องเจนมีฐานะปานกลาง น้องของน้องเจนเรียนที่เดียวกัน แต่ห่างกัน 2 ปี จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต พบว่า

น้องเจนซื้อเสื้อผ้าตามตลาดนัด หน้าห้างสรรพสินค้า และจะไปในตอนเย็นซื้อกับเพื่อนหรือกับแม่ ซื้อเสื้อตัวละ 89 บาท กางเกงก็ 199 บาท ครั้งหนึ่งก็ไม่เกิน 300 บาท เลือกซื้อที่มีคุณภาพดี สวย ตามสมัยนิยม

“แม่ไม่ให้ซื้อเยอะอะ ยิ่งสายเดี่ยว กางเกงขาสั้นแบบสั้นมาก ๆ นะคะไม่ได้เลย ส่วนคุณพ่อก็คงจะให้เหตุผลว่าซื้อทำไมเยอะแยะเดี๋ยวมาครวหน้าก็มีแบบใหม่ ๆ มาอีกแล้วก็จะอยากได้อีกเก็บเงินไว้ก่อน ครวหน้าก็จะได้ซื้ออีก”

“มีวิธีการใช้เงินอย่างไรคะ”

“ก็ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดนะคะ”

น้องเจนเล่าว่า “ตนเองเป็นคนที่ใช้เงินไม่มากนัก เพราะชอบแต่งตัวแบบสบายสบาย เสื้อยืด กางเกงยีนส์ ซึ่งทุกคนก็แต่งเหมือน ๆ กัน” ผู้ศึกษาจึงถามถึงชีวิตประจำวัน น้องเจนกล่าวว่า “ถ้าอยู่บ้านก็ช่วยแม่ทำงานบ้าน แบ่งหน้าที่กับน้องช่วยกันทำ งานที่เหมาะสมกับผู้ชายก็ให้น้องทำงานผู้หญิงก็น้องเจนทำ” มาถึงตรงนี้ผู้ศึกษาถามว่างานที่เรียกว่าเป็นงาน ผู้ชาย หรืองานผู้หญิงที่น้องเจนเรียกคืออะไร น้องเจนทำหน้า้ง แล้วกล่าวว่า “งานผู้ชายก็พวกที่ต้องใช้กำลัง เช่น เอาขยะไปเท ส่วนน้องเจนก็จะล้างจาน อย่างนี้ไงคะ เพราะขยะมันหนักเป็นงานที่เหมาะสมกับผู้ชาย แต่ส่วนใหญ่งานก็จะแบ่ง ๆ กันนะคะ คือช่วยกันมากกว่า”

“ช่วยกันยังไงคะ ยกตัวอย่างให้ฟังได้ไหมคะ”

“ก็เช่น เก็บมะม่วงนะคะ มะม่วงสามฤดูปลูกอยู่หน้าบ้าน แม่ให้ช่วยกันเก็บ เจนก็จะเตรียมถุง แล้วน้องเจนก็ปีนขึ้นไปเก็บ โยนลงมาเจนก็เก็บใส่ถุง แล้วก็เก็บที่เตี้ย ๆ ที่เอื้อมถึง”

ผู้ศึกษาขยายความว่า “แสดงว่าน้องเจนไม่ปิ่นต้นไม้”

“ค่ะ แต่ก่อนก็เคยป็น แต่แม่เห็นก็เอ็ดว่าลูกผู้หญิงเค้าไม่ป็นต้นไม้ แต่พอน้องป็นแม่จะบอกว่าระวังนะ อย่าป็นสูง”

“แล้วคุณพ่อ”

“ก็บอกให้น้องป็นระวังระวังหนอยระวังมด แล้วก็อย่าเอามะม่วงปาฟี่” น้องเจนหัวเราะ

“พ่อกับแม่ปล่อยให้น้องเจนมีอิสระในการดำเนินชีวิตขนาดไหนคะ”

“อืม ก็ไม่ค่อยมากนะคะ แต่บางเรื่องเค้าก็ปล่อยเหมือนกัน เช่น การเลือกสถานที่เรียนพิเศษ อยากเรียนวิชาอะไรก็บอกพ่อแม่ เค้าก็ให้ไปเรียน และสิ่งที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเองก็มีเช่น เรื่องไปเที่ยว ซื้อของใช้ที่แพง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ที่พ่อแม่พาไปซื้อแล้วก็ตัดสินใจว่าจะซื้อรุ่นไหนคะ”

“ตอนอยู่บ้านใครมีอิทธิพลกับน้องมากที่สุด”

“แม่ค่ะ”

“แล้วคุณพ่อ”

“ก็เข้มงวดค่ะ ตอนเด็กพ่อก็ให้อ่านหนังสือทำการบ้านให้เห็น โดยเฉพาะอ่านหนังสือนะ จะต้องอ่านออกเสียงตอนพ่อสอน แต่เดี๋ยวนี้อ่านถึงขนาดนั้นแล้วค่ะ”

เมื่อถามถึงสัมพันธภาพระหว่างพ่อกับแม่ พบว่า พ่อกับแม่เคยทะเลาะกันเนื่องจากความไม่เข้าใจกัน และเมื่อพ่อกับแม่ทะเลาะกันน้องเจนก็จะร้องไห้ แต่เมื่อถามถึงตัวน้องเจนเองว่าเคยทะเลาะกับคุณพ่อหรือแม่หรือไม่น้องเจนตอบว่าไม่เคยทะเลาะ

“มีแต่โดนว่าอย่างเดียวมากกว่า เช่น บอกให้ไปซักผ้า แต่กำลังดู TV อยู่ก็บอกว่าเดี่ยวแล้วแม่ก็บอกให้ไปอีก 2 ครั้ง 3 ครั้ง ก็ยังไม่ไปซักที่ แม่โมโหก็เดินมาปิด TV เลย” จากนั้นน้องเจนก็ไปซักผ้า ณ เวลานั้นน้องเจนยอมรับว่าโกรธ “ก็โกรธนะคะ แต่เดี๋ยวเดี๋ยวก็ลืมมาคิดอีกทีเมื่อฤดูอะไรไปลืมไปแล้ว” น้องเจนหัวเราะอย่างอารมณ์ดี

“แล้วที่โรงเรียน ทำอะไรบ้าง”

“หลัก ๆ เลยก็เรียนหนังสือ ว่างก็คุยเล่นกับเพื่อน ทำการบ้าน และก็อ่านหนังสือ เพราะเตรียมตัวสอบเอ็น”

“สัมพันธภาพกับเพื่อนว่าเป็นอย่างไร”

“ก็ดีค่ะ เวลามีปัญหาช่วย ๆ กัน”

“น้องเจนช่วยเพื่อนอย่างไรคะ”

“ก็พยายามช่วยให้มากที่สุดเท่าที่เจนจะช่วยให้ ถ้าเราไม่ช่วยเลยจะรู้สึกแย่ค่ะ”

น้องเจนนับถือศาสนาพุทธผู้ศึกษาจึงถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับศาสนาในปัจจุบัน และน้องเจนก็ให้คำตอบว่า

“ก็ดีนะคะ แต่บางเรื่องก็ควรปรับค่ะ เช่น พระสงฆ์เจ็นคิดว่าบางคนก็ประพฤติปฏิบัติไม่ดี และการไปวัดของคนสมัยนี้ก็ไม่แน่ว่ามีจุดประสงค์อะไร ฟังพระเทศน์ไม่รู้เรื่อง บางคนไปวัดก็ไม่ว่าพระท่านว่าอะไร ฟังลองถามคนที่ไปวัดดูว่าเข้าใจที่พระเทศน์ไหม ก็มีน้อยคนมากที่จะเข้าใจภาษาที่ใช้เทศน์ ตัวเจ็นเอง เจ็นไปวัด เจ็นก็ไม่เข้าใจว่าพระเทศน์อะไร”

“อย่างนี้แล้ววันสำคัญทางศาสนาทำอะไรบ้าง”

“ใส่บาตรกับน้อง เป็นปกติค่ะ นอกจากนี้ก็ไปลอยกระทงกับพ่อแล้วก็แม่ ไปหาตายายต่างจังหวัดวันสงกรานต์ ไหว้พระด้วย”

“น้องเจ็นให้ความสำคัญกับการไหว้ การมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่อย่างไร”

“ก็ไหว้ญาติผู้ใหญ่ทุกคนที่คุณพ่อบอก แล้วก็ไหว้พ่อแม่เพื่อนด้วยค่ะ คุณพ่อบอกว่าการไหว้สำคัญ”

จากนั้นผู้ศึกษาจึงถามความคิดเห็นของน้องเจ็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของไทยที่สอนให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น น้องเจ็นตอบว่า เป็นสิ่งที่ดี และพ่อแม่ของเธอก็จะสอนให้ช่วยเหลือกันระหว่างพี่น้อง และช่วยเหลือคนอื่นเสมอ

เมื่อผู้ศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตพบว่า

น้องเจ็นเห็นว่าสื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลต่อการแต่งกายของวัยรุ่น เมื่อถามถึงข่าวสารที่ขอบคุน้องเจ็นตอบว่า “ไม่รู้เหมือนกันค่ะ ชอบรายการผู้หญิงถึงผู้หญิงมากกว่า เพราะมีอะไรหลายอย่างดีค่ะ”

ส่วนการนำเสนอพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนของสื่อต่าง ๆ พบว่าน้องเจ็นไม่เห็นด้วยกับการนำเสนอข่าวดังกล่าว และบอกกับผู้ศึกษาว่า “มีวิธีแก้ปัญหาตั้งเยอะแยะที่ไม่ใช่การทะเลาะวิวาท” และการนำเสนอในเรื่องการแต่งกายไม่เหมาะสมของดารานั้น น้องเจ็นมีความเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล “ไม่เห็นด้วยกับการแต่งตัวโป๊นะคะ แต่ก็สิทธิของคน คนนั้นที่เค้าสามารถทำได้ค่ะ แต่ต้องทำแต่พอดีค่ะ” อยากให้สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ให้เห็นถึงโทษว่าไม่ดีอย่างไร โดยไม่ต้องให้วัยรุ่นไปลองผิดลองถูกด้วยตนเอง เพราะการลองผิดลองถูกด้วยตนเองจะทำให้เดินผิดทาง เกิดเป็นค่านิยมที่สังคมไม่ต้องการ และบุคคลในข่าวต่าง ๆ บางครั้งก็ไม่เป็นตัวอย่งที่ดี

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องเจ็นอายุ 15 ปี ได้รับเงินต่อเดือนประมาณ 2000 บาท จากทั้งพ่อและแม่มีน้องชาย 1 คน ห่างกัน 2 ปี พ่อกับแม่มีอาชีพค้าขายรายได้ไม่แน่นอน

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ชื้อเสื้อผ้าตามตลาดนัด หน้าห้างสรรพสินค้า และจะไปในตอนเย็นชื้อกับเพื่อน หรือกับแม่ ชื้อเสื้อตัวละ 89 บาท กางเกงก็ 199 บาท ครั้งหนึ่งก็ไม่เกิน 300 บาท เลือกซื้อที่มีคุณภาพดี สวย ตามสมัยนิยม ใช้เงินให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต พบว่า พ่อ แม่ น้องชาย บรรยาการในห้องครัว มีอิสระในการดำเนินชีวิตไม่ค่อยมาก สิ่งที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเอง เช่น เรื่องไปเที่ยว ชื้อของใช้ที่แพง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ วัฒนธรรมประเพณีของไทยที่สอนให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี และพ่อแม่จะสอนให้ช่วยเหลือกันระหว่างพี่น้อง และช่วยเหลือคนอื่นเสมอ

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า อยากให้สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ให้เห็นถึงโทษว่าไม่ดีอย่างไร โดยไม่ต้องให้วัยรุ่นไปลองผิดลองถูกด้วยตนเอง เพราะการลองผิดลองถูกด้วยตนเองจะทำให้เดินผิดทาง เกิดเป็นค่านิยมที่สังคมไม่ต้องการ และบุคคลในข่าวต่าง ๆ บางครั้งก็ไม่ได้เป็นตัวอย่างที่ดี

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ผู้ศึกษามองว่าการอบรมเลี้ยงดูในบ้านของน้องเจนนั้นมีลักษณะของการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหญิงชายในครอบครัวอย่างชัดเจน เช่น การยกขยะไปทิ้ง ทั้ง ๆ ที่ขยะก็ไม่น่าจะหนักเกินความสามารถของน้องเจน แต่หน้าที่ที่ขยะก็เป็นหน้าที่ของน้องชายทั้งนี้เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้แรงมากกว่างานบ้านอื่น ๆ สิ่งนี้แสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูของพ่อและแม่ที่ถึงแม้จะเป็นลูกเหมือนกันแต่ก็เลี้ยงลูกชายแตกต่างจากลูกผู้หญิง แต่ก็น่ารักใจว่าเด็ก ๆ ในบ้านก็ไม่มีปัญหาอะไรกับการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่กำหนดบทบาทของลูกชาย และลูกหญิงแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วสัมพันธภาพระหว่างพี่น้องก็เป็นไปด้วยดีมีการแบ่งงานกันทำ และเล่นสนุกกัน

หลังจากสัมภาษณ์เรื่องเรียนแล้วผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องเจนเป็นเด็กเรียนจริง ๆ ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างตั้งใจโดยเฉพาะการสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่เป็นที่ใฝ่ฝันของเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายหลาย ๆ คน ผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องเจนมุ่งมั่นกับการเรียนมากจึงถามถึงสัมพันธภาพกับเพื่อนว่าเป็นอย่างไร ก็ได้รับคำตอบว่าสัมพันธ์กันค่อนข้างดี ซึ่งแสดงว่าในกลุ่มเพื่อนของน้องเจนก็ต้องเป็นกลุ่มที่ตั้งใจเรียนเหมือน ๆ กัน ทั้งนี้เนื่องจากถ้ามีชีวิตประจำวันแตกต่างกันมากก็ไม่น่าสนทนากันเนื่องจากเข้ากันไม่ได้ นี่เป็นตัวอย่างของอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่ทำให้วัยรุ่นหญิงทั้งกลุ่มตั้งใจเรียน ส่วนการสัมภาษณ์ในเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นสภาพของสังคมปัจจุบันนั้น ผู้ศึกษาคิดว่าการที่น้องเจนรู้สึกไม่ดีที่ไม่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น หรือพยายามไม่พอ ในการช่วยเหลือผู้อื่น ความพยายามช่วยที่น้องเจนกล่าวถึงนั้นแสดงอย่างชัดเจนว่าน้องเจนเป็นเด็กที่มีจิตใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ผู้ศึกษาเห็นว่าน้องเจนเป็นวัยรุ่นหญิงที่มีเหตุผล รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล และเลือกที่จะเชื่ออย่างมีเหตุผล เห็นได้จากการดำเนินชีวิตที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตามคำสอนของศาสนา เป็นลูกที่ดี

ของพ่อแม่ ทั้งนี้ผู้ศึกษาคิดว่าส่วนหนึ่งเกิดจากการได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมที่ดีจากพ่อ และแม่
นั่นเอง

กรณีศึกษาที่ 5 เก้ทะเละวิวาท

น้องเก้ (นามสมมติ) ผู้ศึกษาทราบจากอาจารย์ว่าเป็นเด็กคนเดียวในห้องที่เคยถูกเรียก
ผู้ปกครองเพราะเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนห้องอื่น เพราะแย่งสนามบาสกัน มีเรื่องกันจริง ๆ จน
ทางโรงเรียนต้องเรียกพบผู้ปกครอง เพราะกระแสการทะเลาะวิวาทตอนนั้นดังมาก และคุกรณีเจ็บ

น้องเก้ อายุ 17 ปี ตัวสูงผิวดำ ค่อนข้างอวบ มีเงินใช้ต่อเดือน 2000 บาทได้รับจาก
มารดา ถ้าไม่พอก็ขอเพิ่มอีกบิดามารดาแยกกันอยู่ บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 3 คน โดยน้องเก้เป็น
บุตรคนที่ 2 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับมารดา ซึ่งประกอบอาชีพขายอาหารตามสั่งซึ่งรายได้นั้นไม่แน
นอนขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าในแต่ละวัน และราคาของวัตถุดิบที่ใช้ในแต่ละวัน ผู้ศึกษาเริ่มต้นถาม
น้องเก้ถึงการดำเนินชีวิตโดยทั่วไปของน้องเก้

“เก้ ซื้อเสื้อผ้าตามห้าง ตลาดเปิดท้าย ครั้งหนึ่งก็หมดประมาณ 200-300 บาท มั้งคะ
บางทีก็มากกว่า เป็นพันก็มีแต่ไม่ค่อยมีตังค์ ซื้อเยอะ ๆ บ่อย ไม่ได้”

“น้องเก้ มีวิธีการเลือกซื้ออย่างไรคะ”

“ก็ต้องสวย...” น้องเก้นิ่งคิดและบอกอีกว่า “...เค้าฮิตกันเลยซื้อ”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบัน”

“ก็ต้องเป็นตัวของตัวเองไม่ซ้ำกับใคร”

“มีวิธีการใช้เงินอย่างไร”

“ไม่คิดอะไรมาก ไม่เคยเก็บ ใช้ไปเรื่อย มีก็ใช้ ไม่มีก็ไม่ใช้”

“อยู่บ้านทำอะไรบ้าง”

“ก็ดู TV และก็คุยโทรศัพท์กับเพื่อน”

ผู้ศึกษาทวน “ดู TV และคุยโทรศัพท์กับเพื่อนบ่อยไหมคะ ดูหรือคุยนานไหม แล้วอย่าง
อื่นที่ทำตอนอยู่บ้าน”

“ก็ดู TV เกือบทั้งวันเปลี่ยนช่องไปมา คุยโทรศัพท์กับเพื่อน ก็ถ้ามีเรื่องที่จะคุยก็คุยนาน
นัดกันไปเที่ยว แล้วก็เรื่องทีไปเที่ยวมาด้วยคะ”

“แล้วชีวิตประจำวันของวันที่มาโรงเรียนทำอะไรบ้าง”

“ตอนเข้าไปโรงเรียน ทำการบ้านที่โรงเรียน หลังจากนั้นก็เรียนหนังสือ แต่ก็ไม่ได้ตั้งใจนัก เคยแต่งชุดนักเรียนออกจากบ้านแต่ไม่ได้ไปโรงเรียนเอาชุดอื่นไปเปลี่ยนด้วย แล้วไปอยู่บ้านเพื่อนกินขนมกัน”

“แล้วพ่อแม่เพื่อน”

“ไปต่างจังหวัด”

“แล้วอย่างอื่นนอกจากโดดเรียนแล้วเคยทำผิดกฎของโรงเรียนตอนอยู่ในโรงเรียนหรือเปล่า”

“เคย ก็ทั่วไป แต่งกายผิดระเบียบ ทรงผมผิดระเบียบ ทะเลาะวิวาท”

“โกหกครู” ผู้ศึกษาถามเพื่อต้องการทราบพฤติกรรมที่อยู่ในโรงเรียนให้ได้มากขึ้นเพราะถ้าน้องแต่งกายผิดระเบียบ ทรงผมผิดระเบียบ และทะเลาะวิวาทกับเพื่อนก็น่าจะมีพฤติกรรมอื่น ๆ อีก น้องเกตอบว่า

“ใคร ๆ ก็เคยโกหกทั้งนั้น” เพื่อให้ผู้อื่นสบายใจน้องเกไม่เคยคิดว่าการโกหกเป็นการกระทำที่ผิด

“แล้วพี่บอกว่าทะเลาะวิวาท”

น้องเกหยุดคิดหนึ่ง มองหน้าผู้ศึกษา แล้วก็ทวนคำว่าทะเลาะวิวาท แล้วในที่สุดก็ตัดสินใจเล่าให้ฟังว่า เทอมที่แล้วตนเองเรียนวิชาบาสเก็ตบอลเป็นวิชาพลศึกษา พอเรียนพื้นฐานบาสเก็ตบอลแล้ว จะต้องจัดทีมแข่งเพื่อเอาคะแนน แต่แข่งในเวลาเรียนไม่พอต้องแข่งนอกเวลา ก็เป็นช่วงพักกลางวัน

“วันนั้นกำลังแข่งบาสอยู่ ทีมของเกเล่นอ่อนกว่า ถูกบุกอยู่ฝ่ายเดียว ห่วงบาสอีกฝ่ายหนึ่งวางไว้”

“เหมือนปัสนามบุกหรือเปล่า”

“ค่ะ พี่เหมือนเลย ก็มีอีกกลุ่มหนึ่งเข้ามาเล่นด้วย เกว่าถึงแม้ว่าห่วงนั้นจะวางอยู่ก็ไม่ควรเข้ามาเล่นก็แค่กำลังแข่งกันอยู่ เกโมโหมากกรรมการขอให้ออกไปมันก็ไม่ออกไป ก็เลยทะเลาะกันตีกัน ฝ่ายนั้นเจ็บเหมือนกันเกผลักไปชนกับเสาห่วงบาส เค้าหัวแตก แล้วก็กระตุกที่แขน ร้าวมั้งคะ เกผลักด้วยดีด้วย ก็เต็มแรงเหมือนกัน เค้าตัวเล็กกว่า มันซูลมุน...”

น้องเกเจ็บไปพักหนึ่งเหมือนพยายามดับความโกรธที่พุ่งขึ้นมา ผู้ศึกษาจึงสะท้อนความคิดของน้องเกว่า “เพราะน้องเกโกรธมากเลยไม่ยั้งมือ”

“ค่ะ” เกรับคำสั้น ๆ

“แต่ก็มาหาเรื่องเอง เห็นอยู่ว่าแข่งอยู่จะเข้ามาวุ่นวายทำไม”

“แล้วทางโรงเรียนว่ายังไงบ้างคะ”

“ก็เรียกรถพยาบาลก่อน แล้ว ก็เรียกผู้ปกครองมาพบอาจารย์ฝ่ายปกครอง ตอนแรกจะทำทัณฑ์บน แต่เค้าก็มีการสอบสวนกัน ก็ผิดทั้งสองฝ่าย แล้วฝ่ายนั้นก็ทำผิดก่อน ส่วนเราผิดที่ไปตีเค้า ก็เลยไม่ต้องถูกทัณฑ์บน เพราะเค้ากลัวว่าจะกระทบกับการเรียนในอนาคตอะ สุดท้ายก็ยอมความกันไป ครูฝ่ายปกครองก็ว่าเค้าเป็นผู้หญิงแล้วทำไมถึงมีเรื่องชกต่อยกันเหมือนผู้ชาย”

“หลังจากเรื่องราวมันผ่านไปแล้วยังนึกถึงเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทอะ”

“ก็ไม่ค่อยดีนักอะ เจ็บตัว และแม่ก็เสียใจด้วย ไม่สบายใจอะที่ทำให้แม่เสียใจ แต่ถ้าเก๋ยอมเรื่อยไปมันก็เป็นไปไม่ได้หรอกอะ เดียวก็จะโดนแกล้งเรื่อย ๆ”

“ตอนนี้เค้ากับเก๋เป็นยังไงบ้างคะ”

“ไม่มองหน้ากันเลย ไม่ได้เรียนห้องเดียวกันอยู่แล้ว เก๋ไม่สนใจเลย”

“แล้วถ้าเพื่อนคนนั้นมาขอโทษน้องเก๋จะทำยังไงหรือคะ”

“ก็ไม่ทำยังไง” น้องเก๋หยุดนิ่งคิดหนึ่งแล้วกล่าวต่อว่า “ก็คงให้อภัยมั้งคะ แต่ก็คงไม่เป็นเพื่อนหรอก”

ผู้ศึกษาต้องการทราบถึงอิทธิพลของสิ่งต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของน้องเก๋ จึงเริ่มข้อคำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนว่า

“น้องเก๋ ชอบข่าวอะไรมากเป็นพิเศษ และมีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“เก๋ชอบข่าวบันเทิง คือดูแล้วไม่เครียด ข่าวอาชญากรรมก็ดู แต่จะไม่ค่อยชอบข่าวการเมืองอะ มันน่าเบื่อ”

“แล้วการนำเสนอสื่อของโคโยตี้ ในความคิดของน้องเก๋เป็นอย่างไร”

“ทำแล้วได้เงินเยอะก็น่าทำ เค้าไม่ได้ไปขายตัวนี่คะไม่เห็นจะเป็นอะไรดีเสียอีกที่จะได้มีเงิน และดูแลตนเองได้ อีกอย่างเด็กอย่างเก๋ ก็ทำไม่ได้เพราะอายุยังไม่ 18 เค้าไม่ให้เข้าอยู่แล้ว”

ส่วนเรื่องการนำเสนอรายการที่แต่งตัวโป๊นั้นน้องเก๋ยังคงมีความคิดเห็นเชิงบวกกับการแต่งตัวโป๊โดยกล่าวว่า “เรื่องการแต่งตัวมันเป็นสิทธิส่วนบุคคลผู้ใหญ่ไม่เกี่ยว ถ้ามีอันตรายก็เรื่องของคนนั้นมันทำตัวเอง วัยรุ่นต้องป้องกันตัวเองเป็น”

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูนั้นหลังจากแม่ของน้องเก๋ได้เลิกกับพ่อของน้องเก๋แล้ว แม่จึงเป็นศูนย์กลางของครอบครัวและเป็นทั้งพ่อและแม่นับตั้งแต่นั้นมา จึงทำให้น้องเก๋รักแม่มาก และการแยกทางกันของพ่อและแม่นี้เองที่น้องเก๋ยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้น้องเก๋คิดว่าเป็นปัญหาที่หนักที่สุดในชีวิต เมื่อผู้ศึกษาขอให้เล่าเหตุการณ์ในตอนนั้นน้องเก๋เริ่มเล่าว่า

“ตอนที่พ่อแม่แยกกัน แรก ๆ ก็เฉย ๆ แล้วก็ร้องไห้ แล้วก็ทำเฉย ๆ สลับกันแล้วแต่ว่าอารมณ์ตอนนั้นจะเป็นอย่างไร แล้วก็ไม่รู้”

ผู้ศึกษาถามย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีตในสมัยที่พ่อกับแม่ยังอยู่ด้วยกัน พบว่า เมื่อน้องเก้จำความได้พ่อกับแม่ก็ทะเลาะกันบ่อย ๆ โดยครั้งที่น่ากลัวที่สุดน้องเก้เล่าว่า

“ครั้งหนึ่งตอนเก้เป็นเด็กพ่อกับแม่ทะเลาะกัน แม่โกรธมาก อยู่ ๆ ก็ลากแขนเก้มายืนอยู่ข้างหน้าแม่แล้วเอาอີได้อีที่ใช้ทำอาหารมาจะฟันเก้ให้ตาย ไม่อยากให้เกิดมา แต่โชคดีที่ตอนนั้นป้าจุดเทียนออกมาได้ ส่วนยายก็รีบวิ่งเข้ามาอดเก้แน่น” แล้วน้องเก้ก็เงยไป ผู้ศึกษาปล่อยให้น้องเก้ได้หยุดนิ่งเพื่อรวบรวมความคิดครุ่นหนึ่ง เพราะท่าทางน้องเก้ยังตกใจ และเศร้า ตาแดง ๆ เหมือนกำลังจะร้องไห้มากกว่า เมื่อนึกถึงเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้น แต่น้องก็เข้มแข็งไม่มีน้ำตาออกมา ผู้ศึกษาจึงถามต่อว่า “ตอนนั้นน้องเก้ก็ชอบคะ”

“จำไม่ได้คะ แต่เด็กมาก ตอนนั้นพ่อยังไม่ไปส่วนเรื่องอื่นจำไม่ได้ จำได้เรื่องเดียว”

อย่างไรก็ตามการที่แม่ของน้องเก้ต้องทำงานหนักเพื่อครอบครัว ดังนั้นเมื่อน้องเก้ประสบปัญหาต่าง ๆ น้องเก้ก็เลือกที่จะปรึกษาเพื่อนโดยให้เหตุผลว่า “มีเวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่า และเพื่อนก็สามารถคุยกันได้ทุกเรื่อง”

“น้องมีวิธีการเลือกคบเพื่อนอย่างไรคะ”

“ก็เลือกที่คบกันได้ ความคิดเห็นตรงกัน แต่ก็ไม่ใช่ทุกคนหรอกที่เล่าปัญหาให้ฟัง เพราะเพื่อนบางคนเรารู้ว่าคบไม่ได้ ถ้าคบก็ไม่ควรสนทนด้วย เช่น มีครั้งหนึ่งเอายาบ้ามาให้ดู บอกว่าเป็นของพี่ข้างบ้าน”

ผู้ศึกษาถามต่อทันทีว่า “แล้วลองหรือเปล่า”

น้องเก้ส่ายหัวทันที “โ้ย....ไม่หรอกพี่ ไม่อยากติด กลัวอยู่เหมือนกัน”

ผู้ศึกษาถามถึงความต้องการอื่น ๆ ของน้องเก้พบว่า อยากให้แม่มีเวลามากขึ้น และเข้าใจวัยรุ่น ไม่ต้องดุเมื่อกลับบ้านดึก เพราะยังงัยก็กลับมาแล้ว แม่ก็เคยเป็นวัยรุ่นมาก่อนก็น่าจะรู้ดี ส่วนคนที่ทำร้ายวัยรุ่นหญิงก็ต้องรับโทษโดยน้องเก้กล่าวว่า

“ต้องรับโทษ ถ้าประหารได้ก็ดี จะได้ไม่ต้องทำอีก และเป็นเยี่ยงอย่างด้วย”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องเก้ อายุ 17 ปี มีรายได้ต่อเดือน 2000 บาท บิดามารดาแยกกันอยู่ มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน โดยเป็นบุตรคนที่ 2 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับมารดา ประกอบอาชีพขายอาหารตามสั่งรายได้ไม่แน่นอน

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าตามห้าง ตลาดเปิดท้าย ครั้งหนึ่งประมาณ 200-300 บาท เลือกซื้อที่สวย ทันสมัย ตอนเข้าไปโรงเรียน ทำการบ้านที่โรงเรียน ไม่ได้ตั้งใจเรียน หนังสือมากนัก เคยโดดเรียน โกหกครู ทะเลาะวิวาทกับเพื่อน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ เพื่อน สื่อมวลชน โรงเรียน หลังจากแม่ของน้องเก้ได้เลิกกับพ่อของน้องเก้แล้ว แม่จึงเป็นศูนย์กลางของครอบครัวและเป็นทั้งพ่อและแม่นับตั้งแต่นั้นมา

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า อยากให้แม่มีเวลามากขึ้น และเข้าใจวัยรุ่น ไม่ต้องดูแลกลับบ้านดึก เพราะยังงี้ก็กลับมาแล้ว แม่ก็เคยเป็นวัยรุ่นมาก่อนก็น่าจะรู้ดี ส่วนคนที่ทำร้ายวัยรุ่นหญิงก็ต้องรับโทษ

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ตอนผู้ศึกษาพบน้องเก้ครั้งแรกรู้สึกว่าน้องเก้ไม่ค่อยเต็มใจให้สัมภาษณ์ เหมือนถูกอาจารย์บอกให้ทำมากกว่าแต่หลังจากคุยกัน น้องเก้ก็ดูผ่อนคลายขึ้น เมื่อสัมภาษณ์ถึงวิธีการใช้เงินสำหรับผู้ศึกษาเห็นว่าวิธีใช้เงินของน้องเก้ก็ไม่มากเกินไปสำหรับเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง แต่น้องเก้ก็ไม่เคยออมเงินเลย ผู้ศึกษา พบว่า ปัญหาของเก้คือ อารมณ์ร้อน แปรปรวนง่าย ซึ่งนำไปสู่การทะเลาะวิวาทซึ่งเก้ยังมีเหตุผลเข้าข้างตนเอง การที่น้องเก้ถูกตำหนิจากคนรอบข้างถึงการทะเลาะวิวาทแสดงถึงการแบ่งแยกระหว่างหญิงชายที่การใช้กำลัง ทะเลาะวิวาทนั้นไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิง

ผู้ศึกษาเห็นว่าพฤติกรรมของน้องเก้นั้นเป็นสิ่งที่น้องเก้แสดงถึงการขาดความยับยั้งชั่งใจ เนื่องจากก่อเหตุทะเลาะวิวาท ด้วยเหตุผลเพียงไม่เข้าใจกันในการใช้สนามباس ซึ่งเหตุผลเท่านี้ควรจะประนีประนอมกันหันหน้ามาคุยกันอย่างสันติวิธีมากกว่าใช้กำลังในการตัดสิน อย่างไรก็ตามน้องเก้ก็คำนึงถึงจิตใจของผู้เป็นแม่มากที่สุดทั้งนี้เนื่องจากพ่อและแม่ของน้องเก้แยกกันอยู่มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว ส่วนสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากกับน้องเก้ คือ สื่อมวลชน ซึ่งน้องเก้เปิดรับข่าวสารมากมายจากสื่อ

ผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องเก้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการหลีกเลี่ยงความเครียดของตนเองที่ปิดกั้นตัวเองไม่รับรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา นอกจากนี้ผู้ศึกษายังรู้สึกว่ารมณ์ของน้องเก้ยังแปรปรวนง่าย แต่ผู้ศึกษาก็มองเห็นความเข้มแข็งที่จะปฏิเสธสิ่งเสพติดจากตัวของน้องเก้ ก็ถือเป็นสิ่งที่ดีที่วัยรุ่นอย่างน้องเก้มีอำนาจในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดีเข้ามาสู่ชีวิต

เรื่องราวของน้องเก้ถือเป็นเรื่องราวของวัยรุ่นคนหนึ่งที่มีอารมณ์ร้อน ไม่ยอมใคร ตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบเลยมีการทะเลาะวิวาทกับเพื่อน ถูกมองว่าผู้หญิงอะไรที่ก่อการทะเลาะวิวาท ซึ่งสังคมคาดหวังว่าผู้หญิงจะต้องอ่อนโยน มีน้ำใจมีความเป็นแม่ (สุลินี วรศรีโสทร, 2547)

กรณีศึกษาที่ 6 จีนักกีฬา

น้องจี (นามสมมติ) เป็นนักกีฬาสเกตบอลหญิงของโรงเรียน ตัวสูงใหญ่ท่าทางแข็งแรง ตัดผมสั้น ทะมัดทะแมง แต่งตัวสบาย ๆ แบบนักกีฬา ผู้ศึกษาจะติดตามเมื่อครั้งแรกที่ได้พบในห้องเรียนเมื่อน้องจีเดินมารับแบบสอบถามจากอาจารย์ไปแจกเพื่อน ๆ ในห้อง ผู้ศึกษาจึงขออนุญาตคุณครูประจำชั้นทำการสัมภาษณ์น้องจี

น้องจี อายุ 16 ปี เป็นนักกีฬา มีคติประจำใจว่า ฝันให้ไกลแล้วไปให้ถึง ปัจจุบันพอเสียชีวิตแล้ว น้องจีอาศัยอยู่กับแม่ที่ทำธุรกิจร้านอาหาร และแม่ให้เงินเดือนละ 3000 บาท มีพี่น้องจำนวน 2 คนเป็นบุตรคนที่ 1 น้องจีมีน้องสาว 1 คนอายุ 15 ปี จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต พบว่า

น้องจีซื้อเสื้อผ้าที่มีวางขายในห้างสรรพสินค้า ใช้เงินในการซื้อต่อครั้งประมาณ 300 บาทขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจาก “จีเป็นนักกีฬา จีเลยชอบใส่เสื้อผ้าที่เป็นของกีฬา ที่ชอบที่สุดคือ Nike ค่ะ เป็นชุดกีฬาที่มีคุณภาพดี ใส่สบาย ถึงราคาจะสูงแต่จีก็ชอบซื้อค่ะ โดยส่วนใหญ่ก็ไปซื้อกับเพื่อนที่เล่นบาสด้วยกัน”

“มองการแต่งกายของวัยรุ่นหญิงสมัยนี้เป็นอย่างไร”

“ก็แปลกดีเป็นเด็กแนว แต่จริง ๆ แล้วดูเหมือนจะแต่งคล้าย ๆ กันไปเป็นกลุ่ม ๆ นะคะ อย่างกลุ่มจีก็จะเป็นนักกีฬาก็จะแต่งสบาย ๆ ส่วนบางกลุ่มเป็นสาวก็สวยไปเลย” น้องจีตอบยิ้ม ๆ

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับแฟชั่นการแต่งตัวที่เปิดเผยเนื้อตัว”

“อันตรายนะ มีข่าวให้เห็นอยู่บ่อย ๆ” น้องจียังแสดงความคิดเห็นอีกว่าที่ผู้ใหญ่ออกมาเตือนนั้นเนื่องจากหวังดี แต่ก็ต้องการให้เข้าใจวัยรุ่นด้วย

“เงินที่ได้รับจากแม่พอใช้ในแต่ละเดือนไหมคะ”

“พอค่ะ จีไม่ค่อยขอเงินแม่ เพราะเวลาจีไปแข่งกีฬา จีจะได้รับเบี้ยเลี้ยงนักกีฬาค่ะ ก็เอานั่นมาใช้ ยิ่งถ้าชนะก็จะได้เงินเพิ่มขึ้น ถ้วยรางวัลก็ให้กับโรงเรียน ส่วนเงินรางวัลโรงเรียนก็นักกีฬาค่ะ เป็นเงินอัดฉีดให้กำลังใจ”

“ชีวิตประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร”

“อยู่บ้านก็ช่วยแม่ทำงานค่ะ เพราะบ้านจีเป็นร้านอาหารก็ช่วยเก็บเงิน อะไรประมาณนี้ค่ะ”

“คุณแม่เข้มงวดไหมคะ”

“เมื่อก่อนก็ค่อนข้างเข้มงวดค่ะ แต่พอพอเสียแม่อีกก็ไม่มีเวลาเข้มงวดกับเราเหมือนเดิม เพราะต้องทำงาน ดังนั้นต้องดีด้วยตนเองพยายามทำให้แม่สบายใจที่สุด เคามีเรื่องทุกข์ใจมากพอแล้ว ตอนนี้เป็นเราที่จะต้องดูแลแม่บ้างค่ะ”

“แม่ให้การสนับสนุนเรื่องเรียนกับกีฬาอย่างไรบ้าง”

“เรื่องเล่นกีฬา แม่ก็ส่งเสริมดี แต่ก็เตือนว่าต้องเรียนหนังสือด้วย จีเองก็พยายามทำให้ดีทั้ง 2 อย่าง เพราะอยากได้โควตานักกีฬา เพื่อจะได้เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย แม่จะได้ไม่ผิดหวัง เพราะรักแม่มาก ตอนนี้แม่เป็นทั้งแม่และพ่อของจี กับน้อง”

“เคยทะเลาะกับแม่หรือเปล่า”

“ไม่ได้ทะเลาะกัน มีแต่เรื่องไม่เข้าใจกันมากกว่า ก็เรื่องเล่นกีฬา เรื่องซ้อมกีฬานั้นแหละ ที่มีบางช่วงที่ซ้อมหนัก ๆ แล้วการเรียนแยลง กลับบ้านเย็น เหนื่อยมากเลยเข้านอนเร็วไม่ค่อยคุยกับใคร ช่วงนั้นพ่อเสียไปแล้ว แม่ก็ลุ่มใจมากก็ไม่เข้าใจเขาหรอก ซึ่งเราไม่มีอะไรเลยคะ ไม่ได้เป็นอะไร แค่ซ้อมหนักแล้วเกรดตก แม่ก็กลัวว่าจะติดยา ก็พยายามอธิบายให้ฟัง จนตอนนี้ได้เป็นนักกีฬาโรงเรียนแล้ว แม่เข้าใจแล้ว และส่งเสริมด้วย”

“ชีวิตประจำวันที่โรงเรียนเป็นอย่างไร”

“ก็ตอนเช้า และตอนเย็น บางวันจะไปโรงยิม ซ้อมปกติอาทิตย์ละ 2 วัน แต่ถ้าก่อนแข่งก็จะซ้อมหนักขึ้น บางทีก็นัดซ้อมวันหยุดด้วยคะ และต้องระวังกล้ามเนื้ออักเสบด้วย ส่วนเวลาเรียนก็เรียนปกติคะ”

“แสดงว่าน้องจีต้องอยู่กับเพื่อนมากเลยนะคะ”

“คะ”

“สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนเป็นอย่างไรบ้าง”

“ก็ดีคะ มีปัญหากับปรึกษากัน”

“มีทะเลาะกันบ้างไหมคะ”

“ก็เคยทะเลาะกันเหมือนกัน และถ้าเราผิดก็ขอโทษ ถ้าเพื่อนผิดก็ขอโทษเหมือนกัน เพราะคนผิดก็ควรขอโทษคะ”

“เคยทำผิดกฎของโรงเรียนหรือเปล่าคะ”

“ไม่เคยนะคะ เพราะเป็นนักกีฬาคะ จีได้ทุนด้วยต้องขยันซ้อมและก็ต้องตั้งใจเรียนด้วยคะ กลัวเกรดไม่ดี เพราะถ้าเกรดน้อยกว่า 2.5 หรือทำผิดกฎโรงเรียน จะไม่ได้ทุน และต้องเลิกเป็นนักกีฬาด้วย”

“ค่อนข้างเข้มงวดนะคะ”

“คะ เพราะเคยเกิดเหตุการณ์แบบเป็นนักกีฬาแล้วเรียนไม่ดี เอาแต่ซ้อม การเรียนแยลง สุดท้ายสอบที่ไหนก็ไม่ติด แทนที่จะมีอนาคตดีกลับแย่กว่าเดิมคะ โรงเรียนเลยอยากให้นักกีฬามีวินัยในการเรียน และการทำกิจกรรมคะ” การเข้มงวดของโรงเรียนแบบนี้เป็นประโยชน์กับน้องจีและเพื่อนนักกีฬามากเนื่องจากน้องจีก็เป็นเด็กเรียนดีคนหนึ่ง น้องจีไม่เคยพลาดทุนนักกีฬาก็

เพราะเธอประพฤติดี และผลการเรียนดี ขณะที่เพื่อน ๆ กังวลกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย แต่ตัวน้องจีเองกำลังเลือกที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษาที่ไหน เนื่องจากมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่เปิดรับสมัครโควตานักกีฬาที่มีความสามารถทางด้านกีฬา ประพฤติตัวดี และผลการเรียนดี ซึ่งดูไม่ยากเย็นนักสำหรับน้องจีในการสมัครโควตานักกีฬา

“คิดว่าวัฒนธรรมไทยขณะนี้เป็นอย่างไรร”

“ก็ตินะ ทำให้เรามีความแตกต่างจากชาติอื่น และตอนนี้ก็มีการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมมาก เช่น ร้านอาหารของแม่ ที่ตกแต่งแบบไทย ๆ ก็มีลูกค้าเยอะดี มีทั้งคนไทย ทั้งฝรั่ง ทำให้แม่จีขายของได้ด้วย”

“วันสำคัญทางศาสนาทำอะไรบ้าง”

“ไปวัดกับแม่บ้าง ทำบุญให้พ่อ แต่ไม่ค่อยหรรษาอะ แม่ไม่ค่อยว่างเหมือนกัน ส่วนจีไปสนามกีฬามากกว่าไปวัดอีก”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับพระสงฆ์ในปัจจุบัน”

“พระสงฆ์เป็นผู้ประกาศศาสนาถ้าไม่มีก็ไม่มีคนเผยแผ่ศาสนา ดังนั้นพระสงฆ์ก็ถือว่ามีความค่ากับสังคมไทย อย่างไรก็ตามควรประพฤติตัวให้เป็นที่น่าเลื่อมใส”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“อยากให้เสนอข่าวอย่างเป็นธรรม”

“ชอบข่าวอะไรบ้าง”

“ชอบข่าวทั่วไป พวกข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา”

“แล้วที่สื่อเสนอข่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีปัญหามากนั้น มีความคิดเห็นอย่างไร”

“จีว่าวัยรุ่นบางคนมีประโยชน์มากนะคะ นักกีฬาที่สร้างชื่อเสียงให้ประเทศก็วัยรุ่นทั้งนั้น ไม่ได้เป็นปัญหาสังคมหรอกคะ”

เมื่อผู้ศึกษาสัมภาษณ์ถึงการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น และกระแสการเป็นโคโยตี้ตามความคิดเห็นของน้องจี พบว่า น้องจีเห็นว่าวัยรุ่นควรตัดสินใจการทะเลาะวิวาทกันด้วยวิธีอื่น โดยที่ไม่ต้องทะเลาะวิวาท ส่วนการเป็นโคโยตี้นี้น้องจีก็ไม่เห็นด้วยเช่นกัน “โคโยตี้ไม่ดีหรอก ทำงานอย่างอื่นก็ได้เงินเหมือนกัน ถึงน้อยกว่าแต่ก็มีศักดิ์ศรีมากกว่า”

“การที่สื่อนำเสนอเนื้อหาที่แสดงด้านมืดของสังคมทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น การนำเสนอเรื่องวัยรุ่นขายตัวและบอกว่าได้เงินเยอะ ทำให้เกิดการเลียนแบบ หรือ เนื้อหาบางอย่างที่ถึงแม้ว่าสื่อจะอธิบายว่าไม่ควรทำแต่การนำเสนอของสื่อทำให้เปิดโลกทัศน์ของวัยรุ่นให้อยากทำตาม น้องจีเห็นอย่างไร”

“ก็รู้จ้ะโคโยตี้ก็เพราะสื่อนี้แหละ ตอนแรกที่เห็นรู้สึกตกมากเลย ไม่คิดว่ามีจริง พอลงข่าวบ่อย ๆ ก็รู้จ้ะเลย คนไม่เคยรู้จ้ะก็รู้จ้ะผ่านสื่อ ดังนั้นถ้าไม่นำเสนอซะก็ไม่มีใครเห็นหรอกเด็กกลุ่มที่เขาห่างไกลสิ่งพวกนี้ ถ้าเค้าไม่รู้จ้ะเลยก็ดีกว่าเค้าไม่ใช้หรือคะ”

“สุดท้ายน้องจีต้องการให้ผู้ใหญ่เป็นอย่างไรบ้าง”

“ก็ไม่ต้องทำอะไร เพราะตอนนี้ก็เป็นทั้งพ่อและแม่อยู่แล้ว แต่อยากให้แม่เข้าใจมากกว่านี้เช่น การซื้อผักก็ใช้เวลาขออนุญาตอยากให้แม่อนุญาตอย่างเต็มใจเพราะบางครั้งก็รู้ว่าแม่ไม่ อยากให้ไป แต่ต้องไป”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องจี อายุ 16 ปี เป็นนักกีฬา มีคติประจำใจว่า ฝันให้ไกล แล้วไปให้ถึง ปัจจุบันพ่อเสียชีวิตแล้ว น้องจีอาศัยอยู่กับแม่ที่ทำธุรกิจร้านอาหาร และแม่ให้เงินเดือนละ 3000 บาท มีพี่น้องจำนวน 2 คนเป็นบุตรคนที่ 1 น้องจีมีน้องสาว 1 คนอายุ 15 ปี

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าที่มีวางขายในห้างสรรพสินค้า ใช้เงินในการซื้อต่อครั้งประมาณ 300 บาทขึ้นไป ชอบใส่เสื้อผ้าที่เป็นของกีฬา Nike ซื้อกับเพื่อน ใช้เบียร์เลี้ยงนักกีฬา ชีวิตประจำวันทำงานบ้าน เคยมีเรื่องไม่เข้าใจกันกับแม่เรื่องเล่นกีฬา ซึ่งซ่อมปกติอาทิตย์ละ 2 วัน แต่ถ้ามองแข่งก็จะซ่อมหนักขึ้น

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ พ่อ แม่ และการที่สื่อนำเสนอเนื้อหาที่แสดงด้านมืดของสังคมทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า ต้องการให้แม่เข้าใจมากกว่านี้

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

น้องจีเป็นนักกีฬาที่มีอนาคต แต่ผู้ศึกษารู้สึกว่ามีความขัดแย้งระหว่างแม่ กับน้องจี เพราะแม่รู้สึกว่าน้องจีเอาใจใส่กับการเล่นกีฬามากเกินไป จนไม่สนใจเรียน สิ่งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าถ้ามีการปรับความเข้าใจกันให้ดีขึ้นระหว่างแม่ลูกก็จะมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น

กรณีศึกษาที่ 7 เอ๊ะเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

คุณครูบอกผู้ศึกษาว่าเด็กคนนี้เรียนปานกลางค่อนข้างดีไปทางเรียนอ่อนมีบ้านอยู่ในชุมชนใกล้ ๆ กับโรงเรียนนี้เอง เป็นเด็กที่ขาดเรียนบ่อย ไม่ใช้การโดดเรียนเป็นรายวิชา แต่ไม่มาเรียนเลยน้องเอ๊ะ (นามสมมติ) แต่งตัวออกจากบ้านแต่ไม่ถึงโรงเรียน เคยคุยกับแม่เด็กแล้วปรากฏว่าไม่ค่อยมีเวลาคุยกันเนื่องจากต้องหาเลี้ยงครอบครัวเพียงผู้เดียวเนื่องจากพ่อกับแม่เด็กเลิกกันแล้ว

จากการสัมภาษณ์น้องเอ อายุ 17 ปี คติประจำใจคือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด รายได้ต่อเดือน ประมาณ 1500 บาท ปัจจุบันอาศัยอยู่กับแม่ และเป็นบุตรคนเดียว ผู้ศึกษาสัมภาษณ์ถึงการดำเนินชีวิตพบว่า น้องเอ ซื้อเสื้อผ้าจากตลาดนัด โดยไปซื้อกับเพื่อน

“ค่าใช้จ่ายต่อครั้งประมาณ 100-300 บาท ก็ใช้เท่าที่มีถ้าไม่มีเงินก็ไปเดินเล่นเฉย ๆ แต่จะไม่ค่อยขอแม่ มีวิธีการเลือกซื้อคือ ต้องสวย และเพื่อนเห็นด้วยว่าใส่แล้วสวย” การแต่งกายในปัจจุบันของวัยรุ่นหญิงในสายตาของน้องเอคือ “แต่งเหมือน ๆ กัน กางเกงขาสั้นเอวต่ำ เสื้อยืด เสื้ออกล้ำม”

จากนั้นผู้ศึกษาถามถึงชีวิตประจำวันเมื่ออยู่บ้าน

“เอช่วยแม่ทำงานบ้านบ้าง แล้วก็ไปเที่ยวกับเพื่อนบ้าง บางวันก็ไปช่วยแม่ขายของ”

“ไม่ดู TV หรือฟឹเห็นคนอื่นชอบดู TV”

“ไม่ค่อยนะคะรายการมันน่าเบื่อ เอชอบไปเที่ยวมากกว่า”

“ไม่ได้ไปช่วยแม่ขายของทุกวันหรือคะ”

“ไม่ได้ไปทุกวันหรอกคะ ไปเฉพาะวันที่ว่างอยู่บ้านเฉย ๆ เบื่อเลยไป”

“อย่างนี้แม่ไม่เคยขอให้ไปช่วยหรือคะ”

“ไม่เคย ยกเว้นวันไหนคนเยอะแม่จะโทรมาเรียก เอก็ไป”

“เคยมีปัญหากับแม่ไหมคะ”

“เคยคะ” ผู้ศึกษาสังเกตเห็นความเครียดของน้องเอเมื่อถามถึงปัญหาเกี่ยวกับแม่เลยถามว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องอะไร ได้รับคำตอบว่าเรื่องที่ขอบเที่ยวแม่จะบ่นว่าทุกครั้ง “บางทีเอก็อยากกลับ ไม่ได้อยากไปค้างบ้านเพื่อนหรอกแต่พอดคิดว่าถ้ากลับต้องโดนว่าแน่เอเลยไม่กลับ โทรกลับไปบอกแล้วรีบวาง”

“แล้วแม่ทำยังไงคะ”

“เป็นเมื่อก่อนก็ดู แต่ตอนนี้ก็ไม่ค่อยดูแล้ว แม่ให้เอไปค้างบ้านเพื่อนได้แต่ต้องบอกก่อนจริง ๆ ตอนนี้เอว่าเอทำตัวดีขึ้นนะคะเอช่วยแม่ทำงานมากขึ้นเมื่อก่อนเรื่องเที่ยวนี้เอทะเลาะกับแม่บ่อยมากแม่กลัวเอไปเสียตัว และต้องกลับบ้าน พอดตอนนี้แม่ไวใจเอมากขึ้นเอเลยมีอิสระมากขึ้น เอบอกแม่ว่าเรียนจบแล้วเอจะออกมาทำงานไม่เรียนต่อ และตอนนี้ก็ใกล้จบแล้วด้วย”

“แล้วแม่ว่ายังไงคะ”

“แม่ก็ไม่ว่ายังไงแม่ตามใจเอ แต่เอรู้ว่าแม่อยากให้เรียนต่อ แต่เอไม่อยากให้แม่เสียเงินมากกว่านี้แล้ว อีอย่างเอก็อยากทำงานแล้วด้วยคะ”

เมื่อผู้ศึกษาถามถึงเรื่องโรงเรียน

“และที่โรงเรียน น้องเอลองเล่าชีวิตประจำวันที่โรงเรียนได้ไหมคะ”

“มาโรงเรียนตอนเช้าคุยกับเพื่อน แล้วก็เรียนหนังสือ พอเลิกเรียนก็อยู่เที่ยวกับเพื่อนบ้าง ส่วนมากจะไปกันเป็นกลุ่ม”

“เคยโดดเรียนไหมคะ”

น้องเอ๋พยักหน้าแทนคำตอบ ผู้ศึกษาจึงถามต่อว่า “โดดเฉพาะบางวิชาหรือทั้งวันคะ”

“ก็ มีทั้งสองแบบ” น้องเอ๋หยุดคิดนิดหนึ่งแล้วก็เล่าอีกว่า “ถ้าวันไหนไม่อยากเรียนเลยก็จะชวนเพื่อนโดดทั้งวัน”

“น้องเอ๋เป็นคนชวนหรือคะ”

“ก็ผลักดันชวนนะคะ ไม่ใช่เอ่คนเดียวที่ชวน”

“น้องเอ๋เล่าตั้งแต่เพื่อนแล้วแฟน มีหรือเปล่า”

น้องเอ๋ยิ้ม ๆ “มีคะ”

“แฟนน้องเป็นคนยังไงคะ เล่าเรื่องแฟนน้องได้หรือเปล่า”

“พี่เค้าอายุมากกว่าเอ่ 6 ปีคะ เราคบกันได้ 3 เดือนแล้ว เป็นเพื่อนของแฟนของเพื่อนอีกที่ เค้าเลยแนะนำให้ ตอนนีพี่เค้าเรียนจบแล้วและทำงานอยู่ที่โตโยต้า เป็นช่าง ตอนทะเลาะกับแม่ก็ไปอยู่กับพี่เค้าคะ บางครั้งก็ไปอยู่กับเพื่อนแต่ไปอยู่กับพี่เค้ามากกว่า”

น้องเอ๋บอกว่าเมื่อทะเลาะกับแม่ก็จะไปอยู่กับแฟนผู้ศึกษาจึงเริ่มถามถึงเรื่องความสัมพันธ์เนื่องจากผู้ศึกษาสงสัยเป็นอย่างยิ่งว่าน้องเอ๋และแฟนจะต้องมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว และเป็นอย่างไรที่ผู้ศึกษาคาดการณ์เอาไว้จากคำตอบของน้องหลังจากผู้ศึกษาถามถึงความสัมพันธ์

“ความสัมพันธ์ระหว่างน้องกับแฟนเป็นยังไงคะ มีอะไรกันหรือเปล่า” พอถามเสร็จน้องเอ๋นิ่งไปพักหนึ่ง แล้วถามผู้ศึกษาว่าต้องตอบด้วยหรือ ผู้ศึกษารู้สึกถึงความลังเลแต่ค่อนข้างแน่ใจว่าจะต้องมีอะไรแน่ ๆ จึงให้คำมั่นว่า “เรื่องทุกเรื่องในการสัมภาษณ์จะเป็นความลับคะ ในวิทยานิพนธ์ของพี่จะไม่มีชื่อน้อง และคุณครูของน้องก็จะไม่ทราบคะ” น้องเอ๋เลยตัดสินใจที่จะเล่าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตนกับแฟนให้ผู้ศึกษาฟัง

“มีคะ” น้องเอ๋นิ่งไปพักหนึ่งแล้วพูดต่อ “เรามีอะไรกันหลายครั้งแล้ว ไม่แปลกอะไร ก็คนอื่นที่เค้าเป็นแฟนกันก็มีอะไรกันนะคะ อย่างเพื่อนเอ่กับแฟนที่เป็นคนแนะนำให้รู้จักแฟนเอ่คนนี้เค้าก็มีอะไรกันไม่ปิดบังอะไรด้วย เหมือนกับตอนที่โดดเรียนไปบ้านเพื่อน หลายครั้งที่แฟนเพื่อนมาเพื่อนเอ่ก็มีอะไรกันกับแฟนของเค้าบนห้อง ตอนแฟนเอ่มาด้วย เอ่ก็มีอะไรกับแฟนเอ่เหมือนกัน”

“แฟนคนนี้เป็นคนแรกหรือเปล่าที่มีอะไรด้วย”

“ไม่ใช่ เอ่มีครั้งแรกกับแฟนอีกคนคะตอนอายุ 15 ตอนนั้นอยากลองคะ และมันรู้สึกว่ายากมีด้วย ไม่รู้เหมือนกันเค้าเค้าโลมเก่ง ทำจนเอ่อยากลอง”

“อายุ 15 ก็ ม.ต้น หรือเปล่า”

“ค่ะ”

“แล้วแฟนเก่าอายุเท่ากันหรือเปล่า”

“ไม่ค่ะ เค้าเป็นรุ่นพี่ข้างบ้านค่ะ”

“แล้วตอนนี้เค้าทำอะไรคะ”

“เค้าย้ายบ้านไปต่างจังหวัดค่ะ ก็เลยเลิกกัน พี่เค้ามีคนใหม่แล้ว เอิก็มีคนใหม่เหมือนกัน”

“เสียใจไหมคะ”

“ไม่ค่ะ ถึงแม้เค้าจะเป็นคนแรก แต่ตอนนั้นก็ได้คิดจะคบจริง ๆ บอกตรง ๆ ว่าตอนนั้นอยากลองเพราะเพื่อนเอามีอะไรกับแฟนแล้วมาเล่าให้ฟัง แล้วก็เคยเอาหนังสือมาให้เอ็ดดูด้วย”

“มีอะไรกับแฟนแล้วมาเล่าให้ฟังหรือคะ” ผู้ศึกษาทวนคำพูดของน้องเอ

“ค่ะ” น้องเอรับคำสั้น ๆ

“แล้วที่เอาหนังสือมาให้ดู เอ็ดดูคนเดียวหรือคะ”

“เปล่าดูกับเพื่อนที่บ้านเพื่อนนั่นแหละค่ะ เพราะพ่อแม่เค้าไปต่างจังหวัดบ่อย”

ผู้ศึกษาสงสัยว่าพ่อแม่ของเพื่อนคนนี้ของเอทำงานอะไรเพราะปล่อยให้ลูกอยู่บ้านคนเดียวบ่อยมากจึงถามน้องเอเกี่ยวกับอาชีพของพ่อแม่ของเพื่อนคนนี้และระยะเวลาที่ปล่อยให้ลูกอยู่บ้านตามลำพัง ได้รับคำตอบว่า ครอบครัวนี้มาจากต่างจังหวัดพวกเขาทำอาชีพรับส่งของ หรือขายของน้องเอเองก็ไม่แน่ใจ ระยะเวลาที่ไปนั้นไม่ได้ไปหลายวันอย่างที่ผู้ศึกษาคิด แต่จะไปแค่รุ่งเช้าก็ประมาณตี 3 หรือตี 4 ไปรับของ และกลับดึก ๆ เทียงคืน ตีหนึ่ง ไม่ได้ไปอย่างนี้ทุกวัน แต่การทำงานอย่างนี้ก็ไม่ได้มีเวลาอยู่บ้านตลอด

“แล้วเพื่อนคนนี้น้องเอรู้จักได้อย่างไร”

“ก๊น (นามสมมติ) รู้จักกันตั้งแต่ ม.ต้นแล้วพี่” นี่เป็นครั้งแรกที่น้องเอพูดชื่อเพื่อนออกมา ผู้ศึกษาจึงถามต่อว่า “สนิทกันมากแค่ไหนคะ”

“ก็คุยกันทุกเรื่อง บางทีเอไปค้างกับแฟน ก็บอกแม่ว่าไปค้างบ้านนง”

“น้องเอโกหกแม่หรือคะ”

“ค่ะเพื่อความสบายใจ”

ในตอนท้ายของบทสนทนาผู้ศึกษาจึงถามถึงความต้องการของน้องเอ พบว่า น้องเอต้องการให้พ่อแม่เข้าใจวัยรุ่นมากยิ่งขึ้น มีเวลาให้มากยิ่งขึ้น และอยากให้สังคมให้โอกาสวัยรุ่นในการแสดงความสามารถที่มีออกมาโดยไม่มองว่าเป็นเด็ก มองวัยรุ่นในฐานะผู้ใหญ่คนหนึ่ง เพราะอีกไม่กี่ปีก็บรรลุนิติภาวะแล้ว

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องเอ อายุ 17 ปี คติประจำใจคือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด รายได้ต่อเดือนประมาณ 1500 บาท ปัจจุบันอาศัยอยู่กับแม่ และเป็น บุตรคนเดียว
2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าจากตลาดนัด โดยไปซื้อกับเพื่อนค่าใช้จ่ายต่อครั้งประมาณ 100-300 บาท วิธีการเลือกซื้อคือ ต้องสวย และเพื่อนเห็นด้วยว่าใส่แล้วสวยเมื่ออยู่บ้านช่วยแม่ทำงานบ้านช่วยแม่ขายของ ไม่ค่อยชอบดู TV ชอบไปเที่ยว
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ แม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ทำให้ไม่อยากเรียนต่อ โดยเฉพาะบางวิชาหรือทั้งวันกับกลุ่มเพื่อน มีสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันควรกับแฟน
4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า น้องเอต้องการให้ ผู้ใหญ่เข้าใจวัยรุ่นมากยิ่งขึ้น มีเวลาให้มากยิ่งขึ้น และอยากให้สังคมให้โอกาสวัยรุ่นในการแสดงความสามารถที่มีออกมาโดยไม่มองว่าเป็นเด็ก มองวัยรุ่นในฐานะผู้ใหญ่คนหนึ่ง เพราะอีกไม่กี่ปีก็บรรลุนิติภาวะแล้ว

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษารู้สึกถึงความรักที่น้องเอมีต่อแม่ เพียงแต่แม่กับน้องเอนั้นมักจะมีปัญหากันเนื่องจากความไม่เข้าใจกัน กล่าวคือน้องเอชอบเที่ยว และแม่ต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว น้องเอแก้ปัญหาโดยการที่จะไม่เรียนต่อออกมาช่วยแม่ทำงานแบ่งเบาภาระของแม่ ผู้ศึกษารู้สึกว่าสิ่งที่มีอิทธิพลกับน้องเอมากคือ กลุ่มเพื่อน หลังจากที่ผู้ศึกษาถามเรื่องเพื่อนแล้วผู้ศึกษาสังเกตว่าน้องเอเป็นคนแต่งตัวเก่ง และตัวสูง บุคลิกดูเป็นสาวเต็มตัว และผู้ศึกษาสังเกตว่าเมื่อพูดถึงแฟนน้องเอจะดูผ่อนคลายมากกว่าเมื่อพูดถึงครอบครัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่น้องเอยังไม่มีปัญหากับแฟนและเพิ่งคบกันใหม่ แต่พอน้องเอเริ่มพูดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนออกมาเธอก็ทำเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา ตรงกันข้ามผู้ศึกษาเสียอีกที่เริ่มเครียดทั้งนี้เนื่องจากถึงแม้ว่าน้องเอจะเป็นสาวเต็มตัวแต่ในความรู้สึกของผู้ศึกษาน้องก็ยังเป็นเด็กอยู่นั่นเอง

ผู้ศึกษารู้สึกว่าสมัยนี้การมีเพศสัมพันธ์กับแฟน เป็นเรื่องธรรมดาามาก กลายเป็นเรื่องที่คุยกันในกลุ่มเพื่อนมาถึงตรงนี้ผู้ศึกษาพบว่าปัญหาหลักของน้องเอคือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการที่แม่ทำงานหนักเพื่อครอบครัวก็ทำให้ไม่มีเวลาให้น้องเอ น้องเอเลยสนิทกับเพื่อนมากเนื่องจากสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่อง และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรกับแฟนก็ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากเช่นกัน

กรณีศึกษาที่ 8 เอลเรียนไม่เก่ง

น้องเอ (นามสมมติ) เป็นเด็กที่เรียนอ่อนที่สุดในชั้นเรียน สอบได้ที่สุดท้ายของห้อง แต่อยู่ในห้องก็เรียบร้อย ครูบอกว่าน้องเอเป็นเด็กเรียบร้อยตั้งใจเรียนดี แต่ตอนทำข้อสอบก็ทำได้ไม่ดีนัก วันนี้ผู้ศึกษาสัมภาษณ์น้องและพบว่า น้องเอเรียบร้อยเหมือนที่ครูพูดไว้ แต่คำถามของผู้ศึกษาบางคำถามน้องเอก็ไม่เข้าใจว่าถามอะไร ผู้ศึกษาต้องอธิบายจุดประสงค์ของข้อคำถามให้เป็นคำถามที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

น้องเออายุ 18 ปี ซึ่งเป็นอายุที่ค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับเด็กในห้องเรียนเดียวกันทั้งนี้เนื่องจากตอนเด็กย้ายโรงเรียนบ่อย เพราะพ่อกับแม่ย้ายที่อยู่บ่อย คิดประจำใจคือความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น ปัจจุบันน้องเออาศัยอยู่กับพ่อแม่ และได้เงินใช้เดือนละ 2500 บาท มีพี่น้องรวม 4 คนเป็นบุตรคนที่ 2 พ่อเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจประจำอยู่ต่างจังหวัดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 45000 บาท ส่วนแม่เป็นแม่บ้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจึงไม่แน่นอน

น้องเอซื้อเสื้อผ้าที่มีวางขายทั่วไป ร้านขายเสื้อผ้า จตุจักร โดยไปกับเพื่อน เน้นเสื้อผ้าที่ราคาไม่แพงจนเกินไป ราคาชิ้นละไม่เกิน 200 บาท จะใช้เงินอย่างประหยัด ตัดสินใจซื้อโดยพิจารณาจากสี แบบ และถามความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ที่ไปด้วยว่าสวยหรือไม่

“น้องคิดว่าการแต่งกายของวัยรุ่นหญิงสมัยนี้เป็นอย่างไร”

“คิดว่าบางคนก็แต่งตัวสวยดี แต่งตัวเก่ง บางคนก็แต่งออกมาแล้วไม่สวย ไม่เหมาะกับตัวเอง”

“ชีวิตประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร”

“ก็ดู TV แล้วก็เล่นกับน้อง ช่วยแม่ทำงาน และบางวันก็จะออกไปช่วยป้าขายของ”

“ช่วยป้าขายของที่ไหนคะ”

“ป้าขายของในตลาด ไม่ได้ไปทุกวัน ไปเฉพาะวันที่ว่าง ตลาดอยู่ใกล้ ๆ บ้านเดินไปนิดเดียวคะ ได้ค่าจ้างวันละ 100 บาท”

“ค่าจ้างที่รับมาใช้อย่างไรคะ”

“ใช้ซื้อของที่อยากได้ เสื้อผ้า CD เพลง ถ้าเหลือก็เก็บไว้ทำอย่างอื่น”

“ตอนนี้คิดว่าตนเองมีอิสระในการกระทำการต่าง ๆ ขนาดไหน”

“ไม่ค่อยมีนะคะ ไม่ค่อยว่างเลย ต้องช่วยน้าขายของ วันหยุดบางทีก็อยากไปเที่ยวแต่น้าไม่มีคนช่วยก็พยายามจะขอให้เราไปบางครั้งก็ต้องเอาการบ้านไปทำด้วย บางครั้งก็ไม่ได้ทำเลยคะ”

“น้องไปช่วยน้าด้วยหรือเปล่า”

“ไม่ได้ไปคะน้องเป็นผู้ชาย ไปแล้วจะชนมาก”

“แล้วพี่ของน้องเอ”

“ไม่ค่ะพี่สาวเรียนมหาวิทยาลัย อยู่หอพัก คือพี่เอเรียนเก่ง” น้องเอตอบสั้น ๆ

“พอกับแม่เคยเปรียบเทียบการเรียนของน้องเอกับพี่สาวไหมคะ”

“เคย ตอนแรก ก็ว่าเหมือนกันว่าทำไมไม่เอาอย่างพี่เค้าที่เรียนเก่ง ตอนนี้อย่าเหมือนเมื่อก่อนแล้ว เพราะยังงั้นเอก็เรียนได้เท่านี้และตอนนี้เค้าก็หวังกับน้องค่ะ เพราะน้องเรียนเก่ง”

ผู้ศึกษาสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างน้องเอกับพ่อและแม่ ทำให้ได้ทราบว่าเธอไม่ค่อยสนิทกับพ่อนักเพราะ พ่อจะไปทำงานต่างจังหวัด แต่ถ้าพอกับแม่ทะเลาะกันซึ่งก็จะเป็นเรื่องที่เค้าไม่เข้าใจกันส่วนน้องเอเมื่อพ่อแม่ทะเลาะกันเธอก็จะร้องไห้

“ชีวิตประจำวันที่โรงเรียนเป็นอย่างไร”

“ตอนเช้ามาถึงก็คุยกับเพื่อนแล้วเริ่มเรียนหนังสือ”

ผู้ศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลการเรียนและ ทักษะคิดต่อการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา น้องเอให้คำตอบว่า “อยากเอ็น ดีด แต่ไม่ได้แน่เพราะเรียนไม่เก่งก็เลยคิดว่าจะไปเรียนอย่างอื่น เปลี่ยนไปเรียนพาณิชย์ เพราะไม่ต้องเรียนเก่งก็ได้ แล้วลูกพี่ลูกน้องที่เค้าเรียนไม่เก่งพ่อแม่ก็ให้เรียนพาณิชย์ เห็นเค้าเรียนได้ก็อยากเรียนบ้าง”

“เคยทำผิดกฎของโรงเรียนหรือเปล่าคะ”

“ไม่เคยทำผิดกฎของโรงเรียน”

ผู้ศึกษาสังเกตว่าทรงผมของน้องเอมีระเบียบอย่างชัดเจนแต่น้องเอก็มองว่าไม่ผิดระเบียบเพราะทุกคนก็ตัดทรงคล้าย ๆ กันจนเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว ผู้ศึกษาจึงถามถึงเรื่องที่มีความผิดที่ไม่ใช่การทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน

“แล้วโกหกครู”

“เคยค่ะ แต่บางครั้งความแตกก็ทำอะไรไม่ถูก แต่ก็เคยเห็นเพื่อนที่โกหกครูเหมือนกันค่ะ แต่ก็ไม่เคยฟ้องครู เดี่ยวเพื่อนโดนทำโทษ ต้องช่วย ๆ กันไป”

เมื่อผู้ศึกษาถามเรื่องการคบเพื่อน

“เลือกคบเพื่อนที่เข้ากันได้ แล้วไม่เคยที่จะเลิกคบเพื่อน” นอกจากนี้น้องเอใช้เวลาว่างกับเพื่อนโดยการเดินเล่นตามห้าง เมื่อถามถึงแฟนน้องเอยังไม่มี แต่น้องเอมีทัศนคติที่ดีในการที่วัยรุ่นคบเพื่อนต่างเพศ “เห็นเพื่อนที่มีแฟนก็มีความสุขดี ก็รู้สึกดีไปด้วย”

“คิดว่าวัฒนธรรมไทยขณะนี้เป็นอย่างไรร”

“ยังงั้นค่ะ” น้องเอไม่เข้าใจคำถาม ผู้ศึกษาจึงถามต่อว่า

“ไปสถานที่สำคัญทางศาสนาบ่อยไหมคะ เดือนละกี่ครั้ง และไปกับใคร และไปทำไม”

“ไม่ไปค่ะ ไม่ค่อยไป”

“คิดอย่างไรกับศาสนาในปัจจุบัน”

“แย่งมั่งคะ”

“การปฏิบัติตัวของพระสงฆ์ในสายตาน้องเป็นอย่างไร”

น้องเอนิ่งครุ่นหนึ่งอย่างไม่ว่าจะพูดอะไรดี หรือกำลังตัดสินใจว่าสิ่งที่จะพูดนั้นสมควรที่จะพูดหรือไม่แต่แล้วน้องเอนิ่งก็ตัดสินใจพูด “เอาใจดี...คือว่าเอนิ่งเห็นพระบิณฑบาตที่ตลาดคะ ท่านนึ่งที่แก้อีตรงข้ามกับแม่ค้าที่ขายของใส่บาตร ช่าง ๆ แก้อีที่ท่านนึ่งมีกระสอบใส่ของที่ล้นจากบาตรคะของใส่บาตรที่แม่ค้าขายจะวางเป็นชุด ๆ บนโต๊ะซึ่งอยู่สูงกว่าที่พระนึ่งแก้อี แม่ค้าก็นั่งบนแก้อีเสมอกับพระ ส่วนแม่ค้าบางคนที่ยืนอยู่ ก็ดูเหมือนสูงกว่าพระก็พระนึ่งอยู่ ประมาณว่าถ้าซื้อของใส่บาตรแล้วกลับหลังหันก็ใส่บาตรเลยคะ เพราะทางมันแคบมันเป็นทางทำนองคะ แล้วแม่ค้าก็จะตะโกนว่า ใส่บาตรไหมคะ ใส่บาตร ต่อน้าพระเลย พระท่านไม่ได้เดินนะคะ เอนิ่งชอบมันเหมือนกับเสนอกันถึงที่เลยคะ เอนิ่งไม่ชอบเลย”

“มีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“ไม่ทราบคะ มีแต่ข่าวการเมืองน่าเบื่อมากคะ” และเมื่อผู้ศึกษาถามถึงข่าวที่ชอบน้องเอนิ่งตอบว่า “ไม่ชอบรายการอะไรเป็นพิเศษ ชอบรายการอื่นมากกว่า ชอบรายการฟังเพลง”

“เห็นข่าวที่เค้าทะเลาะวิวาทกันแล้วตบตีกันน้องคิดอย่างไร”

“กลัว ไม่อยากให้เกิดกับตนเอง เลยไม่เคยหาเรื่องใคร”

“รู้จักโคโยตี้หรือเปล่า จากการนำเสนอของสื่อน้องคิดว่าโคโยตี้เป็นอย่างไร”

“โคโยตี้” น้องเอนิ่งถามแล้วนึ่งคิดแล้วตอบว่า “ไม่ชอบคะ ป๊อ”

“น้องเอนิ่งอยากให้พ่อแม่ หรือสังคมปฏิบัติต่อวัยรุ่นอย่างไร”

“อยากให้เข้าใจวัยรุ่นมากกว่านี้บางทีก็อยากเที่ยวบ้างเหมือนกัน ส่วนสื่อน่าจะนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่นมากกว่านี้คะ”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องเอนิ่งอายุ 18 ปี ย้ายโรงเรียนบ่อย เพราะพ่อกับแม่ย้ายที่อยู่บ่อย คิดประจำใจคือความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น ปัจจุบันน้องเอนิ่งอาศัยอยู่กับพ่อแม่ และได้เงินใช้เดือนละ 2500 บาท มีพี่น้องรวม 4 คนเป็นบุตรคนที่ 2 พ่อเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจประจำอยู่ต่างจังหวัดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 45000 บาท ส่วนแม่เป็นแม่บ้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แน่นอน

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าที่มีวางขายทั่วไป ร้านขายเสื้อผ้า จตุจักร กับเพื่อนเน้นเสื้อผ้าที่ราคาไม่แพงจนเกินไป ราคาชิ้นละไม่เกิน 200 บาท จะใช้เงินอย่างประหยัด ตัดสินใจซื้อโดยพิจารณาจากสี แบบ ชีวิตประจำวันที่บ้านดู TV แล้วก็เล่นกับน้อง ช่วยแม่ทำงาน และบางวัน

ก็จะออกไปช่วยป้าขายของในตลาดค้าจ้าววันละ 100 บาท ชีวิตประจำวันที่โรงเรียนจะคุยกับเพื่อน และเรียนหนังสือ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ ความคิดเห็นของเพื่อน พ่อกับแม่เคยเปรียบเทียบการเรียนของน้องเอกับพี่สาวที่เรียนมหาวิทยาลัย

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า อยากให้พ่อแม่ หรือสังคมเข้าใจวัยรุ่นมากกว่านี้ บางทีก็อยากเที่ยวบ้างเหมือนกัน ส่วนเพื่อนจะนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่นมากกว่านี้

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ครอบครัวของเอมีพี่น้องหลายคน แต่คนที่จะต้องออกไปช่วยญาติขายของกลับมีคนเดียวคือ น้องเอ ซึ่งนี่เป็นการแสดงถึงความแตกต่างระหว่างหญิงชายในครอบครัวนี้จะเน้นให้ลูกผู้หญิงต้องเรียบร้อยและทำงานช่วยครอบครัวรวมถึงช่วยน้ำของตนชายของ เป็นสิ่งตอกย้ำว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ทำหน้าที่ผลิตซ้ำให้ระบบชายเป็นใหญ่ยังคงดำรงอยู่มาช้านาน จะเห็นได้จากการอบรมเลี้ยงดูเด็กหญิงและเด็กชายที่แตกต่างกัน (จิราภา เจริญวุฒิ, 2549, น. 60) บรรยายว่าในครอบครัวมีการเปรียบเทียบระหว่างพี่น้อง เนื่องจากพี่เป็นคนเรียนเก่งและน้องเอเรียนไม่เก่ง และไม่คิดที่จะสู้ในสนามสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกสงสารน้องเอเหมือนกันที่พ่อกับแม่นำผลการเรียนตนเองไปเปรียบเทียบกับพี่สาว และขณะนี้น้องก็กำลังเรียนดี ยิ่งจะส่งผลให้น้องเอมีความรู้สึกน้อยใจมากยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างน้องเอกับพ่อและแม่ ทำให้ได้ทราบว่าเธอไม่ค่อยสนิทกับพ่อนักเพราะ พ่อจะไปทำงานต่างจังหวัด แต่ถ้าพ่อกับแม่ทะเลาะกันซึ่งก็จะเป็นเรื่องที่เค้าไม่เข้าใจกันส่วนน้องเอเมื่อพ่อแม่ทะเลาะกันเธอก็จะร้องไห้ แสดงถึงว่าน้องเอเป็นคนอ่อนไหว เมื่อผิดหวังในสิ่งที่คาดหวังก็จะร้องไห้

จากการให้สัมภาษณ์แสดงว่าน้องเอเห็นด้วยกับการโกหกคุณครูเนื่องจากตนเองเคยโกหก และเห็นด้วยที่เพื่อน ๆ โกหก ในบางครั้งน้องเอก็ช่วยเพื่อนในการโกหกเช่นกัน และมองว่าเป็นเรื่องปกติ ส่วน ทศนคติต่อศาสนานั้นน้องเอมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการประพฤติตัวไม่เหมาะสมของพระสงฆ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกว่าน้องเอไม่ชอบการกระทำของพระรูปนั้น เป็นอย่างมาก น้ำเสียงน้องเอขณะให้สัมภาษณ์เจอไปด้วยความผิดหวัง ทั้งนี้เนื่องจากน้องเอคาดหวังว่าพระสงฆ์น่าจะเดินบิณฑบาตอย่างสงบอย่างที่เคยเป็นมา

จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษาเห็นว่าน้องเอนั้นไม่ใช่คนขี้คุย เนื่องจากสังเกตการตอบคำถามน้องเอจะตอบสั้น ๆ ผู้ศึกษาได้ทราบจากคุณครูประจำชั้นแล้วว่าน้องเอเป็น เด็กเรียนไม่ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีความเชื่อที่ว่าเด็กสายสามัญจะต้องเป็นเด็กที่เรียนดี และเด็กสายอาชีพนั้นไม่จำเป็นต้องเรียนเก่งก็ได้

กรณีศึกษาที่ 9 ก้อยสวยมีสมอง

น้องก้อย (นามสมมติ) ด้รมเมเยอร์ของวงโยธวาทิตของโรงเรียนเนื่องจากเป็นคนตัวสูง หุ่นดี และหน้าตาดี อายุ 17 ปี ได้รับเงินจากทางบ้านเดือนละ 4,000 บาท ครอบครัวของน้องก้อย พ่อกับแม่อาศัยอยู่ด้วยกันโดยพ่อของน้องเป็นอาจารย์สอนมหาวิทยาลัยส่วนแม่เป็นแม่บ้าน น้องก้อย เป็นลูกคนเล็ก มีพี่ชาย 1 คน อายุห่างกัน 2 ปี ตอนนี้อยู่ต่างประเทศ

น้องก้อยซื้อเสื้อผ้าตามห้างโดยไปซื้อกับแม่ ไม่แน่ใจว่าซื้อต่อครั้งเป็นจำนวนเงินเท่าใด เพราะน้องก้อยกับแม่จะซื้อร้านเดียวกัน จ่ายเงินรวมกัน โดยน้องก้อยเลือกซื้อชิ้นละไม่เกิน 1,000 บาท เพราะยังไม่มีรายได้เป็นของตนเองจึงไม่เลือกซื้อที่มีราคาสูงจนเกินไป ผู้ศึกษาสังเกตว่าน้องก้อยใช้สินค้าที่มีราคาค่อนข้างสูงทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวมีฐานะดี ไปซื้อกับคุณแม่ตลอด ผู้ศึกษา จึงสัมภาษณ์ว่าเคยไปซื้อกับเพื่อนหรือไม่

“ก็เคยไปค่ะ ไปสยาม เสื้อไม่แพงค่ะตัวละ 250 ถึง 300 บาท เลือกดี ๆ ก็สวย ซื้อมาหลายตัว”

“น้องก้อยมีวิธีใช้เงินอย่างไร”

“ก็ใช้เท่าที่มีอยู่นะคะ แต่จะจัดสรรว่าใช้อะไรเท่าไร เหลือเก็บประมาณเดือนละ 500 บาท ค่ะ”

น้องก้อยเป็นผู้ที่ซื้อสินค้าราคาสูง แต่น้องก้อยก็มีวินัยในการใช้เงิน สามารถจัดสรรเงินที่ได้รับต่อเดือนเป็นส่วน ๆ สำหรับใช้และเก็บออม

“ชีวิตประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร”

“ตื่นตอนเช้า ทานข้าว แล้วก็อ่านหนังสือค่ะ” จากการให้สัมภาษณ์น้องไม่พูดถึงงานบ้าน

“น้องก้อยรับผิดชอบงานบ้านอะไรบ้างคะ”

“ไม่ค่อยทำค่ะ มีแม่บ้านเค้าทำอยู่แล้ว”

“ความสัมพันธ์ระหว่างคุณพ่อคุณแม่เป็นอย่างไร”

“ก็อยู่ด้วยกัน ไม่เคยทะเลาะกันให้เห็นหรอกค่ะ”

“น้องก้อยสนิทกับคุณพ่อหรือคุณแม่มากกว่ากัน”

“คุณแม่”

“เคยมีปัญหาของคุณพ่อ คุณแม่หรือไม่”

“ไม่เคยค่ะ”

“ตอนนี้อยากได้อะไรมากที่สุดค่ะ”

“อยากเอ็นดิด อยากได้รถขับเอง แต่ว่าต้องพยายามเอ็นให้ติดก่อน นี่ต้นเดือนมีนาก็ต้องสอบ เอ-เน็ต แล้วต้องพยายามให้มาก ๆ”

“มันใจแคไหน”

“50/50”

“พ่อแม่ให้อิสระในการตัดสินใจหรือเปล่า”

“ก็ให้นะ แต่ต้องบอกว่าจะเรียนอะไร ถ้าเค้าเห็นด้วยก็บอกว่าดี ถ้าไม่เห็นด้วยก็ถามว่าทำไมอยากเรียน เรียนจบมาแล้วจะทำอะไร ให้พิจารณาว่าจะเรียนแล้วจะทำอะไรในอนาคตจะเป็นอย่างไร”

“แล้วอิสระในเรื่องอื่น ๆ”

“ก็มีบ้างนะคะ เช่น ให้ทำกิจกรรมที่อยากจะทำ ให้ไปเรียนพิเศษที่อยากเรียนค่ะ”

“ชีวิตประจำวันที่โรงเรียนทำอะไรบ้าง”

“ตอนเช้าไปโรงเรียนอ่านหนังสือนิดหน่อยแล้วก็เริ่มเรียนหนังสือ ตอนพักเที่ยงก็กินข้าวคุยกับเพื่อน ทำการบ้านบ้าง จากนั้นก็เริ่มเรียนช่วงบ่าย พอเลิกเรียนก็กลับบ้าน พอกลับถึงบ้านก็ทำการบ้านก่อนแล้วค่อยดู TV อ่านหนังสือค่ะ”

“เลิกเรียนแล้วกลับบ้าน เลยทุกวันไม่อยู่คุยกับเพื่อนหรือคะ”

“ไม่ค่ะ ไม่ค่อยชอบอยู่โรงเรียนเย็น ๆ”

สิ่งนี้ผู้ศึกษาารู้สึกว่าแตกต่างกับวัยรุ่นหญิงคนอื่น ๆ ที่เคยให้สัมภาษณ์ เพราะน้องก้อยเลิกเรียนแล้วกลับบ้าน โดยไม่มานั่งคุยเล่นต่อกับเพื่อน หรือไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า

“กิจกรรมที่ช่วยโรงเรียนทำ น้องก้อยแบ่งเวลาซ่อมอย่างไร”

“เป็นดรัมเมเยอร์ ใช้เวลาซ่อมตอนเช้า และก็ตอนเที่ยงของบางวัน แต่ถ้าวันไหนมีซ้อมเย็นแม่จะไปรอรับ ต้องบอกก่อนถ้าไม่บอกก็จะไม่อยู่ซ้อม อันนี้คุณพ่อเค้าคุยกับคุณครูไว้แล้ว อีกอย่างเวลาเรียกซ่อมก็มีจดหมายจากโรงเรียนอยู่แล้ว จะวางแผนการซ่อมเป็นเดือนค่ะ ก็เลยไม่เคยมีปัญหาเรื่องนี้”

“สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่โรงเรียนเป็นอย่างไร”

“เพื่อนสนิทของก้อยก็อยู่ในวงโยฯ จะซ้อมด้วยกัน และเรียนอยู่ห้องเดียวกันเลยใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนด้วยกัน”

“เลือกคบเพื่อนอย่างไร”

“ก็คบคนที่เข้ากันได้ ไม่เรื่องมาก คุยกันรู้เรื่อง ช่วยเหลือกันได้ค่ะ”

“เพื่อนชาย มีหรือเปล่า”

“ไม่มีค่ะ”

“น้องมีความคิดเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนในปัจจุบัน”

“สื่อมวลชนในปัจจุบันนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ก็จริง แต่บางเรื่องก็เหมือนปิดบังค่ะ”

“เช่นอะไรค่ะ”

“บอกไม่ถูกเหมือนกัน เน้นแต่เรื่องที่ไม่ดีในสังคมไทย ทั้งนั้น พี่คิดดูนะหลุมดำออกอากาศตอนกลางคืนมีคนดูกันทั้งบ้านทั้งเมือง ออกที่เป็นชั่วโมง ชั่วโมง ยังไงก็ต้องผ่านตาบ้างแหละ ถึงแม้จะไม่ตั้งใจดู แต่พอเป็นเรื่องดี ๆ อย่างเด็กไทยแข่งวงโยได้อันดับ 1 ของโลกนะ ออกข่าวตอนเย็น 2 นาฬิกาหรือเปล่าก็ไม่รู้ ครั้งเดียวด้วย แล้วก็หายไปเลย แล้วคนที่ได้เหรียญฟิสิกส์โอลิมปิกก็ออกข่าวแวบ ๆ ยังไม่ทันรู้เลยว่าใคร จากโรงเรียนอะไร ทำไมเรียนเก่ง แปลกใหม่ ไม่มีใครสนใจ พอพูดถึงข่าวไม่เห็นที่มีประโยชน์กับเยาวชนเลยมีแต่ข่าวฆ่ากันตาย ผู้ใหญ่ทะเลาะกัน ข่าวข่มขืน อะไรที่มันแย่ ๆ นะ เสนอกันดีทุกวันเลย ไม่เคยมีข่าวที่ดูแล้วรู้สึกดี จรรโลงใจ หนังสือพิมพ์ก็พาดหัวข่าวการเมืองอาชญากรรม และก็แต่งตัวโป๊ อะไรก็ไม่รู้ ข่าวการศึกษาการเรียนอยู่ข้างในกรอบเล็ก ๆ อย่างนี้ผู้ใหญ่ก็ทำมาเป็นบอกว่าเยาวชนคืออนาคตของชาติ ต้องให้ความสนใจ แต่ดูการกระทำไม่เหมือนอย่างที่พูด”

“การที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท”

“ไม่เห็นด้วยค่ะ” น้องตอบทันทีและพูดต่อว่า

“ทำอะไรเกิดการเอาเยี่ยงอย่างกันค่ะ มีปัญหาอะไรก็จ้องจะตบกันอย่างเดียว”

“นอกจากการทะเลาะวิวาทแล้วก็มีดาราแต่งตัวโป๊ และวัยรุ่นที่เลียนแบบดาราที่แต่งตัวโป๊น้องคิดเห็นอย่างไร”

“ก็วัยรุ่นรู้จากสื่อมันแหละค่ะ แล้วก็อย่างอื่นด้วย เห็นดาราแต่งตัวออก TV ใส่เสื้อผ้าสวยก็ไปซื้อตามห้างแล้วใส่นะคะ ถึงแพงก็ขอเงินแม่ซื้ออะคะ”

จากนั้นผู้สัมภาษณ์จึงสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อชนบทรอบนิยมประเพณีไทย

น้องก็ยกกล่าวว่า “ก็เป็นสิ่งที่ดี”

“มีอะไรต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไหมคะ”

“ไม่ค่ะ เห็นว่า มันปรับตัวมันเองตามยุคสมัยอยู่แล้ว สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ การตีความหมายมากกว่า เช่น วัยรุ่นจ้องจะเที่ยววันลอยกระทง วันสงกรานต์ อะไรพวกนี้ โดยไม่ได้คิดที่จะไปวัดไปทำบุญ กลายเป็นว่าคิดแต่จะสังสรรค์กันนะคะ และยังการให้ความสำคัญของวันสำคัญต่าง ๆ อีกตอนนี้ให้ความสำคัญกับวันฮาโลวีนมากกว่าวันสำคัญทางศาสนาของไทยอีก ถ้าไปเดินแถวสยามวันฮาโลวีน นะคะจะมีการแต่งร้านรับฮาโลวีนกันเป็นว่าเล่น ไม่เห็นมีใครแต่งรับวันเข้าพรรษาเลย ทุกคนรู้ว่าวันที่ 14 กุมภาพันธ์เป็นวันวาเลนไทน์ วันแห่งความรัก แล้วลองไปถามวัยรุ่นว่า วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันที่เท่าไร สำคัญยังไงก็ไม่มีใครรู้หรอก

นอกจากวันพรุ่งนี้ก็จะสอบพระพุทธศาสนาเท่านั้น อาจจะมีคนรู้เพราะเมื่อคืนท่องมา แต่บางคนก็ยังตอบผิดจำสลับกันซะใหม่คะ”

“สุดท้ายอยากให้วัยรุ่นเป็นอย่างไร”

“ก็ต้องเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด รู้เท่าทันสังคม และไม่ต้องตามกระแสคะ”

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า น้องก้อยอายุ 17 ปี ได้รับเงินจากทางบ้านเดือนละ 4,000 บาท พ่อกับแม่อาศัยอยู่ด้วยกันโดยพ่อของน้องเป็นอาจารย์สอนมหาวิทยาลัยส่วนแม่เป็นแม่บ้าน น้องก้อยเป็นลูกคนเล็ก มีพี่ชาย 1 คน อายุห่างกัน 2 ปี ตอนนี้อยู่ต่างประเทศ

2. การดำเนินชีวิต พบว่า ซื้อเสื้อผ้าตามห้างกับแม่ ซื้อขึ้นจะไม่เกิน 1,000 บาท เพราะยังไม่มีรายได้เป็นของตนเองจึงไม่เลือกซื้อที่มีราคาสูงจนเกินไปใช้เงินเท่าที่มีอยู่เหลือเก็บประมาณเดือนละ 500 บาท ไม่ค่อยทำงานบ้านมีแม่บ้าน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คือ ครอบครัว การเรียน กิจกรรมที่โรงเรียน คบเพื่อนที่เข้ากันได้ ไม่เรื่องมาก คุยกันรู้เรื่อง ช่วยเหลือกันได้

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า วัยรุ่นต้องเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด รู้เท่าทันสังคม และไม่ต้องตามกระแส

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

ชีวิตประจำวันของน้องก้อยไม่ได้ทำอะไรมากนัก เมื่ออยู่บ้านเพราะแม่บ้านทำให้อยู่แล้ว ประกอบกับช่วงนี้น้องก้อยใกล้สอบเข้ามหาวิทยาลัยแล้วจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านหนังสือ กิจกรรมประจำวันของน้องก้อยก็เหมือน ๆ กันทุกวันคือต้องอ่านหนังสือ

จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษา รู้สึกว่าน้องก้อยเป็นคนเงียบขรึม มีโลกส่วนตัวสูง สังเกตจากคำถามของผู้ศึกษาที่เป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวน้องจะตอบสั้น ๆ ซึ่งแตกต่างกับที่ผู้ศึกษาสัมภาษณ์ถึงกิจกรรมทั่วไปที่โรงเรียน น้องกับตอบได้มาก และเล่าให้ผู้ศึกษาฟังอย่างละเอียด ผู้ศึกษาจึงพยายามทำความเข้าใจกับน้องก้อยในการสัมภาษณ์มากยิ่งขึ้น โดยทำการอธิบายให้น้องก้อยฟังว่าที่ผ่านไปเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของน้อง ซึ่งลักษณะของคำถามอาจเน้นเรื่องส่วนตัวของน้องมากจนเกินไป ต่อไปผู้ศึกษาจะสัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปที่มีอิทธิพลกับวัยรุ่นหญิงในปัจจุบัน ให้น้องได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเรื่องที่จะสัมภาษณ์นั้นจะเกี่ยวข้องกับบทบาทของสื่อมวลชน ที่นำเสนอข่าวการทะเลาะวิวาท และการแต่งตัวโป๊ และทัศนคติต่อชนบทชนนิยมประเพณีไทย

จากการสัมภาษณ์พบว่า น้องก้อยไม่เห็นด้วยกับการนำเสนอของสื่อแบบด้านเดียว แต่ต้องการให้นำเสนอสิ่งที่ดี ๆ กับสังคมในช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สามารถเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นด้วย

ผู้ศึกษาผู้สืบทอดในความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ของน้องก้อย และยอมรับว่าผู้ศึกษาล้อยตามแนวคิดของน้องก้อย

กรณีศึกษาที่ 10 เฮ้ไหน เฮ้นั่น

คุณครูบอกว่า มั่น (นามสมมติ) เป็นเด็กร่าเริงแจ่มใส เพื่อนเฮ้ไหน เฮ้นั่น กลุ่มของมั่นจะเป็นกลุ่มที่มีคนเยอะที่สุดไปไหนเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ และในกลุ่มก็จะมีมั่นทุกครั้ง แม่ของมั่นบอกครูว่ามั่นออกไปเที่ยวทุกอาทิตย์ วันหยุดไม่เคยอยู่บ้าน แม่ฝากให้ครูดูมั่นด้วยเพราะไม่มีเวลา

มั่น อายุ 15 ปี มีเงินใช้ 2500 บาทต่อเดือน โดยได้รับเงินจากแม่ ปัจจุบันพ่อกับแม่ของมั่น แยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่าขาดจากกัน ทั้งนี้เนื่องจากพ่อของมั่นเป็นข้าราชการต้องไปทำงานประจำอยู่ต่างจังหวัด ส่วนแม่ของมั่นเป็นพนักงานบริษัทเอกชนทำงานอยู่ในกรุงเทพ มั่นมีพี่น้อง 3 คน โดยที่ตนเองเป็นบุตรคนเล็กรายได้ของพ่อต่อเดือน คือ 45000 บาทต่อเดือน และรายได้ของแม่ต่อเดือนคือ 20000 บาทต่อเดือน

วันหยุดมั่นจะไปเที่ยวกับเพื่อนเกือบทุกวัน สถานที่ที่ไปบ่อยคือ ตลาดนัดจตุจักรกับเพื่อนเพื่อเดินเล่น และซื้อเสื้อผ้า โดยมั่นซื้อเสื้อผ้าประมาณ 500 ถึง 1000 บาท “นาน ๆ ถึงจะซื้ออะ ซื้อเฉพาะตอนที่ม่เงิน ถ้าไม่มีก็ไม่ซื้อ ไปเดินเล่นเฉย ๆ” มั่นกล่าว

“มีวิธีการเลือกซื้ออย่างไร”

“เลือกที่สวย และมีเพื่อนใส่กันเยอะ เพราะจะได้มีเหมือน ๆ เพื่อน”

“น้องคิดว่าการแต่งกายของวัยรุ่นหญิงสมัยนี้เป็นอย่างไร”

“ก็แต่งตามสมัยนิยมนั่นแหละ”

“มีวิธีการใช้เงินที่ได้มาในแต่ละเดือนอย่างไร”

“ก็ใช้เท่าที่มี อะใช้ไปเรื่อย ๆ ไม่พอก็ขอเพิ่ม แต่ก็เฉพาะฉุกเฉินเท่านั้น”

“ชีวิตประจำวันที่บ้านเป็นอย่างไร”

“ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน”

“ใครที่มีอิทธิพลกับเรามากที่สุดตอนอยู่บ้าน”

“ก็ต้องแม่ เพราะเป็นคนให้เงิน หาข้าวให้กิน”

“แล้วคุณพ่อกับคุณแม่เข้มงวดหรือเปล่า”

“ไม่ค่ะเพราะคุณแม่ทำงาน และคุณพ่อก็ออยู่ต่างจังหวัด”

“ความสัมพันธ์ระหว่างคุณพ่อกับคุณแม่เป็นอย่างไรบ้าง เคยทะเลาะกันให้เห็นหรือเปล่า ถ้าเคยทะเลาะกันเรื่องอะไร และน้องทำอย่างไรเมื่อพ่อแม่ทะเลาะกัน”

“เคยนะคะทะเลาะกันใหญ่โตเลย มีผู้หญิงมาติดพ่อ อะไรทำนองนี้ แม่รู้ก็ทะเลาะกันใหญ่โต แม่เคื่อก็ยื่นคำขาดว่าจะหย่า และพ่อเคื่อก็เป็นข้าราชการด้วยใช่ไหมคะ มันมีระเบียบอยู่เรื่องผู้ชายนะคะ แม่พูดว่าจะฟ้องผู้บังคับบัญชาหรืออะไรนี้แหละหนูก็ไม่ค่อยรู้ ยังไงก็ไม่ทราบเหมือนกันตอนนี้อยู่คนเดียวคนนั้นหายไปแล้ว พ่อที่กำลังจะย้ายกลับมา” น้องมิ่งกลัวพ่อแม่เลิกกันจริง ๆ เพราะไม่อยากมีพ่อ หรือแม่ใหม่ น้องมิ่งยอมรับว่าช่วงนั้นน้องมิ่งเป็นกังวลมาก และไม่เข้าใจว่าทำไมพ่อถึงเป็นแบบนี้ และผู้หญิงคนนั้นถึงทำแบบนี้ ตอนนั้นน้องมิ่งเกลียดพ่อที่ทำให้แม่ร้องไห้ เพราะน้องมิ่งรู้สึกสงสารแม่ที่สุด ทั้งนี้ผู้ศึกษาคิดว่าเนื่องจากน้องมิ่งผูกพันกับแม่มากใช้เวลาอยู่กับแม่มากกว่าพ่อเลยสงสารแม่ และด้วยเหตุการณ์นี้เองที่ทำให้น้องมิ่งไม่สนิทกับพ่อจนถึงเดี๋ยวนี้

“แล้วถ้ามีปัญหาจะปรึกษาใครคะ”

“เพื่อนคะ เพราะเจอกันบ่อยคะ” จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าน้องมิ่งนั้นปรึกษาเพื่อนได้ทุกเรื่องแต่เมื่อถามถึงเรื่องที่เป็นปัญหาหนักที่สุดน้องมิ่งกลับตอบว่าไม่มี และคิดไม่ออกด้วย

“ชีวิตประจำวันวันหยุดเป็นอย่างไร”

“ไปเที่ยวกับเพื่อน” ผู้ศึกษาสัมภาษณ์น้องมิ่งถึงปัญหาเสพติดที่วัยรุ่นมักจะรู้จักยาเสพติดผ่านกลุ่มเพื่อน ผู้ศึกษาได้รับคำตอบว่า “ไม่เคยเป็นปัญหาของตนเองคะ แต่เคยเห็น คือมีเพื่อนเอามาให้ดู แต่มันก็ไม่สนใจนะคะ”

“ชีวิตประจำวันที่โรงเรียนเป็นอย่างไร”

“ตอนเช้าคุยกับเพื่อน ทำการบ้าน และก็เข้าเรียน”

“เคยทำผิดกฎของโรงเรียนบ้างหรือไม่ ถ้าเคยลองเล่าได้ไหมคะ”

“เคยคะ ก็โดดเรียนไงคะ” ส่วนการโกหกครูนั้นน้องมิ่งกับเพื่อนเคยทำเหมือนกันเนื่องจากจะได้ไม่ต้องถูกทำโทษ และจะได้ไม่มีความผิด ครั้งหนึ่งเคยโกหกให้เพื่อนว่าเพื่อนไม่สบายไปนอนห้องพยาบาล เนื่องจากเพื่อนไม่เข้าเรียน เมื่อถามถึงเรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน พบว่าน้องมิ่งเองก็เคยทะเลาะกับเพื่อนเช่นกัน แต่ไม่นานก็ดีขึ้น ไม่เคยทะเลาะกันเกิน 3 วัน แล้วต่างฝ่ายต่างก็ขอโทษซึ่งกันและกัน น้องมิ่งบอกว่า “เพื่อนมีความสำคัญมาก เราปรึกษากันได้ทุกเรื่องเพราะเราใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันที่โรงเรียน”

“รู้สึกอย่างไรกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย”

“ก็ OK นะคะเห็นคนต่างชาติสนใจเยอะดี”

“สำหรับสังคมตอนนี้ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยแบบเดิมเดิมล้ำสมัยไปบ้างหรือเปล่า คิดว่าอะไรที่ล้ำสมัยมากที่สุด”

น้องมันตอบที่เล่นที่จริงว่า “ก็พวกไว้ผมแกละคะที่ล้าสมัย ตอนนี้ไม่มีแล้ว และไม่มีใครทำกัน” ผู้ศึกษาเห็นว่าน้องมันเป็นเด็กกล้าแฉและมีอารมณ์ขันมาก ไม่แปลกเลยที่เธอจะมีเพื่อนเยอะไม่ว่าเพื่อนจะไปไหนจะต้องชวนมัน

“มีความเห็นอย่างไรกับสื่อมวลชนปัจจุบัน”

“ก็นำเสนอทุกเรื่องราวดีค่ะ”

“ชอบข่าวอะไรมากที่สุด”

“ชอบดูทุกข่าวความเป็นมาเป็นไปของโลกค่ะ แต่ไม่ชอบข่าวการเมือง มันน่าเบื่อ จะทำอะไรก็ไม่ทำ เติ้ง” คำว่าเติ้งที่น้องมันทิ้งท้ายทำให้ผู้ศึกษารู้สึกว่าข่าวการเมืองไทยสำหรับวัยรุ่นนั้นมันน่าเบื่อจริง ๆ

“ชาวที่เค้าทะเลาะวิวาทกันแล้วตบตีกันน้องคิดอย่างไร”

“ไม่ชอบนะเพราะจะเจ็บตัวควรพูดกันดี ๆ เป็นเพื่อนกันดีกว่า” และน้องมันก็ตั้งข้อสังเกตอย่างน่าสนใจว่าขณะที่วัยรุ่นกำลังทะเลาะวิวาทกันอยู่นั้น เธอสังเกตเห็นเพื่อนหลายคนที่ยืนอยู่เฉย ๆ คนเหล่านั้นน่าจะห้ามมากกว่าเชียร์ให้ทะเลาะกัน จริงแล้วคนพวกนั้นผิดที่เป็นเพื่อนกัน ทำไมยอมให้เพื่อนต้องเจ็บตัว

และเมื่อให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับโคโยตี้น้องมันไม่ชอบ และจะเปลี่ยนช่องหนีโทรทัศน์ช่องที่นำเสนออยู่ไปดูช่องอื่น โดยน้องมันนำเสนอทัศนะของตนเองเพิ่มเติมเกี่ยวกับโคโยตี้และผู้ที่แต่งกายแบบเปิดเผยว่า

“เป็นสิทธิของบุคคลคนนั้น ถ้าเค้าดูแลตัวเองได้ก็ไม่น่ามีปัญหาอะ คนที่เขาแต่งเขาก็คิดว่าสวยสิ ถ้าเค้าไม่มั่นใจเค้าก็ไม่แต่งหรอกค่ะ”

“ตอนนี้อยากได้อะไรมากที่สุด”

“อยากได้เงิน อยากไปเที่ยว ดูหนังค่ะ”

“ทำไมคะ ตอนนี้ไม่ได้ทำหรือคะ”

“ก็ไปเที่ยวบ่อย ๆ นะคะ แต่ก็อยากมีอิสระมากกว่านี้ อันที่จริงขอไปข้างนอกแม่ก็ไม่ห้ามเท่าไรแล้ว บางวันเค้าไม่อยู่เราตื่นมาไม่เจอก็ออกไปเลยไม่ต้องขอ”

“รู้สึกว่าการใช้ชีวิตเป็นอย่างไร อยากได้อะไรเพิ่ม”

“ตอนนี้ก็รู้สึกสนุกสนานดีค่ะ แต่ก็คิดว่าจะไปไหนมาไหนน้อยลงเริ่มกังวลเรื่องเอ็นค่ะ” ผู้ศึกษารู้สึกว่าการตอบคำถามจะขัดแย้งกับที่ให้สัมภาษณ์มาเพราะตอนแรกต้องการเวลาเพื่อใช้ในการเที่ยวเล่น แต่ตอนนี้น้องทำทางกังวลกับเรื่องสอบเข้ามหาวิทยาลัย

“ถ้าผิดหวังจะทำอย่างไร”

“ถ้าหมายถึงว่าเอ็นไม่ติดนะคะ ก็ทำใจไว้แล้วเพราะรู้ดีค่ะ เรียนไม่ค่อยเก่ง ก็คงหาที่เรียนที่อื่น แต่ก็จะไม่เสียใจมากเพราะคิดว่าพยายามได้เต็มที่แล้วค่ะ”

เมื่อผู้ศึกษาสัมภาษณ์ถึง ทักษะติดต่อชนบทธรรมเนียมประเพณีไทย พบว่า น้องไม่ค่อยได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา แต่จะไปเที่ยวกับเพื่อนในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ ที่น้องมันไปเล่นน้ำสงกรานต์ที่ตรอกข้าวสาร

“เห็นว่าการเล่นน้ำสงกรานต์ที่ตรอกข้าวสารนั้นมีการถูกเนื้อต้องตัวกัน”

“ก็ มีบ้างคะ มีครั้งหนึ่งเล่นน้ำเสร็จแล้วก็ไปเดินเล่นที่สนามหลวง มีผู้ชาย 2 คนก็ไม่ได้คิดอะไรเห็นเค้าเดินผ่านมามอง ๆ ก็คิดว่ามองธรรมดาแต่พอผ่านไปเค้าก็เอามือล้วงเข้ามาระหว่างขานะคะจะจับ...ของหนูคะ แต่ว่าวันนั้นโชคดีมาก ๆ เลยคะ เพราะว่าพวกทักซู่คะ กลัวมาก

“น้องทำอะไรอีก”

“หันหน้าตามมันแต่ก็ไม่กล้าทำอะไร เพราะมันเป็นผู้ชาย 2 คนแต่หนูไปกับเพื่อนผู้หญิง แล้วก็แฟนเพื่อนคะ ผู้หญิง 2 ชาย 1 เลยเลือกที่จะเงียบไม่บอกเพื่อนด้วยกลัวมีเรื่อง”

“วันนั้นแต่งตัวอย่างไรคะ” ผู้ศึกษาอยากทราบว่าวันนั้นการแต่งกายของน้องเป็นอย่างไรเพื่อนำมาวิเคราะห์หาแรงจูงใจที่ผู้ชายที่เดินผ่านมาแล้วทำการละเมิดกับน้องมัน

“มันแต่งตัวปกตินะคะ กางเกงขาสั้น เสื้อยืด”

“แล้วสายเดี่ยวเคยใส่ไหมคะ”

“เคยคะ ใส่พร้อมเพื่อน”

“มีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไรกับแพ้น้การแต่งตัวที่เปิดเผยเนื้อตัว”

“เปิดให้พองามก็ไม่น่ามีปัญหาแต่มากเกินไปก็ไม่ควรคะอันนี้ต้องรู้ และคิดว่าวัยรุ่นทุกคนรู้เหมือนกันนะคะ ส่วนผู้ใหญ่ยังไม่ควรตำหนิวัยรุ่นใหญ่เพราะจะยิ่งทำให้วัยรุ่นเกลียดไปเลย”

“สุดท้ายน้องต้องการให้พ่อแม่เป็นอย่างไร”

“ต้องการให้พ่อกับแม่อยู่ด้วยกันด้วยดีนะคะ แต่ว่า ตอนนี้อยู่กับแม่มานานก็สบายดีถ้าพอลกลับมาไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไหนะ อยากให้แม่ยอมรับพฤติกรรมของเรามากกว่านี้ อยากให้แม่พูดเพราะ ๆ กับมันไม่ต้องเถิดมากก็ได้ บางทีถ้าแม่โมโหมาก ๆ ขึ้นมึงกับมันเลยคะไม่ชอบเลย”

“แล้วสื่อมวลชน ควรทำอะไร”

“สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวที่สร้างสรรค์คะ”

ผลการศึกษา

1. ปัจจุบันบุคคล พบว่า มัน อายุ 15 ปี มีเงินใช้ 2500 บาทต่อเดือน โดยได้รับเงินจากแม่ ปัจจุบันพ่อกับแม่ของมัน แยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่าขาดจากกัน พ่อเป็นข้าราชการประจำอยู่ต่างจังหวัดรายได้ 45000 บาทต่อเดือน ส่วนแม่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนทำงานอยู่ในกรุงเทพรายได้ 20000 บาทต่อเดือนมีพี่น้อง 3 คน โดยเป็นบุตรคนเล็ก

2. การดำเนินชีวิต พบว่า วันหยุดไปเที่ยวกับเพื่อนเกือบทุกวัน สถานที่ที่ไปบ่อยคือ ตลาดนัดจตุจักรกับเพื่อนเพื่อเดินเล่น และซื้อเสื้อผ้า โดยมีเงินซื้อเสื้อผ้าประมาณ 500 ถึง 1000 บาท ถ้าอยู่บ้านจะช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน วันที่มีเรียนเคยโดดเรียน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต พบว่า เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อน

4. ความต้องการของวัยรุ่นหญิง พบว่า ต้องการให้พ่อกับแม่อยู่ด้วยกัน และสื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวที่สร้างสรรค์

ความคิดเห็นของผู้ศึกษาและบทวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์พบว่า น้องมินเป็นคนที่ชอบแต่งกายตามสมัยนิยมไม่เน้นยี่ห้อ แต่ต้องตามเพื่อน เพราะในกลุ่มจะแต่งกายคล้าย ๆ กันชอบไปซื้อที่จตุจักรเพราะจะมีเสื้อผ้าสวย ๆ และแปลก ๆ และรองเท้ามือสองที่เป็นสิ่งที่วัยรุ่นปัจจุบันนิยมซื้อกันมากทั้งที่ราคาไม่ต่างกับรองเท้าใหม่ซักเท่าไรนัก และคู่ที่หายากมาก ๆ ก็แพงกว่ารองเท้าใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ศึกษา รู้สึกว่าน้องมินสนิทกับเพื่อนมาก และมีเพื่อนหลายคนสัมพันธ์ภาพของน้องมินกับเพื่อนนั้นเข้ากันได้ดีเลยทำให้ไปเที่ยวกันบ่อย ๆ จนน้องมินไม่ได้ทำการบ้านเป็นประจำ จึงต้องทำการบ้านที่โรงเรียน การไม่ได้ทำการบ้านของน้องมินเกิดจากการลืม และการเที่ยวกับเพื่อนจนไม่มีเวลาในการทำการบ้านในแต่ละวัน ส่วนเรื่องสื่อมวลชนนั้นจากการสัมภาษณ์พบว่า น้องมินสามารถตัดสินใจเลือกรับสื่อได้ด้วยตนเองโดยคำนึงถึงเนื้อหาของสื่อว่าตนเองมีความต้องการรับทราบข่าวสารที่สื่อนำเสนอหรือไม่

ตารางที่ 4.29

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์	จำนวน	ร้อยละ
รักเรียน	8	80.0
เกเร	1	10.0
มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย	1	10.0
รวม	10	100.0

จากตารางที่ 29 แสดงข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ยังคงรักเรียน โดยมีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่เกเร และ อีกร้อยละ 10 ที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย